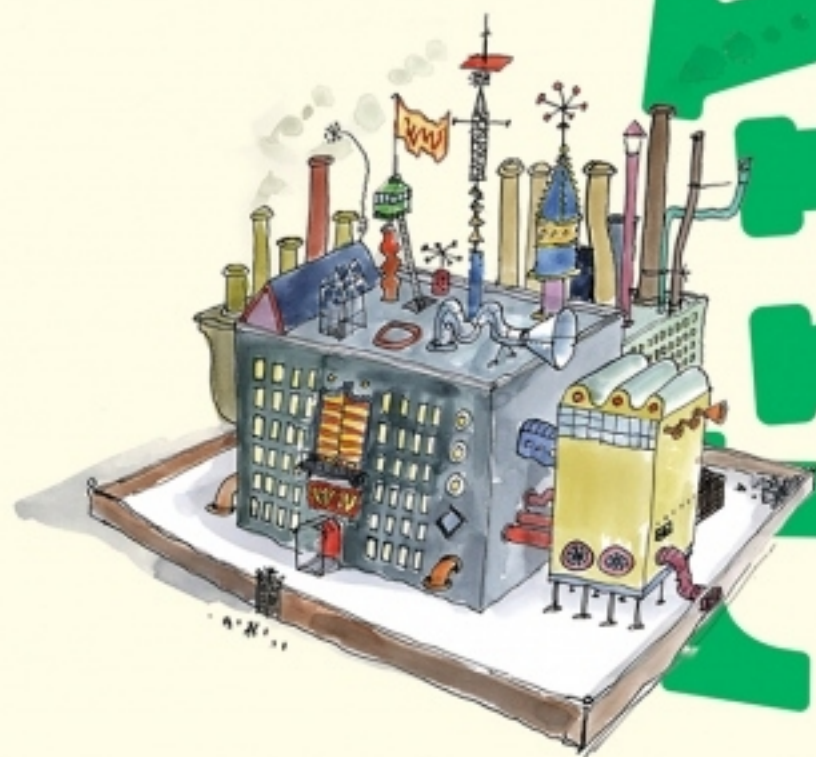

Serie de autor

ROȘCĂȘII

CHARLIE ȘI FABRICA DE CIOCOLATĂ

Ilustrații de Quentin Blake

ARTHUR

Roald Dahl

Charlie și fabrica de ciocolată

(Charlie and the Chocolate Factory, 1964)

1

Faceți cunoștință cu Charlie

Aceste două persoane foarte în vârstă sunt tatăl și mama domnului Bucket. Numele lor sunt bunicuțul Joe și bunicuța Josephine.

Iar aceste persoane foarte în vârstă sunt tatăl și mama doamnei Bucket. Ei se numesc bunicuțul George și bunicuța Georgina.

Acesta este domnul Bucket. Aceasta este doamna Bucket.

Domnul și doamna Bucket au un băiețel pe nume Charlie Bucket. El e Charlie.

Ce mai faceți? Bine, dar tu? Bine, mulțumesc.

E încântat să vă cunoască.

Întreaga familie — cei șase adulți (numărați-i) și micuțul Charlie Bucket — trăiește într-o căsuță din lemn, aflată la marginea unui mare oraș.

Casa nu era nici pe departe îndeajuns de spațioasă pentru atâția oameni, care trăiau extrem de înghesuiți. Nu erau decât două camere, cu totul, și un singur pat. Acesta fusese dat spre folosința bunicilor, care erau atât de bătrâni și de obosiți. Atât erau de obosiți, că nu se dădeau niciodată jos din el.

Bunicuțul Joe și bunicuța Josephine la un capăt, bunicuțul George și bunicuța Georgina la capătul celălalt.

Domnul și doamna Bucket, împreună cu micuțul Charlie Bucket, dormeau în camera învecinată, pe niște saltele așezate pe dușumea.

Pe timpul verii, asta nu era așa de rău, însă iarna, curenți reci ca gheața măturau podeaua cât era noaptea de lungă, și era ceva groaznic.

Nici vorbă să își poată permite să cumpere o casă mai de Doamne-ajută — nici măcar un pat în plus. Erau mult prea săraci.

Domnul Bucket era singurul din familie care avea o slujbă. Lucra într-o fabrică de pastă de dinți, unde stătea toată ziua la o masă și înșuruba căpăcelele în capul tuburilor, după ce fuseseră umplute. Numai că o persoană care înșurubează capacele nu e plătită cine știe ce, și bietul domn Bucket, oricât de mult ar fi muncit și oricât de repede ar fi înșurubat căpăcelele, nu izbutea niciodată să strângă destui bani ca să cumpere măcar jumătate din lucrurile de care are nevoie o familie atât de numeroasă. Nu erau nici măcar destui bani ca să cumpere mâncare pentru toți. Singurele alimente pe care și le puteau permite erau pâine cu margarină la micul dejun, cartofi fierți și varză la prânz și ciorbă de varză la masa de seară. Duminica era nițeluș mai bine. Așteptau cu toții nerăbdători să vină duminica, fiindcă atunci, chiar dacă aveau exact aceleași feluri de mâncare, fiecare din ei avea voie să mai mănânce o porție.

Firește, familia Bucket nu murea de foame, dar absolut toți — cei doi

bunicuți, cele două bunicuțe, tatăl lui Charlie, mama lui, dar, mai ales, micuțul Charlie — trăiau de dimineața până seara cu o senzație oribilă de gol în stomăcele.

Charlie suferea cel mai tare. Și, cu toate că deseori tatăl și mama lui renunțau la porțiile lor de la cină sau de la prânz ca să i le dea lui, tot nu era suficient pentru un băiețel în creștere. El își dorea cu disperare ceva mai sățios și mai bun decât varza sau ciorba de varză. Lucrul după care tânjea mai mult decât orice pe lume era... CIOCOLATA.

Dimineața, în drum spre școală, Charlie vedea tablete imense de ciocolată în vitrinele magazinelor și se oprea să se holbeze la ele, cu nasul lipit de geam, simțind cum îi lasă gura apă de poftă. De mai multe ori pe zi, vedea cum alți copii scoteau din buzunare batoane cu cremă, pe care le mestecau lacomi, iar asta, desigur, era tortură pură.

O dată pe an doar, de ziua lui, apuca și Charlie Bucket să guste o fărâmbă de ciocolată. Toți membrii familiei puneau bănuți deoparte pentru această ocazie specială, iar, când sosea ziua cea mare, Charlie era întotdeauna cadorisit cu un baton mititel de ciocolată doar al lui. Și, de fiecare dată când îl primea, în acele dimineți miraculoase când era ziua lui, îl puneă cu grijă într-o cutiuță de lemn, care îi aparținea, și îl prețuia de parcă ar fi fost aur curat; apoi, în zilele următoare, nu își permitea decât să îl privească, fără să îl atingă. Când, în cele din urmă, nu mai rezista, desfăcea o bucățică minusculă de ambalaj, într-un colț, care scotea la iveală o bucățică minusculă de ciocolată, din care lua o bucățică minusculă — doar cât să permită gustului încântător de dulce să i se împrăstie încet pe limbă. În ziua următoare, mai ronțăia un picuț, și tot așa. În felul ăsta, Charlie făcea ca batonul lui de ciocolată de zece cenți să îl țină mai bine de o lună.

Dar încă nu v-am spus ce lucru îl chinuia pe Charlie, iubitorul de ciocolată, mai mult decât orice altceva. Acest lucru, pentru el, era mult, mult mai rău decât să vadă tabletele de ciocolată în vitrine sau pe ceilalți copii molfăind batoane cu cremă chiar în fața lui. Era cea mai groaznică tortură pe care v-o puteți imagina, și anume:

Chiar în acel oraș de fapt, chiar în fața casei în care locuia Charlie, se afla o IMENSA FABRICĂ DE CIOCOLATĂ!

la închipuiți-vă așa ceva!

Și nu era vorba, pur și simplu, de o fabrica enormă oarecare de ciocolată. Era cea mai mare și mai faimoasă din lume! Era FABRICA WONKA, proprietatea unui domn pe nume Willy Wonka, cel mai mare inventator și fabricant de ciocolată care a existat vreodată pe fața pământului. Și ce minunată și imensă era fabrica! Avea porți uriașe, de fier, și era împrejmuată de un zid înalt, și coloane de fum suiau pe coșuri, iar dinăuntru se auzeau sunete și zbârnâituri ciudate, ce păreau să vină din străfundurile ei.

Iar dincolo de ziduri, pe o distanță de un kilometru de jur împrejurul ei, aerul era parfumat cu mirosul pregnant, îmbătător de ciocolată topită!

De două ori pe zi, în drum spre școală, micuțul Charlie Bucket era nevoit să treacă chiar prin fața porților fabricii. Și, de fiecare dată când se apropia, începea să pășească foarte, foarte încet, să-și ridice nasul cât putea de sus și să tragă adânc în piept mirosul fantastic de ciocolată din jurul lui.

Oh, cât de mult îndrăgea acel miros!

Și, vai, cât de tare își dorea să poată intra în fabrică, să vadă cu ochii lui cum e înăuntru!

Seara, după ce mânca repede ciorba subțire de varză de la cină, Charlie se ducea întotdeauna în odaia celor patru bunici, să le asculte poveștile, după care le spunea noapte bună.

Toți cei patru bătrânei trecuseră de nouăzeci de ani. Erau zbârțiți ca niște prune uscate și ciolănoși ca niște schelete și, cât era ziulica de lungă, până să își facă Charlie apariția, zăceau claie peste grămada în patul comun, câte doi la fiecare capăt, cu scufiile în cap, ca să le țină de cald, moțâind ca să le treacă vremea, fiindcă nu aveau nimic altceva de făcut. Însă, de cum auzeau ușa deschizându-se și pe Charlie zicând: „Bună seara, bunicuțule Joe, bunicuțo Josephine, bunicuțule George și bunicuțo Georgina”, se ridicau câteșipatru în capul oaselor, cu fețele bătrâne și încrețite, luminate de zâmbete de bucurie — și începea discuția. Fiindcă toți îl iubeau pe băiețel. Era lumina vieții lor, iar vizitele lui din fiecare seară erau așteptate cu nerăbdare întreaga zi. Adesea, tatăl și mama lui Charlie li se alăturau și ei, lângă ușa, să asculte poveștile celor bătrâni; și astfel, pentru, să zicem, o jumătate de oră, în fiecare seară, odaia aceasta se transforma într-un palat fericit și toți membrii familiei uitau cât erau de flămânzi și de amărâți.

Într-o seară, când Charlie se duse să își vadă bunicii, le zise:

— Chiar e adevărat că Fabrica de Ciocolată Wonka e cea mai mare din lume?

— Adevărat? strigară cei patru într-un singur glas. Bineînțeles că-i adevărat! Dumnezeule, chiar nu știai una ca asta? E de aproape cincizeci de ori mai mare decât oricare alta!

— Și domnul Willy Wonka e de-adevăratelea cel mai deștept fabricant de ciocolată din lume?

— Dragul meu băiat, spuse bunicuțul Joe, ridicându-se nițeluș pe pernă. Domnul Willy Wonka e cel mai uimitor, cel mai fantastic, mai extraordinar fabricant de ciocolată de pe lume! Credeam că toata lumea știe asta!

— Știam că e faimos, bunicuțule Joe, și știam că e foarte deștept...

— Deștept! strigă bătrânelul. E mai mult decât atât! E un magician al ciocolatei! Poate să facă orice — absolut orice își pune-n cap! Nu-i așa, dragii mei?

Ceilalți trei bătrânei dădură aprobator din cap și ziseră:

— Absolut adevărat. Pe cât se poate de adevărat.

— Vrei să spui că nu ți-am povestit niciodată despre domnul Willy Wonka și despre fabrica lui? se miră bunicuțul Joe.

— Niciodată, îi răspunse micuțul Charlie.

— Dumnezeule mare din ceruri! Nu știi ce-i cu mine!

— Îmi povestești acum, te rog, bunicuțule Joe?

— Bineînțeles că-ți povestesc. Așează-te lângă mine, pe pat, scumpule, și ascultă cu atenție!

Bunicuțul Joe era cel mai în vârstă dintre cei patru bunici. Avea nouăzeci și șase de ani și jumătate, adică aproape vârsta maximă la care poate ajunge cineva. Ca toate persoanele extrem de bătrâne, era delicat și slăbit și, pe tot parcursul zilei, vorbea foarte puțin. Seara însă, când Charlie, nepoțelul lui iubit, venea în odaie, părea, în mod miraculos, să întinerească. Toată oboseala îl părăsea și bătrânul devenea energic și înflăcărat ca un puști.

— Oh, ce om e domnul Willy Wonka! strigă bunicuțul Joe. Știai, bunăoară, că a inventat el singur mai mult de două sute de sortimente de batoane de ciocolată, fiecare cu o altă umplutură, fiecare de departe

mai dulce, mai cremos și mai delicios decât orice produs al oricărei alte fabrici?!

— Perfect adevărat! exclamă bunicuța Josephine. Și le trimite în toate cele patru colțuri ale lumii! Nu-i așa, bunicuțele Joe?

— Așa-i, draga mea, așa-i. Și la toți regii și președinții de pe pământ. Dar nu face doar batoane de ciocolată. Vai de mine, nu! Are niște invenții de-a dreptul fantastice în mână, domnul Willy Wonka al nostru! Știi că a inventat o modalitate de a fabrica înghețata în așa fel încât să rămână rece ore în șir, fără să stea în lada frigorifică? Poți s-o lași în soare toată dimineața, pe arșița cea mai mare, că nu se topește!

— Dar asta e imposibil! spuse micuțul Charlie, făcând ochii mari la bunicul lui.

— Sigur că e imposibil! exclamă bunicuțul Joe. E complet absurd! Dar domnul Willy Wonka a reușit s-o facă!

— Chiar așa! îl susținură ceilalți, dând din cap ca să-i întărească spusele. Domnul Wonka a reușit.

— Și apoi, continuă bunicuțul Joe, vorbind foarte rar, ca Charlie să nu piardă nici un cuvânt, domnul Willy Wonka poate să facă bezele cu gust de violete, și caramelle savuroase, care-și schimbă culoarea din zece în zece secunde, în timp ce le sugi, și dulciuri pufoase, care se topesc de cum ți-ai atins buzele de ele. Poate să facă gumă de mestecat care nu-și pierde gustul niciodată și baloane dulci, pe care le umfli la dimensiuni enorme, înainte să le înțepi cu un ac și să le spargi. Și, printr-o metodă secretă, poate să facă ouă de sturz cu picățele negre pe ele și, când le bagi în gură, se fac din ce în ce mai mici, până ce, dintr-odată, te trezești că n-ai mai rămas decât cu un puișor din zahăr roz, pe vârful limbii.

Bunicuțul Joe luă o pauză, ca să-și treacă, încet, vârful limbii peste buze.

— Îmi lasă gura apă doar când mă gândesc, mărturisi el.

— Și mie, i se alătură micuțul Charlie. Dar zi mai departe, te rog!

În timp ce vorbeau, domnul și doamna Bucket, părinții lui Charlie, intraseră pe nesimțite în odaie, iar acum ședeau amândoi în pragul ușii și ascultau.

— Povestește-i lui Charlie de prințul nebun din India! sugeră bunicuța Josephine. I-ar plăcea povestea.

— Vrei să spui, prințul Pondicherry¹? întrebă bunicuțul Joe, izbucnind în râs.

— Complet țicnit! aprecie bunicuțul George.

— Însă foarte bogat, completă bunicuța Georgina.

— Dar ce-a făcut? întrebă, nerăbdător, Charlie.

— Ascultă, îi spuse bunicuțul Joe, și-o să afli.

3

Domnul Wonka și prințul indian

— Prințul Pondicherry i-a scris o scrisoare domnului Willy Wonka, începu bunicuțul Joe, în care îl ruga să vină până în India și să-i construiască un palat colosal, numai și numai din ciocolată.

— Și domnul Wonka l-a construit, bunicuțele?

— Firește că l-a construit. Și ce palat! Avea o sută de camere, și totul era făcut din ciocolată neagră sau albă! Căramizile erau din ciocolată, și cimentul care le lega era tot ciocolată, și ferestrele erau din ciocolată, și toți pereții și tavanele erau tot din ciocolată, la fel și covoarele, și

¹ Cireș de baltă (trad. aprox.)

tablourile, și mobilierul, și paturile; iar când deschideai robinetele la baie, pe-acolo curgea ciocolată fierbinte.

Când l-a terminat, domnul Wonka i-a spus prințului Pondicherry: „Te previn că n-o să țină foarte mult, așa c-ai face bine să te-apuci să-l mănânci cât mai repede”. „Prostii!” a strigat prințul. „N-o să m-apuc să-mi mănânc palatul! N-am să ronțai nici măcar scările, și nici n-am să ling pereții! Am să locuiesc în el!” Numai că domnul Wonka a avut dreptate, firește, fiindcă, la scurt timp după asta, a sosit o zi toridă, cu un soare ucigător, și tot palatul a început să se topească, după care s-a prăbușit încet la pământ, așa că prințul cel țăcănit, care moțăia în camera de zi în momentul acela, s-a trezit înotând într-un lac imens și lipicios de ciocolată.

Micuțul Charlie stătea foarte cuminte pe marginea patului, cu ochii cât cepele la bunicul lui. Fața i se luminase și căscase așa tare ochii, că i se vedea numai albul de pe margini.

— Și povestea asta e adevărată? vru el să afle. Sau mă luați peste picior?

— E adevărată! strigară într-un glas cei patru bătrânei. Bineînțeles că e adevărată! întreabă pe cine vrei tu!

— Și să vă mai spun ceva adevărat, îi ademeni bunicuțul Joe, de data asta aplecându-se mai mult către Charlie și coborând glasul până ce ajunse să șoptească tainic. Nimeni... nu iese... niciodată!

— De unde? întreabă Charlie.

— Și... nimeni... nu intră... niciodată!

— Unde să intre?

— În Fabrica lui Wonka, firește!

— Bunicuțule, ce vrei să spui?

— Vorbesc de muncitori, Charlie.

— Muncitori?

— Toate fabricile, îi explică bunicuțul Joe, au muncitori care intră și ies pe porți dimineața și seara — cu excepția celei a lui Wonka! Ai văzut tu vreodată pe cineva care să intre în locul acela — sau să iasă de-acolo?

Micuțul Charlie se uită cu atenție la fiecare din cele patru fețe îmbătrânite, și ele îl priviră la rândul lor. Erau niște fețe prietenoase și zâmbitoare, dar, în același timp, serioase. Nu se citea nici urmă de glumă sau de luat peste picior pe nici una dintre ele.

— Ei! Ai văzut? insistă bunicuțul Joe.

— Păi... nu prea știu, bunicuțule, se bâlbâi Charlie. De câte ori trec eu pe lângă fabrică, porțile par să fie închise.

— Exact! exclama bunicuțul Joe.

— Dar trebuie să existe oameni care să lucreze acolo...

— Nu oameni, Charlie. Nu oameni obișnuiți, în orice caz.

— Atunci, cine? strigă Charlie.

— A-ha... Vezi tu, asta e... Asta e încă o dovadă a deșteptăciunii domnului Willy Wonka.

— Charlie, scumpule, îl strigă doamna Bucket din locul în care stătea, lângă ușă, e timpul să te duci la culcare. Ajunge pentru seara asta!

— Dar, mamă, trebuie să aud...

— Măine, scumpule...

— Așa-i, aprobă bunicuțul Joe. O să-ți povestesc restul mâine-seară.

În seara următoare, bunicuțul Joe își reluă firul poveștii.

— Vezi tu, Charlie, nu cu mult timp în urmă, mii de oameni lucrau în Fabrica domnului Willy Wonka. După care, într-o bună zi, pe neașteptate, domnul Wonka le-a cerut absolut tuturor să plece, să se ducă la ei acasă și să nu mai vină niciodată.

— Dar de ce? întrebă Charlie.

— Din cauza spionilor.

— A spionilor?

— Da. Vezi tu, toți ceilalți fabricanți de ciocolată începuseră să invidieze dulciurile minunate ale domnului Wonka și se apucaseră să trimită spioni, să fure rețetele secrete. Spionii se angajau la Fabrica Wonka, prefăcându-se că sunt muncitori obișnuiți, și, în timp ce erau acolo, aflau din sursă sigură cum se face un anumit produs.

— Și se duceau înapoi la fabricile lor și povesteau? întrebă Charlie.

— Trebuie să fi făcut așa, răspunse bunicuțul Joe, pentru că, la scurt timp după aceea, fabrica lui Fickelgruber² s-a pornit să facă o înghețată care nu se topea niciodată, nici sub soarele cel mai dogoritor. După asta, fabrica domnului Prodnose³ a scos pe piață o gumă de mestecat care nu își pierde niciodată aroma, indiferent cât mestecai la ea. Și, după asta, fabrica domnului Slugworth⁴ a început să facă baloane de zahăr pe care le umflai la dimensiuni urieșești, înainte să le înțepi cu acul și să le spargi. Și povestea se repeta și la alte fabrici. Domnul Willy Wonka ajunsese să își smulgă barba și să strige: „Ce îngrozitor! Voi fi ruinat! Sunt spioni peste tot! Va trebui să închid fabrica!”

— Doar n-a făcut una ca asta! se revoltă Charlie.

— Ba da, a făcut. Le-a spus tuturor muncitorilor că regretă, însă trebuie să-i trimită acasă. Apoi, a închis porțile principale și le-a legat cu un lanț. Dintr-odată, gigantica Fabrică de Ciocolată Wonka a devenit tăcută și pustie. Coșurile au încetat să mai scoată fum, mașinile și-au oprit bâzâitul și, de atunci, nu s-a mai fabricat nici măcar o ciocolată sau o bomboană. Nu se zărea nici un suflet de om care să intre sau să iasă, și până și domnul Willy Wonka dispăruse cu desăvârșire. Lunile treceau una după alta, continuă bunicuțul Joe, și fabrica rămânea tot închisă. Toată lumea zicea: „Săracu' domnu' Wonka. Era așa de cumsecade. Și făcea niște lucruri așa de bune. Dar acum e la pământ. S-a terminat cu el.” Apoi, s-a petrecut ceva uimitor. Într-o bună zi, dis-de-dimineață, coloane subțirele de fum au început să fie văzute ieșind din vârful coșurilor înalte ale fabricii! Lumea din oraș se oprea să caște ochii. „Ce se-ntâmplă?” strigau. „Cineva a aprins cuptoarele! Domnul Wonka deschide din nou fabrica!” Au alergat la porți, așteptându-se să le vadă larg deschise și pe domnul Wonka stând acolo, să își primească iarăși muncitorii. Dar n-a fost așa! Imensele porți de fier erau tot încuiate și legate la fel de sigur ca mai înainte, iar domnul Wonka nu era de văzut nicăieri. „Dar în fabrică se lucrează!” strigau oamenii. „Ascultați! Se aud mașinile! Zbârnâie din nou! Și se simte mirosul de ciocolată în aer!”

Bunicuțul Joe se aplecă în față și puse un deget lung și subțire pe genunchiul lui Charlie, spunându-i încet:

— Dar misterul cel mai mare, Charlie, erau umbrele de la ferestrele fabricii. Lumea care stătea afară, în stradă, a văzut umbre întunecate care se mișcau în spatele ferestrelor mate.

— Umbrele cui? întrebă iute Charlie.

— Asta voiau să afle cu toții. „Clădirea e plină de muncitori! strigau oamenii. Da' nimeni n-a intrat! Porțile sunt încuiate! E-o nebunie! Și nici

² Neseriosul

³ Băgăciosul (trad. aprox)

⁴ Trândavul (trad. aprox)

nu iese nimeni!" Numai că nu mai era nici o îndoială, continuă bunicuțul Joe, că fabrica funcționa. Și de-atunci nu și-a mai oprit activitatea, de zece ani. Mai mult, ciocolatele și dulciurile s-au făcut și mai fantastice și mai delicioase. Și, firește, acum, când domnul Wonka inventează vreo acadea nemaipomenită, nici domnul Fickelgruber, nici domnul Prodnose, nici domnul Slugworth, nici nimeni altcineva nu mai e în stare să o copieze. Nici un spion nu mai poate să intre în fabrică, să afle rețeta.

— Dar, bunicuțule, strigă Charlie, pe cine a angajat domnul Wonka să lucreze în fabrică?

— Nimeni nu știe, Charlie.

— Dar e absurd! Nu l-a întrebat nimeni pe domnul Wonka?

— Nimeni nu îl vede. Nu iese niciodată. Singurele lucruri care ies din locul acela sunt ciocolatele și dulciurile. Ies printr-o trapă specială din perete, ambalate și cu adresele scrise pe ele, și sunt ridicate, în fiecare zi, de camioanele poștei.

— Dar, bunicuțule, ce fel de oameni sunt cei care lucrează acolo?

— Dragul meu, zise bunicul Joe, ăsta e unul dintre marile mistere ale lumii fabricanților de ciocolată. Știm un singur lucru despre ei: sunt foarte micuți. Umbrele firave ce apar uneori în spatele geamurilor, mai cu seamă noaptea, târziu, când sunt aprinse luminile, sunt ale unor oameni mărunței de tot, care mi-ar ajunge cam până la genunchi...

— Nu există asemenea oameni, comentă Charlie.

Chiar în clipa aceea, domnul Bucket, tatăl lui Charlie, intră în odaie. Se întorsese de la fabrica de pastă de dinți și flutura entuziasmat ziarul de seară.

— Ați aflat vestea cea mare? strigă el, ținând ziarul astfel încât să poată vedea cu toții titlul uriaș. Acesta spunea:

FABRICA WONKA SE VA DESCHIDE ÎN SFÂRȘIT
PENTRU CÂȚIVA NOROCOȘI

5

Biletele Aurii

— Adică oamenii o să poată să intre în fabrică? țipă bunicuțul Joe. Citește-ne ce zice — iute!

— Bine, se învoi domnul Bucket, netezind ziarul. Ascultați:

Domnul Willy Wonka, geniul fabricant de dulciuri, pe care nu la mai văzut nimeni în ultimii zece ani, nea trimis azi următoarea înștiințare:

Eu, Willy Wonka, m-am hotărât să permit la cinci copii — doar cinci, luați aminte, nu mai mulți — să îmi viziteze fabrica anul acesta. Cei cinci norocoși vor face un tur al cărui ghid voi fi chiar eu, în persoana, și vor fi lăsați să vadă toate secretele și lucrurile magice din fabrica mea. Apoi, la sfârșitul vizitei, ca un cadou special, vor primi cu toții destule ciocolate și acadele cât să le ajungă tot restul vieții! Așadar, căutați Biletele Aurii! Cinci Bilete Aurii au fost tipărite pe hârtie aurită, și aceste cinci Bilete Aurii au fost ascunse sub ambalajul obișnuit a cinci batoane obișnuite. Aceste cinci batoane se pot găsi oriunde — în orice magazin de pe oricare stradă din orice oraș al oricărei țări din lume —, pe orice teighea unde se vând dulciuri Wonka. Iar cei cinci norocoși care găsesc aceste cinci Bilete Aurii sunt singurele persoane cărora li se va permite să viziteze fabrica mea și să vadă cum e acum înăuntru! Mult succes tuturor și vânătoare plăcută!

(Semnat Willy Wonka.)

— Omul s-a țicnit! murmură bunicuța Josephine.

— Ba e genial! strigă bunicuțul Joe. E un magician! Ia închipuiți-vă ce-o să se întâmple acum! Toată lumea o să caute Biletele acelea Aurii! Toată lumea o să cumpere batoane Wonka, sperând să găsească unul dintre ele! O să aibă vânzări mai mari ca niciodată! O, ce minunat ar fi să găsești unul!

— Și toată ciocolata și bomboanele pe care le poți mânca pentru tot restul vieții —gratis! observă bunicuțul George. Ia gândiți-vă cum ar fi!

— Ar fi nevoiți să le livreze într-un camion! comentă bunicuța Georgina.

— Îmi vine rău și numai când mă gândesc la asta, zise bunicuța Josephine.

— Prostii! strigă bunicuțul Joe. Ce-ar fi, Charlie, să desfaci un baton de ciocolată și să vezi că înăuntru sclipește un Bilet Auriu!

— Ar fi ceva, bunicuțele. Dar n-am nici o speranță, spuse cu tristețe Charlie. Eu primesc doar unul pe an.

— Nu se știe niciodată, scumpule, îl încurajă bunicuța Georgina. Săptămâna viitoare e ziua ta. Ai la fel de multe șanse ca oricare alt copil.

— Mă tem că asta nu-i adevărat, zise bunicuțul George. Copiii care o să găsească Biletele Aurii sunt cei care își permit să cumpere dulciuri în fiecare zi. Charlie al nostru nu primește decât o dată pe an. N-are nici o șansă.

6

Primii doi norocoși

Chiar în ziua următoare se găsi primul Bilet Auriu. Găsitul era un băiat pe nume Augustus Gloop, și ediția de seară a ziarului domnului Bucket avea, pe prima pagină, o fotografie mare cu el. Aceasta înfățișa un băiat de nouă ani, atât de gras, de parcă ar fi fost umflat cu pompa. Falduri uriașe, fleșcăite, de grăsime i se lăbărtau în toate părțile corpului, iar fața băiatului semăna cu o minge monstruoasă de aluat, cu două stafide micuțe și pofticioase în loc de ochi, cu care cerceta lumea. Orașul în care locuia Augustus Gloop, se spunea în ziar, era entuziasmat până în pragul nebuniei de succesul eroului lor. Steaguri fluturau la toate ferestrele, copiilor li se dăduse liber de la școală și o paradă era organizată în cinstea faimosului june.

„Știam că Augustus o să găsească un Bilet Auriu", le mărturisise ziariștilor mama acestuia. „Mănâncă atât de multe dulciuri în fiecare zi, că era aproape imposibil să nu găsească unul. Mâncarea e hobby-ul lui, știți. Doar asta îl interesează. Totuși, e mai bine decât să fie un huligan și să tragă cu pușca sau mai știu eu ce să facă în timpul liber, nu? Și eu întotdeauna am considerat, nu-i așa, că n-ar mânca, tot timpul, dacă n-ar avea nevoie să se alimenteze. Sunt doar vitamine, oricum. Ce senzațional va fi să viziteze fabrica minunată a domnului Wonka! Nu ne mai încăpem în piele de mândrie!"

— Ce femeie revoltătoare, comentă bunicuța Josephine.

— Și ce băiat nesuferit, adăugă bunicuța Georgina.

— Au mai rămas doar patru Bilete Aurii, constată bunicuțul George. Mă întreb cine-o să le capete pe acelea.

Și acum, întreaga țară, ba nu, chiar întreaga lume părea să se fi prins, deodată, în nebunia cumpărării de dulciuri, fiecare căutând cu frenezie acele prețioase bilete rămase. Femei în toată firea erau văzute intrând în magazinele cu dulciuri și cumpărând pe loc câte zece batoane

de ciocolata Wonka, apoi rupându-le imediat ambalajul și uitându-se nerăbdătoare după sclipirea vreunei hârtii aurite. Copiii își spărgeau cu ciocanele pușculițele-purceluș și dădeau fuguța la magazin cu pumnii plini de bani.

Într-un oraș, un gangster celebru a jefuit o bancă și a luat cinci mii de dolari pe care i-a cheltuit pe dulciuri, în aceeași după-amiază. Când polițiștii au intrat în casa acestuia să îl aresteze, l-au găsit pe jos, în mijlocul unor munți de dulciuri, despicând ambalajele cu tăișul unui pumnal lung. În îndepărtata Rusie, o femeie pe nume Charlotte Russe a pretins că a găsit cel de-al doilea bilet, însă s-a dovedit că acesta era un fals destul de reușit. În Anglia, un renumit om de știință, profesorul Foulbody, a inventat o mașină care îți poate spune imediat, fără să fie nevoie să desfaci ambalajul, dacă sub el se ascunde sau nu un Bilet Auriu. Instrumentul avea un braț mecanic ce se lansa cu o forță teribilă și înhăța orice conținea o bucătică de aur, oricât de mică ar fi fost. Pentru moment, părea să se fi găsit răspunsul la toate întrebările. Din nefericire însă, în timp ce profesorul arăta mașinăria publicului larg de la raionul de dulciuri al unui mare magazin, brațul mecanic a țâșnit și a înhățat plomba de aur din măseaua unei ducese care stătea în apropierea lui. A urmat o scenă urâtă, și instrumentul a fost făcut bucățele de către mulțime.

Brusc, cu o zi înainte de aniversarea lui Charlie, ziarele anunțară găsirea celui de-al doilea Bilet Auriu. Norocoasa era o fetiță numită Veruca Salt, care locuia împreună cu părinții într-o metropolă îndepărtată. Din nou, ziarul de seară al domnului Bucket avea o fotografie uriașă a norocoasei. Fetița stătea între tatăl și mama ei, ambii radiind de bucurie, în camera de zi, și flutura Biletul Auriu deasupra capului, rânjind cu gura până la urechi.

Tatăl Verucăi, domnul Salt, fusese bucuros să le explice în amănunt ziariștilor cum fusese găsit biletul: „Vedeți, băieți, începuse el, de cum mi-a spus fetița mea că, pur și simplu, trebuie să aibă unul dintre Biletele Aurii, m-am dus în oraș și am cumpărat toate dulciurile Wonka pe care le-am găsit. Mii, probabil că am luat. Sute de mii! După asta, le-am încărcat în camioane și le-am trimis direct la fabrica mea. Fac afaceri cu arahide, înțelegeți, și am vreo sută de femei care lucrează pentru mine, adică descojesc arahidele, ca să fie apoi prăjite și sărate. Asta fac toată ziua femeile alea, stau și descojesc arahide. Așa că le zisei: «Gata, fetelor, de-acu' să vă opriți din descojitu' arahidelor și să v-apucați să desfaceți ambalajele de la dulciurile astea!» Și-așa au făcut. Absolut toate muncitoarele smulgeau hârtiile de pe batoanele alea de ciocolată, la viteză maximă, de dimineață până seara.

Dar au trecut trei zile, și nimic. Oh, a fost groaznic! Micuța mea Veruca se întrista tot mai tare și, cum ajungeam acasă, zbiera la mine: «Unde mi-e Biletul Auriu? Vreau Biletul meu Auriu!» Și zăcea ore în șir pe podea, dând din picioare și urlând de ți se făcea pielea de găină. Ei bine, domnilor, nu suportam să-mi văd fetița așa nefericită, așa că m-am jurat c-o să continui căutarea, până o să obțin ce-și dorea. Și-apoi, deodată... În seara celei de-a patra zile, una dintre muncitoare a strigat: «L-am găsit! Un Bilet Auriu!» Și i-am zis: «Dă-l încoa' iute!», și mi l-a dat, și m-am dus în goană acasă și i l-am dat iubitei mele Veruca, și acum e din nou zâmbitoare, și avem iar o familie fericită."

— E chiar mai rea decât grăsanul, aprecie bunicuța Josephine.

— Îi trebuie o bătaie bună, fu de părere bunicuța Georgina.

— Da, dragul meu, confirmă mama lui. Bineînțeles.

— Oh, ce minunat ar fi să găsesc înăuntru cel de-al treilea Bilet Auriu! spuse Charlie.

— Adu încoace cadoul, când îl primești, îl rugă bunicuțul Joe. Atunci, o să putem să ne uităm cu toții când îi desfaci ambalajul.

— Nu cred ca tatăl fetei a procedat corect, bunicuțule, tu ce zici? murmură Charlie.

— O răsfăță, spuse bunicuțul Joe. Și nu iese nimic bun dacă răsfeți așa un copil, Charlie, ascultă-mă pe mine.

— Hai la culcare, scumpule! îi zise mama lui Charlie. Măine e ziua ta, nu uita, așa că sper să te trezești devreme ca să-ți deschizi cadoul.

— O ciocolată Wonka! exclamă Charlie. E o ciocolată Wonka, nu-i așa?

7

Ziua lui Charlie

— La mulți ani! strigară cei patru bunici când Charlie își făcu apariția în odaia lor, a doua zi dimineață.

Charlie zâmbi nervos și se așeză pe marginea patului. Ținea cadoul, unicul său cadou, cu mare grijă, cu amândouă mâinile. Pe ambalaj scria: WONKA'S WHIPPLE-SCRUMPTIOUS FUDGEMALLOW DELIGHT⁵.

Cei patru bătrânei, doi la un capăt, și doi la celălalt capăt al patului, se proptiră pe perne și fixară cu ochi neliniștiți batonul de ciocolată din mâna lui Charlie.

Domnul și doamna Bucket intrară și ei și veniră lângă pat, cu ochii la Charlie.

În odaie se făcu liniște. Cu toții îl așteptau acum pe Charlie să își desfacă darul. Charlie se uită la batonul de ciocolată. Își plimbă degetele încet pe toată lungimea lui, mângâindu-l cu dragoste, și hârtia sclipitoare foșni discret în camera cufundată în tăcere.

Atunci, doamna Bucket spuse cu blândețe:

— Scumpul meu, să nu fii prea dezamăgit dacă nu găsești ceea ce cauți sub ambalaj. Nu poți să te aștepți să ai atâta noroc.

— Are dreptate, zise și domnul Bucket.

Charlie nu spuse nimic.

— La urma urmelor, adăugă bunicuța Josephine, în lumea întreagă nu mai sunt decât trei bilete ramase de descoperit.

— Ce trebuie să nu uiți, îi zise bunicuța Georgina, e că, orice s-ar întâmpla, rămâi cu batonul de ciocolată.

— Wonka's Whipple-Scrumptious Fudge-mallow Delight! strigă bunicuțul George. E cea mai bună dintre toate! Îți va plăcea la nebunie!

— Da, șopti Charlie. Știu.

— Nu te mai gânde la Biletele Aurii și savurează ciocolata, îl sfătui bunicuțul Joe. Ce-ar fi să faci asta?

Știau cu toții că era ridicol să se aștepte ca acel unic baton de ciocolată să conțină un bilet magic, așa că se străduiau, cât se poate de blând și de delicat, să îl pregătească pe Charlie să înfrunte dezamăgirea. Numai că adulții mai știau un lucru, și anume că, oricât de mică era șansa de a câștiga, acea șansă exista.

Șansa trebuia să existe.

Acel baton de ciocolată avea la fel de multe șanse ca oricare altul să conțină un Bilet Auriu.

Și, din această cauză, toți bunicii și părinții din încăpere erau, de fapt, la fel de tensionați și de nerăbdători ca Charlie, cu toate că se prefăceau a fi foarte calmi.

⁵ Fondantă de ciocolată strașnic de fină (trad. aprox.)

— Ar fi bine să-l deschizi, altfel întârzii la școală, zise bunicuțul Joe.
— Poți să termini cu emoțiile, completează bunicuțul George.
— Desfă-l, dragul meu, îl încuraja bunicuța Georgina. Te rog să-l desfaci. Mă faci să tremur de emoție.

Foarte încet, degetele lui Charlie începură să rupă un colțișor din ambalaj.

Bătrâneii din pat se aplecară cu toții în față, lungindu-și gâturile firave.

Apoi, brusc, ca și când n-ar mai fi putut suporta tensiunea momentului, Charlie rupse ambalajul exact pe mijloc... și în poala lui căzu... un baton de ciocolată de culoare crem.

Nici urmă de Bilet Auriu pe nicăieri.

— Ei — asta el rosti vesel bunicuțul Joe. E așa cum ne așteptam.

Charlie își ridică privirea de la ciocolată. Patru fețe bătrâne și blajine îl priveau de pe pat. Le zâmbi și el, trist, după care ridică din umeri și luă batonul și i-l întinse mamei lui, spunând:

— Mamă, ia și tu o bucățică. O să-l împărțim. Vreau să gust toată lumea din el.

— Nici să nu te gândești! refuză mama.

— Nu, nu! strigară și ceilalți. Nici prin gând nu ne trece! E doar al tău!

— Vă rog, îi imploră Charlie, întorcându-se să i-l ofere bunicuțului Joe.

Însă nici el, nici nimeni altcineva nu vru să ia nici măcar un colțișor.

— E vremea să te duci la școală, scumpule, spuse doamna Bucket, înconjurând umerii slăbuți ai lui Charlie cu brațul. Haide, altfel întârzii.

8

Se mai găsesc două bilete

În aceeași seară, ziarul domnului Bucket anunță găsirea nu doar a celui de-al treilea Bilet Auriu, ci chiar și pe a celui de-al patrulea, „AZI S-AU GĂSIT DOUĂ BILETE”, urlau ziarele, „A MAI RĂMAS UNUL SINGUR”.

— Bine, spuse bunicuțul Joe, când întreaga familie se strânse în odăița bătrânilor, după cină. Hai să vedem cine le-a găsit.

„Cel de-al treilea Bilet Auriu, citi domnul Bucket, ținând ziarul aproape de el, fiindcă avea vederea slabă și nu își permitea să-și cumpere ochelari, cel de-al treilea Bilet a fost găsit de domnișoara Violet Beauregarde. Era mare agitație în casa familiei Beauregarde, când a ajuns reporterul nostru, să îi ia un interviu norocoasei domnișoare — aparatele nu mai pridideau cu pozele, blițurile te orbeau și lumea se împingea și se înghiontea, în încercarea de a ajunge cât mai aproape de noua celebritate. Și faimoasa domnișoară stătea în sufragerie, urcată-n picioare pe un scaun, și flutura nebunește Biletul Auriu, de parcă ar fi vrut să cheme taxiul. Vorbea foarte repede și foarte tare cu toată lumea, însă nu era ușor de înțeles ce spunea, pentru că, în același timp, mesteca feroce o gumă. «Sunt o fană a gumei, normal, strigă ea, dar, când am auzit de biletele astea ale domnului Wonka, am lăsat deoparte guma și m-am apucat de ciocolată, în speranța că voi avea noroc. Acum, firește, m-am întors la gumă. Pur și simplu ador guma. N-aș putea trăi fără ea. Mestec toată ziua, mai puțin cele câteva minute în care mănânc, dar atunci mi-o pun după ureche, la loc sigur. Să vă spun cinstit, pur și simplu nu m-aș simți bine dacă nu aș avea o fărâmiță de gumă să mestec în fiecare moment al zilei; pur și simplu, n-aș rezista. Mama zice că o doamnă nu face așa ceva și că-i urât să vezi fălcile unei fete cum se

tot mișcă, așa ca ale mele, dar nu-mi pasă. Și, oricum, cine-i ea să mă critice, că, dacă mă-ntrebați pe mine, pot să vă spun că fălcile ei se mișcă aproape la fel de mult ca ale mele, când tot zbiară la mine și nu mă slăbește nici o secundă.»

«Hei, Violet, vezi ce spui», o atenționa doamna Beauregarde din colțul celălalt al camerei, unde se urcase pe pian, ca să nu fie călcată în picioare de gloată.

«Gata, mamă, nu te ambala! țipă domnișoara Beauregarde. Și-acum, continuă ea, întorcându-se către reporteri, poate vă interesează să aflați că bucata asta de gumă pe care o mestec în clipa asta am început-o acum trei luni. E un record, să știți. Am bătut recordul deținut de prietena mea cea mai bună, domnișoara Cornelia Prinzmetel. Și era o țăcănită! E cel mai prețios lucru pe care-l am acum, bucățica asta de gumă. Seara, doar o lipesc de piciorul patului, și dimineața e la fel de bună — un picuț cam tare, la început, dar se înmoaie iar după ce o mestec zdravăn de câteva ori. Înainte să m-apuc să mestec pentru a bate recordul mondial, îmi schimbam guma în fiecare zi. Făceam asta în lift, când mă-ntorceam de la școală. De ce în lift? Pentru că-mi plăcea să lipesc guma folosită pe unul din butoanele liftului. După aia, persoana care venea și apăsa pe buton se trezea cu guma mea veche în vârful degetului. Ha-ha! Și ce scandal monstru făceau unii! Cele mai bune rezultate le ai cu femeile care poartă mănuși scumpe. Oh, da, abia aștept să vizitez Fabrica domnului Wonka. Și-am înțeles că, apoi, o să-mi dea gumă să-mi ajungă o viață. luhu! Uraaa!»

— Îngrozitoare fată! zise bunicuța Josephine.

— Oribilă! întări bunicuța Georgina. O să-și prindă ea gâtul în guma aia lipicioasă într-o bună zi, ascultați-mă pe mine.

— Și cine-a luat cel de-al patrulea Bilet Auriu, tăticule? se interesă Charlie.

— Stai să vedem, zise domnul Bucket, cercetând din nou ziarul. A, da, uite aici. „Cel de-al patrulea Bilet Auriu, citi el, a fost găsit de un băiat pe nume Mike Teavee.”

— Altă pramatie, pun rămășag, mormăi bunicuța Josephine.

— Nu-l întrerupe, buni, o rugă doamna Bucket.

„Casa familiei Teavee, își reluă domnul Bucket lectura, era înțesată, ca și în celelalte cazuri, de vizitatori entuziasmați, în momentul când a apărut reporterul nostru, însă tânărul Mike Teavee, fericitul câștigător, părea extrem de enervat de întreaga afacere. «Nu vedeți că mă uit la televizor, proștilor?, rosti el furios. Nu mă mai întrerupeți!»

Băiatul de nouă ani stătea în fața unui televizor enorm, cu ochii lipiți de ecran, și se uita la un film în care o bandă de gangsteri trăgea cu mitralierele într-o altă bandă de gangsteri. Mike Teavee avea el însuși nu mai puțin de optsprezece pistoale de jucărie, de diferite mărimi, atârinate de curelele strânse pe corp, și, din când în când, sărea în picioare și trăgea câte șase focuri cu una din arme.”

«Liniște!, strigă el, când cineva încercă să îi pună o întrebare. Nu v-am zis să nu mă întrerupeți? Filmul ăsta-i marfă! Beton! Mă uit în fiecare zi. Mă uit la toate, în fiecare zi, până și la porcăriile alea fără împușcături. Cel mai mult îmi plac gangsterii. Sunt marfă gangsterii ăia! Mai ales când încep să-și pompeze plumb unul în altul, sau să-și fulgere stiletele vechi, sau când fac figura aia un-doi-trei cu placa metalică de pe degete! Măiculiță, ce n-aș da să fiu în locul lor! Asta da viață, vă zic eu! E marfă!»

— De-ajuns! se rățoi bunicuța Josephine. Nu mai suport să ascult chestia asta!

— Nici eu, i se alătură bunicuța Georgina. Așa se poartă toți copiii din

ziua de azi — ca răsfățații ăștia de care am tot auzit?

— Firește că nu, o liniști domnul Bucket, zâmbind spre bătrâna doamnă de pe pat. Sigur, unii așa fac. De fapt, sunt destul de mulți care se poartă așa. Dar nu toți.

— Și-acum n-a mai rămas decât un bilet! spuse bunicuțul George.

— Chiar așa, pufni bunicuța Georgina. Și, la fel de sigur cum avem noi ciorbă de varză mâine la cină, tot așa biletul ăla o s-ajungă la vreo bestie mică, care nu-l merită!

9

Bunicuțul Joe își încearcă norocul

În ziua următoare, când Charlie se întoarse de la școală și se duse să își vadă bunicii, îl găsi treaz numai pe bunicuțul Joe. Ceilalți trei sforăiau zgomotos.

— Șșșt! șopti bunicuțul Joe și-i făcu semn lui Charlie să se apropie. Băiatul merse în vârful picioarelor până la marginea patului. Bătrânul îi aruncă un zâmbet șmecher și se apucă să scotocească pe sub pernă cu o mână; și, când mâna reveni la vedere, ținea degetele strânse în jurul unei punguțe vechi din piele. La adăpostul păturii, bătrânul deschise punguța și o răsturnă cu fundu-n sus. Din ea căzu o singură monedă de argint, de zece cenți. E rezerva mea secretă, șopti el. Ceilalți nu știu de ea. Și-acum, noi doi o să mai facem o încercare să găsim ultimul bilet. Ce zici de asta, ei? Dar trebuie să mă ajuți.

— Ești sigur că vrei să-ți prăpădești banii pe asta, bunicuțule? murmură Charlie.

— Bineînțeles că sunt sigur! bolborosi entuziast bătrânul. Nu mai sta acolo să te contrazici cu mine! Sunt la fel de înnebunit ca tine să găsesc biletul ăla! Haide — ia banii și fugi la cel mai apropiat magazin, cumpără prima ciocolată Wonka pe care pui ochii și adu-o imediat aici, să o desfacem împreună.

Charlie luă moneda de argint și se furișă iute din odaie. În cinci minute, era înapoi.

— Ai luat-o? șopti bunicuțul Joe, cu ochii strălucind de nerăbdare.

Charlie dădu din cap și scoase la iveală un baton de ciocolată. Pe ambalaj scria."

WONKA 'S NUTTY CRUNCH SURPRISE⁶.

— Bravo! îl felicită în șoaptă bătrânul, ridicându-se în capul oaselor și frecându-și mâinile. Acum — vino aici și așează-te lângă mine, și-o s-o deschidem împreună. Ești gata?

— Da, răspunse Charlie. Sunt gata.

— Bine. Rupe prima bucățică.

— Nu, se opuse Charlie, tu ai plătit-o. Tu o desfaci.

Degetele bătrânelului tremurau îngrozitor la atingerea bucății de ciocolată.

— N-avem nici o șansă, de fapt, șopti el, hlizindu-se. Știi și tu că n-avem nici o șansă, nu-i așa?

— Da, răspunse Charlie. Știu asta.

Se uitară unul la altul și începură amândoi să chicotească nervos.

— Ai grijă, îl avertiză bunicuțul Joe, nu există decât o șansă infimă să ne aducă noroc, ești de acord?

— Da, îl liniști Charlie. Firește. De ce nu desfaci ciocolata, bunicuțule?

6 Surpriza crocantă cu nucă (trad. aprox.)

— Toate la timpul lor, băiete, toate la timpul lor. Din care capăt crezi c-ar trebui să încep'?

— Din capătul ăla. Cel mai departe de tine. Rupe doar un milimetru, ca să nu vedem tot deodată.

— Așa? întreba bătrânul.

— Da. Și-acum, încă puțin.

— Termină tu, zise bunicuțul Joe. Eu sunt prea agitat.

— Nu, bunicuțule. Trebuie să duci treaba la bun sfârșit.

— Prea bine, atunci. Uite — și rupse ambalajul.

Ramaseră amândoi cu ochii ațintiți la ce se ascundea sub el.

Era un baton de ciocolată — atât și nimic mai mult.

Dintr-odată, văzură amândoi partea amuzantă a întregii povești și izbucniră în hohote de râs.

— Ce naiba se-ntâmplă aici? strigă bunicuța Josephine, trezita brusc din somn.

— Nimic, o liniști bunicuțul Joe. Culcă-te la loc!

10

Familia începe să flămânzească

În următoarele două săptămâni, vremea se răci simțitor. Mai întâi, se porni să ningă, începu dintr-odată, într-una din dimineți, pe când Charlie Bucket se îmbrăca să plece la școală. Văzu pe fereastră cum fulgii uriași coborau încet din cerul înghețat, de culoarea oțelului.

Până seara, se așezase un strat de un metru în jurul căsuței, și domnul Bucket fu nevoit să facă potecă de la ușă până la stradă.

După zăpadă, veni un crivăț năprasnic, ce bătu zile în șir, fără încetare. Și, vai, era un frig de crăpau pietrele, nu alta! Tot ce atingea Charlie părea să fie făcut din gheață și, de fiecare dată când ieșea pe ușă, vântul îi tăia obrazii de parcă ar fi fost un cuțit.

În casă, curenți de aer înghețat pătrundeau pe la tocurile ferestrelor și pe sub uși, și nu aveai unde să te duci ca să scapi de ei. Cei patru bătrâni zăceau tăcuți și strânși grămadă în pat, străduindu-se să nu le intre frigul în oase. Entuziasmul legat de Biletele Aurii fusese de mult dat uitării. Nimeni din familie nu se mai gândea acum la nimic, în afara celor două probleme vitale: să încerce să se încălzească și să mănânce îndeajuns.

Nu se știe cum, vremea foarte rece ne face să avem un apetit enorm. Cei mai mulți dintre noi ne trezim că jindim după tocanе grase, aburinde și plăcinte fierbinți de mere, precum și după alte asemenea feluri delicioase și calde; și, cum suntem mult mai norocoși decât ne dăm seama, de obicei primim ceea ce ne dorim sau ceva foarte apropiat de acel lucru. Numai că Charlie Bucket nu primea niciodată ceea ce își dorea, fiindcă familia lui nu își putea permite acest lucru, așa că, pe măsură ce frigul punea stăpânire peste tot, băiatul era tot mai nesăutul, îngrozitor de flămând. Ambele batoane de ciocolată, cel primit de ziua lui și cel cumpărat de bunicuțul Joe, terminaseră de mult, și tot ce mânca el acum erau cele trei mese nesățioase, cu nelipsita ciorbă lungă de varză.

Apoi, dintr-odată, mesele deveniră și mai nesățioase.

Motivul era că fabrica de pastă de dinți, unde lucra domnul Bucket, dădu brusc faliment și trebui să se închidă. Domnul Bucket încercă să-și găsească repede o altă slujbă, însă nu avu noroc. În cele din urmă, singura modalitate prin care izbutea să câștige câțiva bănuți era să curețe zăpada de pe străzi. Numai că nu era de ajuns să cumpere nici măcar un sfert din mâncarea necesară pentru șapte persoane. Situația

deveni disperată. La micul dejun aveau acum o singură felie de pâine, iar la prânz, poate, o jumătate de cartof fiert.

Încet, dar sigur, toată lumea din casă începu să flămânzească.

Și, în fiecare zi, micuțul Charlie Bucket, luptând cu zăpada în drum spre școală, trecea pe lângă gigantica Fabrică de Ciocolată a domnului Willy Wonka. Și, în fiecare zi, când se apropia de ea, își înălța năsucul cărn în aer și adulmeca minunata aromă de ciocolata topită. Uneori, rămânea nemișcat în fața porților câteva minute, trăgând adânc în piept aerul aromat, de parcă ar fi încercat să mănânce mirosul.

— Copilul ăsta, zise bunicuțul Joe, ițindu-și capul de sub pătură într-o dimineață geroasă, copilul ăsta trebuie să mănânce mai mult. Nu contează ce mâncăm noi. Suntem prea bătrâni să ne mai facem griji pentru asta. Dar el e un băiat în creștere! Nu poate să continue așa! Începe să semene cu un schelet!

— Dar ce putem face? murmură bunicuța Josephine cu glas trist. Refuză să primească ceva de la noi. Am auzit că, de dimineață, mama lui a încercat să-i pună în farfurie bucata ei de pâine, la micul dejun, dar el n-a vrut să se atingă de ea. A făcut-o să și-o ia înapoi.

— E un băiețel pe cinste, spuse bunicuțul George. Merită mai mult decât atât.

Vremea aspră își continua domnia.

Și, în fiecare zi, Charlie Bucket se subția tot mai tare. Fața îi deveni înspăimântător de albă și ciupită. Pielea i se trăsese atât de rău pe obraji, că i se vedeau oasele de sub ea. Nu exista nici o îndoială că nu putea continua multă vreme în ritmul ăsta, fără să se îmbolnăvească grav.

Și acum, foarte calm, cu acea ciudată înțelepciune pe care o capătă copilașii în vremuri de restriște, începu să facă mici schimbări pe ici, pe colo în efortul pe care-l depunea, ca să își păstreze puterile. Dimineața, pleca de acasă cu zece minute mai devreme, ca să meargă mai încet spre școală, fără să fie nevoit să alerge. Stătea liniștit în clasă în timpul pauzei, să se odihnească, în vreme ce restul copiilor se năpusteau pe ușă afară, să se bată cu bulgări sau să se ia la trântă în zăpadă. Acum făcea totul încet și cu grijă, ca să nu-și epuizeze forțele.

Apoi, într-o după-amiază, în timp ce se întorcea acasă, cu vântul tăios bătându-i în față (și, întâmplător, simțindu-se mai înfometat ca niciodată), ochii îi căzură brusc pe o bucată de hârtie ce zăcea în rigolă, în zăpadă. Hârtia era de culoare verzuie și avea ceva vag familiar. Charlie păși peste bordură și se aplecă să o examineze. Era parțial îngropată sub zăpada, însă văzu imediat ce era.

Era o bancnotă de un dolar!

Se uită iute de jur împrejur.

O fi scăpat-o cineva chiar atunci?

Nu, era imposibil, din cauza felului în care era acoperită de zăpadă o parte din ea.

Câțiva oameni treceau în pas grăbit pe lângă el, pe trotuar, cu bărbiile ascunse în gulerile paltoanelor și trosnind zăpada sub picioare. Nici unul nu își căuta banii; nici unul nu acorda nici cea mai mică atenție băiețușului ghemuit în rigolă.

Îl ținea strâns între degetele sale tremurătoare, holbându-se la el. În acel moment, nu însemna decât un singur lucru pentru el. Însemna MÂNCARE.

Automat, Charlie se întoarse și porni spre cel mai apropiat magazin. Era la doar zece pași... avea ziare și obiecte de papetărie, genul de băcănie unde se vinde aproape orice, inclusiv bomboane și țigări... și știa ce-o să facă, șopti iute, doar pentru sine... avea să cumpere un baton

savuros de ciocolată și-o să-l mănânce pe tot, până la ultima firimitură, chiar acolo și atunci... Și restul de bani avea să-i ducă imediat acasă și o să-i dea mamei lui.

Atunci, dolarul ăsta era al lui? Putea să-l ia el?

Cu grijă, Charlie îl trase de sub zăpadă. Era umed și murdar, dar, în rest, era perfect. UN DOLAR ÎNTREG! Consistent! Fericirea simplă de a putea să își umple gura cu hrană solidă și gustoasă!

11

Minunea

Charlie intră în magazin și puse bancnota udă de un dolar pe tejghea.

— O Wonka's Whipple-Scrumptious Fudgemallow Delight, ceru el, amintindu-și cât de mult îi plăcuse cea pe care o primise de ziua lui.

Bărbatul din spatele tejghelei părea gras și bine hrănit. Avea buze mari, obraji rotofei și un gât foarte gros. Grăsimea din jurul gâtului i se revărsa peste guler, asemenea unui inel de cauciuc. Omul se întoarse și întinse mâna după o ciocolată, apoi reveni cu fața la Charlie și i-o dădu. Charlie o înhață, îi rupse iute ambalajul și luă o înghițitură uriașă. Apoi încă una... Și încă una... Și, oh, bucuria de a putea să îndese în gură bucăți mari din ceva dulce și

— Se pare că o doreai tare mult, băiete, spuse prietenos vânzătorul. Charlie aprobă din cap, cu gura plină de ciocolată.

Vânzătorul puse restul lui Charlie pe tejghea.

— Ia-o mai ușor, îl sfătui el. O să te doară stomacul, dacă înghiți așa, pe nemestecate.

Charlie continuă să înfulece ciocolata. Nu se putea opri. Și, în mai puțin de o jumătate de minut, dispăruse cu totul pe gât. Rămăsese fără suflare, însă acum se simțea minunat, extraordinar de fericit. Întinse mâna să ia restul, după care se opri. Ochii îi ajungeau exact la nivelul tejghelei, ațintiți asupra monedelor argintii răsfirate acolo. Monedele erau de câte zece cenți — nouă în total. Sigur n-avea să conteze dacă mai cheltuia una singură...

— Cred, rosti el încet, cred... că o să mai iau un baton de ciocolată. De același fel, vă rog.

— De ce nu? îi aprobă vânzătorul decizia, întinzând din nou mâna și luând o altă Wonka's Whipple-Scrumptious Fudgemallow Delight de pe raft. Puse ciocolata pe tejghea.

Charlie o luă și îi rupse ambalajul... Și deodată... de sub ambalaj... se zări o fulgerare aurie.

Inima lui Charlie încetă să mai bată de uimire.

— E un Bilet Auriu! țipă vânzătorul, sărind de bucurie aproape o jumătate de metru. Ai un Bilet Auriu! Ai găsit ultimul Bilet Auriu! Hei, ce chestie! Veniți să vedeți cu toții! Puștiu' a găsit ultimul Bilet Auriu de la Wonka! Uite-l acolo! E chiar acolo, în mâna lui!

Se părea că vânzătorul era cât pe ce să facă o criză.

— Și chiar la mine-n magazin! urlă el. L-a găsit chiar aici, în micul meu magazin! Să sune cineva repede la ziare și să le spună! Ai mare grija acum, fiule! Să nu-l rupi când îl desfaci! E un obiect foarte prețios!

În doar câteva clipe, vreo douăzeci de oameni se îmbulzeau în jurul lui Charlie și mulți alții se împingeau pe trotuar. Cu toții doreau să vadă Biletul Auriu și pe norocosul câștigător.

— Unde e? strigă cineva. Ține-l sus, să-l vadă toată lumea!

— Uite-l acolo! strigă altcineva. Îl ține în mână! Uite cum strălucește

aurul!

— Cum a reușit el să-l găsească, vreau să știu? Țipă supărat un băiat plinuț. Eu cumpăr câte douăzeci de batoane pe zi de săptămâni întregi!

— la gândiți-vă la toate chestiile pe care o să le primească gratuit! zise invidios un altul. Provizii pentru toată viața!

— O să aibă nevoie de ele, râse o fetiță. Bietul prichindel e numai piele și os!

Charlie nu se clintise din loc. Nici măcar nu desfăcuse Biletul Auriu ce învelea batonul de ciocolată. Stătea nemișcat, ținându-l strâns cu amândouă mâinile, în timp ce gloata se împingea și urla în jurul lui. Simțea că amețește. Era cuprins de o senzație ciudată, ca și când ar fi plutit sau s-ar fi înălțat în aer, asemenea unui balon. Tălpile nu păreau să mai atingă pământul. Își auzea inima bătând cu putere undeva în gât. În acel moment, își dădu seama că o mână se odihnea ușor pe umărul lui și, când își ridică ochii, zări un bărbat înalt, care stătea în fața lui.

— Ascultă, șopti bărbatul. Ți-l cumpăr eu. Îți dau cincizeci de dolari pe el. Ei, ce zici? Și-ți mai dau și o bicicletă nouă. Batem palma?

— Ești nebun? Țipă o femeie care stătea la fel de aproape. Pai, eu îi dau cinci sute de dolari pe biletul ăla! Vrei să vinzi biletul ăla pe cinci sute de dolari, tinere?

— Ajunge cu prostiile astea! strigă vânzătorul cel durduliu, făcându-și loc prin mulțime și luându-l hotărât de mână pe Charlie. Lăsați puștiul în pace! Faceți loc! Lăsați-l să iasă! Să nu lași pe nimeni să-l ia! îi spuse lui Charlie, în șoaptă, pe când îl conducea spre ușă. Du-l direct acasă, până nu-l pierzi! Aleargă și nu te opri decât acasă, m-ai înțeles?

Charlie încuviință tăcut.

— Știi ceva, spuse vânzătorul cel gras, oprindu-se o clipă și zâmbind. Am senzația că aveai nevoie de o vacanță ca asta. Sunt extrem de bucuros că ai căpătat-o. Mult noroc, fiule!

— Mulțumesc, spuse Charlie și o zbughi la fuga prin nămeți cât îl ținură picioarele. Și, trecând în zbor pe lângă Fabrica domnului Willy Wonka, se întoarse, îi făcu ușor cu mâna și cântă în direcția ei: Ne vedem mai încolo! O să ne vedem în curând! Și, cinci minute mai târziu, ajunse acasă.

12

Ce scria pe Biletul Auriu

Charlie dădu buzna în casă, strigând:

— Mamă! Mamă! Mamă!

Doamna Bucket era în odaia bunicilor, unde le dusesese ciorba de seară.

— Mamă! Țipă Charlie, năvălind peste ei ca un uragan. Uite! L-am găsit! Uite, mamă, uite! Ultimul Bilet Auriu! E al meu! Am găsit niște bani pe stradă și am cumpărat două batoane de ciocolată, și al doilea avea Biletul Auriu, și în jurul meu erau o mulțime de oameni care voiau să-l vadă, și vânzătorul m-a salvat, și am alergat până acasă, și uite c-am ajuns! E AL CINCILEA BILET AURIU, MAMA, ȘI EU L-AM GĂSIT!

Doamna Bucket încremenise cu ochii la el, iar cei patru bunici, care stăteau în capul oaselor în pat, ținând castroanele cu ciorbă în poală, scăpară toți lingurile din mână și încremeniră rezemați de perne.

Preț de zece secunde, în încăpere se lăsă o liniște deplină. Nimeni nu îndrăznea să vorbească sau să miște. Era un moment magic. Apoi, foarte încet, bunicuțul Joe spuse:

— Ne iei peste picior, Charlie, nu-i așa? Faci glume cu noi?

— Ba nu! strigă Charlie, sărind în pat și scoțând Biletul Auriu mare și frumos ca să i-l arate.

Bunicuțul Joe se aplecă și se uită cu atenție, cu nasul aproape lipit de bilet. Ceilalți îl urmăreau, în așteptarea verdictului.

Apoi, fără grabă, cu un zâmbet minunat întinzându-i-se încet pe față, bunicuțul Joe înălță capul și se uită drept la Charlie. Obrajii îi prinseră culoare și ochii i se căscară cât cepele, strălucind de bucurie, și, în centrul fiecărui ochi, dar exact în centru, în pupilă, îi juca ghiduș un licăr de fericire nebună. După asta, bătrânul trase adânc aer în piept și, brusc, fără nici un fel de avertisment, păru să explodeze. Își aruncă brațele în aer și strigă „lu-huuu!” Și, în același moment, trupul lui lung și ciolănos se ridică din pat, aruncând castronul cu ciorbă în capul bunicuței Josephine, și, cu o săritură fantastică, acest bătrânel de nouăzeci și șase de ani și jumătate, care nu se dăduse jos din pat de douăzeci de ani, sari pe podea și începu să danseze, în pijama, dansul victoriei.

— lu-huuuuu! strigă el. De trei ori ura pentru Charlie! Hip, hip, ura!

În acel moment, ușa se deschise și intră domnul Bucket. Era înghețat și obosit, și asta i se citea clar pe chip.

— La naiba! exclamă el. Ce se-ntâmplă aici?

Nu le luă mult să îi povestească ce se întâmplase.

— Nu cred! se îndoii el. Nu-i posibil așa ceva.

— Arată-i biletul, Charlie! strigă bunicuțul Joe, care își continua dansul pe dușumea, ca un derviş în pijamale cu dungi. Arată-i tatălui tău al cincilea și ultimul Bilet Auriu din lume!

— Dă-mi-l să-l văd, Charlie, ceru domnul Bucket, prăbușindu-se într-un scaun și întinzând mâna. Charlie veni să-i arate biletul.

Era o frumusețe, Biletul ăsta Auriu, făcut, se pare, dintr-o foiță de aur pur, subțire aproape cât o foaie de hârtie. Pe una din părți, tipărită printr-o metodă isteată, cu litere negre ca de cărbune, era chiar invitația de la domnul Wonka.

— Citește-o cu glas tare, spuse bunicuțul Joe, suindu-se, în cele din urmă, înapoi în pat. Să auzim exact ce spune.

Domnul Bucket ținu minunatul Bilet Auriu aproape de ochi. Mâinile îi tremurau ușor și părea copleșit de întreaga afacere. Trase de mai multe ori aer în piept, după care își dresе glasul.

— Gata, încep să citesc, anunță el. Zice așa:

"Salutari de la domnul Willy Wonka, norocosule câștigător al acestui bilet! Îți strâng mâna cu căldură! Te așteaptă niște lucruri miraculoase! Vei avea multe surprize minunate! Pentru că, acum, te invit să vii la mine la fabrică și să fii oaspetele meu o zi întreagă — tu și toți ceilalți care au avut norocul să găsească Biletele mele Aurii. Eu, Willy Wonka, o să te conduc prin fabrică și o să-ți arăt tot ce e de văzut, după care, când vine vremea să pleci, vei fi însoțit acasă de o caravană de camioane mari. Aceste camioane, te asigur, vor fi încărcate cu destule dulciuri delicioase, cât să vă ajungă ție și întregii familii mulți ani de-acum încolo. Dacă, vreodată după aceea, vei rămâne fără provizii, nu trebuie decât să te întorci la fabrică și să arăți acest Bilet Auriu, și vom fi fericiți să îți umplem camera cu orice vei dori. În acest fel, vei putea ca de acum încolo să ai bunătați mereu, toată viața ta.

Dar acesta nu e nici pe departe cel mai uimitor lucru care ți se va întâmpla în ziua vizitei la noi. Pregătesc și alte surprize, chiar mai minunate și mai fantastice pentru tine și toți dragii mei deținători de Bilete Aurii — surprize magice și miraculoase, care te vor vrăji, încânta, intrigă, uimi și contraria peste măsură. Nici măcar în visele tale cele mai îndrăznețe nu ți-ai putea imagina că așa ceva ți s-ar putea întâmpla!

Așteaptă și-ai să vezi!

Și acum, iată instrucțiunile: Data pe care am ales-o pentru vizită e prima zi din luna februarie. În aceasta zi, nu în alta, trebuie să vii la porțile fabricii, la ora zece fix dimineața. Să nu întârzii! Ți este permis să fii însoțit de unul sau doi membri ai familiei, care să aibă grijă de tine și să se asigure că nu dai de vreo belea. Încă ceva — să ai, neapărat, acest bilet cu tine, altfel nu ți se va permite să intri.

(Semnat) Willy Wonka."

— Prima zi din februarie! striga doamna Bucket. Dar asta e mâine! Astăzi e ultima zi din ianuarie, știu sigur!

— La naiba! zise domnul Bucket. Cred că ai dreptate!

— Ești chiar la limita cu timpul! strigă bunicuțul Joe. N-ai nici un moment de pierdut. Trebuie să începi imediat să te pregătești! Spală-te pe față, piaptănă-te, spală-te pe mâini, pe dinți, suflă-ți nasul, taie-ți unghiile, lustruiește-ți încălțărilor, calcă-ți cămașa și, pentru numele lui Dumnezeu, scapă de noroiul ăla de pe pantaloni! Trebuie să te pregătești, dragă băiete! Trebuie să fii gata pentru cea mai măreață zi din viața ta!

— Acum, nu te pierde cu firea, bunicuțule Joe, spuse doamna Bucket. Și nu-l zăpăci pe bietul Charlie. Trebuie să încercăm să ne păstrăm cu toții calmul. Acum, primul lucru pe care trebuie să-l hotărâm e cine o să se ducă cu Charlie la fabrică.

— Eu mă duc! strigă bunicuțul Joe, sărind iarăși din pat. Eu îl duc! Eu o să am grijă de el! Lăsați-l în grija mea!

Doamna Bucket surâse spre bătrân, apoi se întoarse către soțul ei și spuse:

— Tu ce zici, dragă? Nu crezi că ar trebui să te duci tu?

— Păi... domnul Bucket făcu o pauză de gândire. Nu... nu sunt așa sigur că ar trebui.

— Dar trebuie.

— Nu trebuie să fac nimic, dragă, zise cu blândețe domnul Bucket. Te asigur că mi-ar face plăcere să mă duc. Ar fi extrem de frumos. Dar, pe de altă parte... cred că persoana care merită cu adevărat să meargă, dintre noi toți, e bunicuțul Joe. Se pare că știe mai multe despre afacerea asta decât noi. Asta, firește, doar dacă se simte în stare...

— Iu-huuuu! strigă bunicuțul Joe, apucându-l pe Charlie de mâini și dansând cu el prin casă.

— Văd că pare să se simtă destul de bine, râse doamna Bucket. Da... poate că, la urma urmelor, ai dreptate. Bunicuțul Joe ar trebui să îl însoțească. Eu sigur nu pot să merg și să îi las pe ceilalți trei bătrâni singuri-singurei în pat, ziulica întreagă.

— Aleluia! țipă bunicuțul Joe. Lăudat fie Domnul!

Chiar atunci, se auzi un ciocănit puternic în ușă. Domnul Bucket se duse să deschidă și, în clipa următoare, o droaie de ziariști și de fotografi năvăleau în casă. Îi luaseră urma găsitului celui de-al cincilea Bilet Auriu, iar acum doreau cu toții să afle povestea completă pentru prima pagină a ziarelor de dimineață. Pentru câteva ore, în căsuță fu un tăraib de nedescris și, abia pe la miezul nopții, reuși domnul Bucket să se descotorosească de toți, ca să poată și Charlie să se culce.

La porțile Fabricii Wonka se adunaseră gloate imense de oameni veniți să îi vadă intrând pe cei cinci norocoși. Emoțiile erau imense. Mai era puțin și se făcea ora zece. Gloatele se împingeau și strigau, iar polițiștii se străduiau să îi țină departe de porți.

Chiar lângă porți, într-un grupuleț apărat cu grijă împotriva mulțimii de către polițiști, stăteau cei cinci copii celebri, împreună cu adulții care îi însoțiseră.

Silueta înaltă și osoasă a bunicuțului Joe se vedea așteptând liniștită între ceilalți și, lângă el, ținându-l strâns de mână, se afla chiar micuțul Charlie Bucket.

Toți ceilalți copii, cu excepția lui Charlie, erau cu mamele și tații lor, ceea ce era un lucru foarte bun, pentru că, altfel, situația ar fi scăpat de sub control. Erau atât de nerăbdători să intre, încât părinții erau nevoiți să îi țină cu forța, să nu se urce pe porți.

— Aveți răbdare! strigau tații. Fiți cuminți! Nu a sosit vremea! Nu e ora zece!

În spatele lui, Charlie Bucket auzea strigătele oamenilor din mulțime, care se îngrămădeau să-i vadă pe copiii faimoși.

— Uite-o pe Violet Beauregarde! auzi cum strigă cineva. Chiar ea e! Îmi aduc aminte figura ei din ziare!

— Și știi ceva? se auzi un altul strigând drept răspuns. Tot mai meste-că afurisita aia de gumă veche, pe care o molfăie de trei luni! Ia uite-i fălcile! Tot rumegă la ea!

— Cine-i băiatul ăla gras?

— E Augustus Gloop!

— Da! Da!

— E enorm, nu-i așa?

— Fantastic!

— Cine-i puștiul cu poza Călărețului Singuratic imprimată pe pelerină?

— Ăla-i Mike Teavee! E spaima televizorului!

— Trebuie să fie țicnit! Ia uitați-vă la toate pistoalele alea de nebun pe care le are atârdate peste tot!

— Eu vreau s-o văd pe Veruca Salt! strigă o altă voce din mulțime. E fata căreia tatăl i-a cumpărat o jumătate de milion de ciocolate și le-a pus pe lucrătoarele de la fabrica lui de arahide să le desfacă, până au găsit un Bilet Auriu! îi dă tot ce-i pofteste inima! Absolut orice! Nu trebuie decât să se-apuce să zbiere, și primește ce dorește!

— Groaznic, nu-i așa?

— Șocant, zic eu!

— Care crezi că e ea?

— Aia? Uite-acolo, pe stânga! Fetița în blana de nurcă aurie!

— Care e Charlie Bucket?

— Charlie Bucket? Trebuie să fie prichindelul ala plăpând de lângă moșneagul care arată ca un schelet. Chiar lângă noi. Acolo! îl vezi?

— De ce n-are haină pe vremea asta geroasă?

— Nu mă-ntreba pe mine. Poate că nu-și permite una.

— Dumnezeule! Probabil o sa facă țurțuri!

Charlie, aflat la doar câțiva pași de cel care vorbea, îl strânse de mână pe bunicuțul Joe, iar acesta se uita la el și zâmbi.

Undeva, în depărtare, orologiul unei biserici începu să bată ora zece.

Foarte încet, cu un scârțâit asurzitor de balamale ruginite, giganticele porți de fier ale fabricii începură să se dea la o parte.

Mulțimea tăcu dintr-odată. Copiii se opriră din țopăit. Toate privirile erau acum ațintite asupra porților.

— Iată-l! strigă cineva. El e!

Și așa și era!

14

Domnul Willy Wonka

Domnul Wonka stătea singur-singurel lângă porțile deschise ale fabricii.

Și ce mărunțel putea să fie!

Avea un joben negru pe cap.

Purta un frac făcut dintr-o catifea minunată, de culoarea prunei.

Pantalonii îi erau verzi, de culoarea sticlei.

Mănușile lui erau de un gri-perlat.

Într-o mână, ținea un baston splendid, cu vârful din aur.

Bărbia îi era acoperită de o bărbăță neagră, îngrijit tunsă — un cioc.

Iar ochii — ochii lui erau însuflețiți de o strălucire miraculoasă. Îți dădeau impresia că lucesc. Și aveai tot timpul senzația că-ți face cu ochiul. De fapt, întregul chip al domnului Wonka, era luminat de veselie și de zâmbete.

Și, oh, cât de deștept părea! Cât de iute, de isteț și de plin de viață! Făcea tot timpul mișcări bruște din cap, înălțându-l să se uite când în direcția asta, când în cealaltă, și luând aminte la tot ce-l înconjura cu ochii aceia strălucitori, care clipeau tot timpul. Dacă te luai după iuțea mișcărilor lui, ai fi zis că-i o veveriță din acelea bătrâne și înțelepte pe care le întâlnești în parc.

Deodată, domnul Wonka execută un dans țopăit în zăpadă, își desfăcu brațele și le zâmbi celor cinci copii înghesuți lângă porți, după care strigă:

— Bun venit, micuții mei prieteni! Bine ați venit la fabrică!

Vocea-i era afectată și melodioasă ca sunetul unui flaut.

— Vă rog să înaintați unul câte unul, strigă el, și să vă aduceți și părinții. Apoi, să-mi arătați Biletul Auriu și să-mi spuneți cum vă cheamă. Cine-i primul?

Băiețelul cel gras făcu un pas înainte.

— Eu sunt Augustus Gloop, anunță el.

— Augustus! exclamă domnul Wonka, apucându-l de mână și scuturându-i-o în sus și-n jos cu o forță teribilă. Dragul meu băiat, ce bine-mi pare să te cunosc! Încântat! Fermecat! Peste poate de bucuros să te avem în mijlocul nostru! Și aceștia sunt părinții tăi? Ce drăguț! Intrați! Intrați! Așa! Veniți pe poartă!

Era limpede că domnul Wonka era la fel de emoționat ca toți ceilalți.

— Numele meu, zise următorul copil, e Veruca Salt.

— Draga mea Veruca! Ce mai faci? Ce plăcere! Ai un nume interesant, nu? Am crezut întotdeauna că o verucă e un fel de neg pe care-l faci în talpă! Trebuie că m-am înșelat, nu-i așa? Ce drăguță ești în haina asta minunată de nură! Mă bucur atât de mult că ai reușit să vii! Draga mea, o să avem o zi atât de interesantă! Sper din tot sufletul să îți placă! Sunt sigur că-o să-ți placă! Știu că-o să-ți placă! Tatăl tău? Ce mai faceți, domnule Salt? Și doamna Salt? Superîncântat să vă cunosc! Da, biletul e în regulă! Vă rog să intrați!

Următorii doi copii, Violet Beauregarde și Mike Teavee, înaintară să prezinte biletele și, după asta, să riște să fie zguduiți de energicul domn Wonka.

Și, la sfârșit de tot, un glăscior neliniștit șopti: „Charlie Bucket”.

— Charlie! exclamă domnul Wonka. Măi, măi, măi! Carevasăzică, aici îmi ești! Ești cel care a găsit biletul de-abia ieri, nu? Da, da. Am citit

toată povestea în ziarul de dimineață! Exact la țanc, băiete! Mă bucur așa de tare! Atâta noroc mă face fericit! Și acesta? E bunicul tău? Încântat să vă cunosc, domnule! Superbucuros! Extaziat! Entuziasmat! În regulă! Excelent! A intrat toată lumea? Cinci copii? Da! Bine! Acum, vă rog să mă urmați! Turul nostru e pe cale să înceapă! Dar stați împreună! Vă rog să nu vă plimbați de unii singuri! N-aș vrea să pierd pe cineva în acest stadiu al operațiunii! Vai, Doamne, nici nu vreau să mă gândesc!

Charlie aruncă o privire peste umăr și văzu cum uriașele porți de fier se închid fără grabă în urma lui. Puhoaietele de oameni de afară încă se împingeau și strigau. Charlie se uita la ei pentru ultima oară. După asta, porțile se închiseră cu zgomot și lumea de afară dispăru cu totul.

— Și-acuma să începem aventura! strigă domnul Wonka, pășind mărunțel în fruntea grupului. Pe ușa aceasta mare și roșie, vă rog! Așa! E cald și bine înăuntru! Trebuie să fie cald în fabrică, datorită muncitorilor! Muncitorii mei sunt obișnuiți cu o climă extrem de caldă! Nu pot să sufere frigul! Ar muri, dacă ar ieși pe vremea asta! Ar îngheța de tot!

— Dar cine sunt acești muncitori? vru să afle Augustus Gloop.

— Toate la vremea lor, dragul meu! îi răspunse domnul Wonka, zâmbind spre Augustus. Aveți răbdare! O să vedeți totul, pe parcurs! Sunteți toți înăuntru? Bine! Vreți să închideți ușa, vă rog? Mulțumesc.

Charlie Bucket se pomeni într-un coridor lung, care se întindea dinaintea lui cât vedea cu ochii. Coridorul era atât de larg, că puteai foarte bine să mergi cu mașina prin el. Pereții erau zugrăviți într-un roz-pal, iar lumi-na era delicată și plăcută.

— Ce plăcut și cald e! șopti Charlie.

— Știu. Și ce miros încântător! răspunse bunicuțul Joe, trăgând adânc aer în piept.

Părea că aromele cele mai minunate din lume erau amestecate în aerul ce îi înconjura — miros de cafea prăjită și de zahăr ars, de ciocolată topită și de mentă, de violete și de alune pisate, de flori de măr, și de caramel, și de coajă de portocală...

Și, de departe, de la distanță, din inima imensei fabrici, venea un vuiet înăbușit de energie, ca și cum o mașinărie gigantică, monstruoasă și-ar fi învârtit roțile cu o viteză halucinantă.

— Acesta, dragii mei copii, zise domnul Wonka, ridicând glasul, ca să acopere hărmălaia, acesta este coridorul principal. Vă rog să vă agățați hainele și pălăriile în cuierul de acolo și să mă urmați. Așa, bravo! Bine! Toată lumea-i gata? Haideți, atunci! Am pornit!

Și porni la trap pe coridor, cu cozile fracului de culoarea prunei fluturând în urma sa, iar vizitatorii se grăbiră cu toții să îi calce pe urme. Era un grup destul de mare de oameni, dacă stăm să ne gândim. Erau nouă adulți și cinci copii, adică paisprezece cu totul. Așa că vă puteți închipui că se cam împingeau și se îmboldeau pe coridor, încercând să țină pasul cu silueta mărunțică și iute ca o zvârlugă din fruntea lor.

— Haideți! strigă domnul Wonka. Mergeți mai repede, vă rog! N-o să terminăm azi, dacă vă mocăiți așa!

În curând, făcu la dreapta, într-un alt hol, ceva mai îngust.

Apoi o luă la stânga.

Apoi iar la stânga.

După care la dreapta.

Și apoi la stânga.

Apoi la dreapta.

Și iar la dreapta.

Și după asta la stânga.

Locul acela arăta ca o vizuină gigantică de iepure, cu coridoare care

dădeau în toate direcțiile posibile.

— Să nu-mi dai drumul la mână, Charlie, îi șopti bunicuțul Joe.

— Observați că toate coridoarele sunt înclinate în jos! strigă domnul Wonka. Acum ne ducem la subsol! Cele mai importante încăperi din fabrica mea sunt sub pământ!

— Dar de ce? întrebă cineva.

— Pentru că nu ar avea nici pe departe destul spațiu la suprafață! răspunse domnul Wonka. Încăperile pe care urmează să le vedem sunt enorme! Sunt mai mari decât terenurile de fotbal! Nici o clădire din lume nu ar fi destul de mare pentru ele! Dar aici, jos, sub pământ, am tot spațiul pe care îl doresc. Nu am nici o limită — atâta timp cât îmi fac loc.

Și domnul Wonka o luă la dreapta.

Apoi făcu stânga.

Și se întoarse iar spre dreapta.

Pasajele se înclinau din ce în ce mai abrupt acum.

Apoi, dintr-odată, domnul Wonka se opri. În fața lui se vedea o ușă din metal strălucitor. Grupul se înghesui în jurul lui. Pe ușă scria cu litere de-o șchioapă:

„CAMERA DE CIOCOLATĂ”

15

Camera de Ciocolată

— Aceasta este o cameră importantă! exclamă domnul Wonka, scoțând din buzunar un mănunchi de chei și vârand una în broască. Aici e centrul întregii fabrici, inima întregii afaceri! Și e atât de frumoasă! Țin ca încăperile mele să fie frumoase! Nu pot să suport urâtenia într-o fabrică! Să mergem înăuntru, așadar! Însă fiți cu băgare de seamă, dragi copii! Rămâneți cu capul pe umeri! Nu vă pierdeți cu firea! Păstrați-vă calmul!

Domnul Wonka deschise ușa. Cinci copii și nouă oameni mari se înghesuiră înăuntru — și, oh, ce priveliște minunată li se desfășura acum dinaintea ochilor!

Aveau în fața lor o vale minunată. Pajiști verzi erau de o parte și de alta a văii, iar pe fundul ei curgea un râu mare, cafeniu.

Mai mult, pe la mijlocul râului, se afla o cascadă uluitoare — o stâncă abruptă, peste care apa se încrețea și se rostogolea într-o fâșie solidă, după care se prăbușea într-un vârtej clocotitor de spumă și stropi.

Sub cascadă (și aceasta era priveliștea cea mai uimitoare dintre toate), o întreagă masă de țevi enorme, din sticlă, se balansau în râu, coborând de undeva din tavanul înalt! Erau într-adevăr enorme, țevile acelea. Cu siguranță erau cel puțin o duzină, și sugeau apa cafenie, mocirloasă, din râu, și o duceau Dumnezeu știe unde. Și, din cauză că erau făcute din sticlă, se vedea cum lichidul curge și bolborosește înăuntrul lor, și, dincolo de zgomotul cascadei, se auzea nesfârșitul sunet de sorb-sorb-sorbire făcut de țevi.

Copaci grațioși și tufe creșteau pe maluri — sălcii plângătoare și anini, și pilcuri înalte de rododendroni, cu bobocii lor roz, mov și roșii. Pajiștile erau smălțuite cu mii de flori de piciorul-cocoșului.

— Uitați-vă acolo! exclamă domnul Wonka, ținând și indicând cu bastonul său cu vârf de aur spre marele râu cafeniu. E făcut numai din ciocolată! Fiecare picătură din acel râu e ciocolată topită, fierbinte, de cea mai bună calitate. Chiar este de cea mai bună calitate. Acolo e destulă ciocolată ca să umple fiecare cadă din toată țara! Și toate piscinele! Nu e grozav? Și uitați-vă la țevi! Sorb ciocolata și o transportă

în celelalte încăperi ale fabricii, unde e nevoie de ea! Mii de litri pe oră, dragii mei copii! Mii și mii de litri!

Copiii și părinții lor erau prea uluiți ca să mai scoată vreun sunet. Erau șocați. Rămăseseră cu gurile căscate. Erau nedumeriți și amețiți. Complet năuciți de imensitatea aceluia lucru. Stăteau pur și simplu și se holbau.

— Cascada e foarte importantă! continuă domnul Wonka. Ea amestecă ciocolata! O bate! O pisează și o bate! O face ușoară și spumoasă! Nici o altă fabrică din lume nu amestecă ciocolata cu cascada! Dar e singura metodă de a face treaba cum trebuie! Singura modalitate! Și ce ziceți de copaci? strigă el, arătând cu bastonul. Sau de tufele mele încântătoare? Nu credeți că sunt foarte frumoase? V-am spus că detest urâtenia! Și, firește, toate sunt comestibile! Fiecare e făcut din altceva, dar toate sunt delicioase! Dar ce ziceți de pajiștile mele? Vă plac iarba și piciorul-cocoșului? Iarba pe care stați, dragii mei micuți, e făcută dintr-un fel nou de zahăr, e moale și mentolată! Îi spun iarbă-dulce! Încercați un firicel! Vă rog! E delicios!

Ca la comandă, toată lumea se apleca și rupse un fir de iarbă — vreau să zic, toată lumea în afară de Augustus Gloop, care smulse o mână întreagă.

Cât despre Violet Beauregarde, înainte să guste și ea, își scoase din gură bucățica de gumă cu care stabilise recordul mondial și și-o lipi cu grijă după ureche.

— Nu-i așa că-i minunat? șopti Charlie. N-are un gust minunat, bunicuțule?

— Aș putea să mănânc tot câmpul! spuse bunicuțul Joe, zâmbind de încântare. Aș putea să mă așez în patru labe, ca o vacă, și să pasc toată iarba de pe îmaș!

— Încercați piciorul-cocoșului! îi îndemnă domnul Wonka. Sunt chiar mai plăcute la gust!

Deodată, se auziră strigăte de încântare. Strigătele veneau de la Veruca Salt, care arăta înnebunită spre malul celălalt al râului.

— Uitați! Uitați-vă acolo! țipa ea. Ce e acela? Se mișcă! Merge! E o persoană micuță! E un om micuț! Uitați, acolo, sub cascadă!

Cu toții uitară de piciorul-cocoșului și încercară să zărească ceva dincolo de râu.

— Are dreptate, bunicuțule! strigă Charlie. Chiar e un omuleț! Îl vezi?

— Îl văd, Charlie, confirmă încântat bunicuțul Joe.

Acum, urlau cu toții în același timp.

— Sunt doi!

— Dumnezeu, așa e!

— Sunt mai mult de doi! Sunt unu, doi, trei, patru, cinci!

— Dar ce fac?

— De unde vin?

— Cine sunt?

Copiii și părinții se năpustiseră pe malul râului, să vadă mai bine.

— Sunt fantastici!

— Îmi ajung până la genunchi!

— Ia uite ce păr lung și caraghios au!

Omuleții — nu depășeau în înălțime păpușile de mărime medie — se opriseră din ceea ce făceau și acum se holbau și ei la vizitatori. Unul dintre ei arăta cu degetul spre copii, după care le șopti ceva celorlalți patru, și toți cinci izbucniră în hohote de râs.

— Dar nu pot fi oameni adevărați, se îndoie Charlie.

— Firește că sunt oameni adevărați, confirmă domnul Wonka. Sunt Umpa-Lumpa.

- Umpa-Lumpa! strigară toți în cor. Umpa-Lumpa!
- Aduși direct din Lumpania, preciză cu mândrie domnul Wonka.
- Nu există așa ceva, îl contrazise doamna Salt.
- Va rog să mă scuzați, scumpă doamnă, însă...
- Domnule Wonka, zbieră doamna Salt, sunt profesoară de

geografie...

— Atunci o să aflați totul despre acest loc! hotărî domnul Wonka. Și, vai, ce țară teribilă este! Nu există nimic, în afară de jungla deasă, infestată cu cele mai periculoase fiare din lume — cornitorii și zăprozaurii, și acei îngrozitori, diabolici găgăușoși. Un găgăușoș poate să mănânce zece Umpa-Lumpa la micul dejun, și se întoarce la galop pentru felul doi. Când am fost acolo, i-am găsit pe Umpa-Lumpa cocoțați în copaci, așa trăiau. Erau nevoiți să locuiască în copaci, ca să scape de cornitori, zăprozauri și găgăușoși. Și, practic, mureau de foame acolo. Se hrăneau cu omizi verzi, și știți ce gust oribil au omizile. Umpa-Lumpa își petreceau toată ziua urcând până în vârful copacilor, în căutare de alte chestii pe care să le amestece cu omizile, ca să aibă un gust ceva mai bun — gândaci roșii, bunăoară, și frunze de eucalipt, scoarță de bong-bong, toate groaznice, dar nu la fel de groaznice ca omizile. Bieții micuți de Lumpa-Umpa! Lucrul după care tânjeau cel mai tare era boaba de cacao. Numai că nu reușeau s-o ia. Un Umpa-Lumpa se considera norocos dacă găsea trei sau patru boabe de cacao pe an. Și, vai, ce mult jinduiau la ele! Le visau toată noaptea, iar ziua numai despre asta vorbeau. Nu era nevoie decât să rostești cuvântul „cacao” în fața unui Umpa-Lumpa, și îl și vedeai cum îi plouă-n gură. Boaba de cacao, continuă domnul Wonka, ce crește în arborele de cacao, este lucrul din care se face ciocolata. Nu poți să faci ciocolata dacă n-ai boabe de cacao. Boaba de cacao înseamnă ciocolată. Numai eu folosesc miliarde de boabe de cacao pe săptămână, în fabrica mea. Și așa, dragii mei copii, de cum am descoperit că Umpa-Lumpa sunt înnebuniți după acest aliment aparte, m-am suit până în satul lor, din vârful copacului, și mi-am vârât capul pe ușa casei șefului de trib. Bietul mititel, slab și sfârșit de foame, ședea acolo, sforțându-se să mănânce un castron cu piure de omizi verzi, fără să i se facă rău. „Ascultă aici, i-am spus (nu vorbeam englezește cu el, ci umpa-lumpeză), uite ce-ți propun: dacă tu și toți oamenii tăi veniți la mine în țară, să locuiți în fabrica mea, vă dau câte boabe de cacao vă pofteste inima! Am munți întregi în depozit! Puteți să mâncați boabe de cacao la fiecare masă! Puteți să vă îmbuibați cu ele până nu mai puteți! Dacă doriți, vă și plătesc în boabe de cacao!” „Vorbiți serios?” m-a întrebat căpetenia, sărind de pe scaun. „Bineînțeles că vorbesc serios”, am răspuns eu. „Și puteți să mâncați și ciocolată. Ciocolata are un gust chiar mai bun decât boabele de cacao, fiindcă are în plus lapte și zahăr.” Mititelul a sărit până la tavan de bucurie și a azvârlit castronul cu piure de omizi pe fereastra casei din copac. „Batem palma!”, a strigat. „Haideti! Să plecăm!” Așa că i-am transportat pe toți aici, pe toți bărbații, femeile și copiii din tribul Umpa-Lumpa. A fost ușor. I-am băgat în valize mari, găurite, și au ajuns cu toții teferi până aici. Sunt niște lucrători minunați. Acum vorbesc englezește cu toții. Le place să cânte și să danseze. Inventează întruna cântecele. Presupun că o să auziți o groază de cântecele astăzi. Dar trebuie să vă previn că sunt nițeluș cam răutăcioase. Le plac glumele. Încă mai poartă același gen de

haine pe care le aveau în junglă. Au insistat să le permit asta. Bărbații, după cum puteți vedea pe malul celălalt, poartă numai piei de căprioară. Femeile se acoperă cu frunze, iar copiii se plimbă goi-goluți. Femeile au în fiecare zi frunze proaspete...

— Tăticule! zbiera Veruca Salt (fetița care primea orice își dorea). Tăticule! Vreau un Umpa-Lumpa! Vreau să-mi iei un Umpa-Lumpa! Vreau un Umpa-Lumpa în momentul ăsta! Vreau să-l iau acasă cu mine! Hai, tăticule! Fă-mi cadou un Umpa-Lumpa!

— Liniștește-te, iubito! îi spuse tatăl, nu trebuie să-l întrerupem pe domnul Wonka.

— Da' vreau un Umpa-Lumpa! zbieră Veruca.

— Bine, Veruca, am auzit. Dar nu pot să ți-l cumpăr chiar în clipa asta. Ai răbdare, te rog. O să văd cum îți iau unul până la sfârșitul zilei.

— Augustus! striga doamna Gloop. Augustus, sufletețel, nu cred că-i bine să faci asta. După cum, probabil, ați ghicit deja, Augustus Gloop se furișase până pe malul râului, unde stătea acum în genunchi și culegea cu căușul palmei ciocolată topită, pe care o înghițea cât de repede putea.

17

Augustus Gloop se duce pe țeavă

Când domnul Wonka se întoarce și văzu ce făcea Augustus Gloop, strigă:

— Oh, nu! Te rog, Augustus, te rog! Te implor, nu face asta! Ciocolata mea nu trebuie atinsă de mâna vreunui om!

— Augustus! strigă doamna Gloop. N-ai auzit ce ți-a spus? Pleacă imediat de pe malul râului!

— Chestia asta e minunată! remarcă Augustus, fără să-i bage în seamă pe mama lui și pe domnul Wonka. Măiculiță, am nevoie de-o găleată ca să beau cum trebuie!

— Augustus! strigă domnul Wonka, țopăind în sus și-n jos și învârtindu-și bastonul în aer, trebuie să pleci de-acolo. Îmi murdărești ciocolata!

— Augustus! țipă și doamna Gloop.

— Augustus! i se alătură domnul Gloop.

Numai că Augustus era surd la orice, în afară de chemarea enormului său stomac. Se întinsese deja pe pământ, cu capul în jos, spre râu, și hăpăia ciocolata, asemenea unui câine.

— Augustus! urlă doamna Gloop. Un milion de oameni din țara asta o să ia răceala ta păcătoasă!

— Ai grijă, Augustus! îi strigă domnul Gloop. Te apleci prea mult!

Domnul Gloop avea perfectă dreptate. Dintr-odată, se auzi un țipăt, apoi un plescăit, și Augustus Gloop căzu în râu, dispărând sub suprafața cafenie a apei într-o clipită.

— Salvează-l! zbieră doamna Gloop, albă la față ca varul, agitându-și umbrela frenetic. Se îneacă! Nu poate să înoate nici un metru! Salvează-l! Salvează-l!

— Doamne sfinte, femeie, se apără domnul Gloop. Doar nu vrei să m-arunc aici! ăsta-i cel mai bun costum al meu!

Căpățâna lui Augustus Gloop reapăru la suprafață, maronie toată de la ciocolata.

— Ajutor! Ajutor! Ajutor! zbiera el. Pescuiți-mă de-aici!

— Nu mai sta ca o momâie! se stropși doamna Gloop la domnul Gloop. Fă ceva!

— Da' fac ceva! o asigură acesta, care, acum, își scotea tacticos haina și se pregătea să plonjeze în râul de ciocolată.

Însă, pe când făcea el asta, nefericitul băiat era sorbit cu putere din ce în ce mai mare de gura uneia dintre țevile uriașe care se balansau în râu. Atunci, dintr-odată, fu absorbit cu totul, și băiatul se trezi tras dedesubt și de acolo în gura țevii.

Toți cei aflați pe malul râului așteptau cu sufletul la gură să vadă unde o să ajungă.

— Uitați-l acolo! strigă careva, arătând în sus.

Și, cum țeava era făcută din sticlă, Augustus Gloop putea fi văzut foarte bine, țâșnind cu capul înainte, asemenea unei rachete.

— Ajutor! E o crimă! Poliția! urlă doamna Gloop. Augustus, vino-napoi imediat! Unde te duci?

— Eu mă întreb, comentă domnul Gloop, dacă țeava aia e destul de mare, ca să îl țină.

— Nu e destul de mare! zise Charlie Bucket. Vai de mine, ia priviți! Încetinește!

— Așa e! confirmă bunicuțul Joe.

— O să rămână înțepenit acolo! spuse Charlie.

— Cred că da! aprobă bunicuțul Joe.

— Măiculiță, chiar s-a înțepenit! observă Charlie.

— E din cauza burții! remarcă domnul Gloop.

— A blocat toată țeava! exclamă bunicuțul Joe.

— Spargeți țeava! zbieră doamna Gloop, agitându-și în continuare umbrela. Augustus, ieși imediat de-acolo!

Spectatorii de jos vedeau cum ciocolata clipocește pe lângă băiatul blocat în țeavă și cum se tot adună în urma lui, într-o masă compactă, împingând de să spargă blocajul. Presiunea era teribilă. Ceva trebuia să cedeze. Și ceva cedă, iar acela fu Augustus. BUM! Se lansă ca un glonț din încărcătorul puștii.

— A dispărut! exclamă disperată doamna Gloop. Unde duce țeava aia? lute! Chemați pompierii!

— Calmați-vă! strigă domnul Wonka. Calmați-vă, scumpă doamnă, nu vă pierdeți cu firea. Nu-l paște nici un pericol! Dar absolut nici un pericol! Augustus a pornit într-o mică aventură, atât. O mică aventură din cele mai interesante. Dar totul se va sfârși cu bine, o să vedeți.

— Cum să se sfârșească totul cu bine, domnule? îl repezi doamna Gloop. O să-l facă bezea în cinci secunde!

— Imposibil! exclamă domnul Wonka. Nici să nu vă gândiți! De neconceput! Absurd! N-ar putea să fie transformat niciodată în bezea!

— Și de ce nu, mă rog? țipă doamna Gloop.

— Pentru că țeava aceea nu duce la Camera Bezelelor! răspunse domnul Wonka. Nici măcar nu trece prin apropierea ei! Țeava aceea — pe care a urcat Augustus — duce, din întâmplare, chiar în camera unde fabric eu un fondant extrem de delicios, cu aromă de căpșune, și acoperit cu ciocolată ...

— Și-atunci o să fie transformat într-un fondant cu aromă de căpșune, acoperit în ciocolată! se revoltă doamna Gloop. Bietul meu Augustus! O să-l vândă la kilogram peste tot mâine-dimineață!

— Chiar așa, îi ținu isonul domnul Gloop.

— Știu că am dreptate, insistă doamna Gloop.

— Nu mai e de glumă, se alarmă domnul Gloop.

— Domnul Wonka își închipuie că e! Își ieși din pepeni doamna Gloop. Uită-te la el! Se tăvălește pe jos de râs! Cum îndrăznești să râzi, când băiețelul meu s-a dus pe țeavă! Monstrule! zbieră ea, îndreptând umbrela spre domnul Wonka, ca și când ar fi vrut să-l străpungă cu ea. Ți

se pare că-i o glumă, nu? Crezi că, dacă l-ai tras pe băiatul meu în Camera Fondantelor, ai făcut o glumă nemaipomenită, nu?

— Va fi în perfectă siguranță, zise domnul Wonka, chicotind ușurel.

— Va fi fondant de ciocolată! zbieră doamna Gloop.

— Niciodată! strigă domnul Wonka.

— Ba firește ca așa se va-ntâmpla! zbieră doamna Gloop.

— N-am să permit așa ceva! exclamă domnul Wonka.

— Și de ce nu, mă rog? țipă doamna Gloop.

— Pentru că ar avea un gust înfiorător, explică domnul Wonka. Ia închipuiți-vă ce-ar fi! Un Gloop cu aromă de Augustus, învelit în ciocolată! N-ar cumpăra nimeni așa ceva.

— Ba sigur c-ar cumpăra! strigă indignat domnul Gloop.

— Nici nu vreau să mă gândesc la așa ceva! zbieră doamna Gloop.

— Nici eu, i se alătură domnul Wonka. Și va asigura, doamnă, scumpul dumneavoastră băiat e în perfectă siguranță.

— Dacă e în perfectă siguranță, unde e? se răsti doamna Gloop.

Vreau să mă duceți la el imediat!

Domnul Wonka se întoarse și pocni de trei ori din degete, clic, clic, clic. Pe dată, un Umpa-Lumpa apară parcă din pământ lângă el.

Umpa-Lumpa făcu o plecăciune și zâmbi, arătându-și dinții frumoși și albi. Pielea îi era rozalie, parul lung, castaniu-gălbui, și creștetul îi venea exact deasupra genunchiului domnului Wonka. Purta obișnuita piele de căprioară agățată de umăr.

— Acum ascultă aici! i se adresă domnul Wonka, uitându-se în jos, la omuleț, vreau să îi duci pe domnul și doamna Gloop în Camera Fondantelor și să-i ajuți să-și găsească fiul, Augustus. Tocmai s-a dus pe țeavă.

Umpa-Lumpa îi aruncă o privire doamnei Gloop și explodează în hohote de râs.

— Of, taci odată! zise domnul Wonka. Controlează-te! Păstrează-ți cumpătul! Doamnei Gloop nu i se pare deloc amuzant!

— Fii sigur că nu! spuse doamna Gloop.

— Du-te imediat la Camera Fondantelor, îl instrui domnul Wonka pe Umpa-Lumpa, și, când ajungi acolo, ia un băț lung și apucă-te să cauți în butoiul în care se amestecă ciocolata. Aproape sigur e acolo. Dar trebuie să te grăbești! Dă-i bătaie! Dacă-l lași prea mult acolo, riscă să se scurgă în cazanul cu fondant, și asta chiar că ar fi un dezastru, nu crezi? Fondantul meu ar deveni necomestibil!

Doamna Gloop lăsa să-i scape un țipăt de furie.

— Glumesc, spuse domnul Wonka, amuzându-se teribil. N-am vrut. Mă scuzați. Îmi pare așa de rău. La revedere, doamnă Gloop! Și domnule Gloop! La revedere! La revedere! Ne vedem mai încolo...

Domnul și doamna Gloop, însoțiți de mititelul lor ghid, se zoriră să plece, în vreme ce toți cei cinci Umpa-Lumpa de pe malul celălalt al râului se porniră brusc să țopăie, să danseze și să bată nebunește în tobițele lor.

— Augustus Gloop! rosteau ei ca o incantație. Augustus Gloop! Augustus Gloop!

— Bunicuțule! strigă Charlie. Ascultă și tu, bunicuțule! Ce fac?

— Șșș! șopti bunicuțul Joe. Cred că vor să ne cânte ceva!

„Augustus Gloop!,

Augustus Gloop! Augustus Gloop!

Grăsanul mîncăcios din grup!

Cât să lăsăm așa o fiară

Să se-mbuiască iar și iară

Cu ce intră-n bietu-i trup?
Doamne sfinte! Am spus: atât!
Că în viața-i de purcel
Știm, nimeni nu va avea de la el
Nici cea mai mică bucurie
În toată vremea ce-o să vie.
Așa că, în aceste cazuri,
Fără s-aducem mari necazuri,
Luăm plodul binișor
Și-l prefacem repejor
În „ceva” folositor —
Păpușă, poate, soldățel,
Căluț de lemn sau un inel,
Dar așa țânc revoltător
Ce se poartă-ngrozitor,
Lacom, scârbos și infantil,
Ne-a lăsat un gust oribil
Și făr-a sta și-a cugeta
L-am prefăcut noi în ceva
Ce gustu-amar l-ar alunga;
Haide-am strigat, acum, la treabă
E vremea să-l plimbăm pe țeavă!
Să meargă, deci! Acum, degrabă,
La drum porni-va, ca să vadă
În încăperea-n care merge
Ciudate lucruri s-or petrece.
Copii dragi, nu v-alarmați,
Cu sufletul la gură stați,
Augustus Gloop nu va păți
Nimic serios, deși va fi
Într-o măsură transformat.
Va fi astfel preschimbat
În mașina de fondant:
Lent, roțițele-i dau roată,
Zimții îl prind ca să îl bată;
Mii de lame-l taie, taie;
Punem frișca, zahăr în ploaie,
Îl mai fierbem un minut
Până știm că absolut
Lăcomia, ca și fierea
S-au topit cu fierberea.
Și-acum iese! Dar ce spune?
A avut loc o minune!
Un băiat ce mai-nainte
Detestat era, ții minte,
Acea fiară, acel netot
E iubit azi peste tot!
Cine-ar putea purta pică
Pe-o fondantă așa dulcică?"

— V-am spus că le place să cânte! exclamă domnul Wonka. Nu sunt încântători? Nu-i așa că sunt fermecători? Dar nu trebuie să credeți nici un cuvânt din ce spun. Sunt numai prostii, va asigur!

— Umpa-Lumpa chiar glumesc, bunicuțule? întreba Charlie.

— Bineînțeles că glumesc, îl liniști bunicuțul Joe. Probabil că glumesc. Cel puțin, așa sper. Tu, nu?

— Și-am pornit! strigă domnul Wonka. Grăbiți-vă! Veniți după mine în încăperea următoare! Și, vă rog, nu vă faceți griji din cauza lui Augustus Gloop. O să iasă odată cu aluviunile în mlaștină. Așa se-ntâmplă întotdeauna. Va trebui să parcurgem următoarea etapă a călătoriei cu barca! Uitați-o că vine! Priviți!

O ceață de aburi se ridica, în acest moment, din imensul râu de ciocolată caldă, și din neguri își făcu brusc apariția o barcă fantastică, de culoare roz. Era o corabie încăpătoare, deschisă, cu vâsle și înalta în ambele capete (cum erau corăbiile vechilor vikingi), și era vopsită într-un roz atât de luminos, sclipitor, orbitor, încât întregul vas părea făcut din sticlă lucioasă, de culoare roz. De-o parte și de alta se aflau numeroase vâsle și, pe măsură ce ambarcațiunea se apropia, privitorii de pe mal începeau să distingă o mulțime de Umpa-Lumpa care trăgeau la vâsle — cel puțin câte zece la fiecare.

— Acesta e iahtul meu personal! exclamă domnul Wonka, radiind de plăcere. L-am creat dintr-o acadea enormă?! Nu-i așa că-i minunată? Ia uitați cum taie apa râului!

Corabia dulce, de un roz-strălucitor, pluti până la mal. Cei o sută de Umpa-Lumpa se sprijiniră de vâsle și își ridicară ochisorii scrutători spre vizitatori. Apoi, brusc, dintr-un motiv pe care îl cunoșteau numai ei, izbucniră cu toții în râs.

— Ce-i așa de amuzant? întrebă Violet Beauregarde.

— Oh, nu-ți pune mintea cu ei! îi strigă domnul Wonka. Ei râd tot timpul! Cred că totul e o glumă colosală! Sus în barcă, haideți! Urcați cu toții! Grăbiți-vă!

După ce toată lumea se urcă la bord, Umpa-Lumpa împinseră ambarcațiunea de lângă mal și porniră să vâslească iute în josul râului.

— Hei, ce faci acolo? Mike Teavee, cu tine vorbesc! strigă domnul Wonka. Te rog să nu pui limba pe barcă! O să devină lipicioasă!

— Tăticule, începu Veruca Salt, vreau o barcă exact ca asta! Vreau să-mi cumperi o barcă mare, din acadea roz, exact ca a domnului Wonka! Și vreau mulți Umpa-Lumpa care să mă plimbe peste tot, și vreau un râu de ciocolată, și vreau... și vreau...

— Vrea o bătaie bună la fund, murmură bunicuțul Joe către Charlie.

Bătrânul stătea în partea din spate a bărcii, chiar lângă micuțul Charlie Bucket, care se ținea strâns de mâna osoasă a bunicului său. Era peste poate de entuziasmat. Tot ce văzuse până atunci — mărețul Râu de Ciocolată, cascada, uriașele țevi sorbitoare, pajiștile de zahăr, Umpa-Lumpa, minunata corabie roz și, mai presus de toate, pe domnul Willy Wonka în persoană — fuseseră atât de uimitoare, încât începuse să se întrebe dacă mai existau lucruri uluitoare pe care nu le văzuse încă. Încotro se îndreptau acum? Ce aveau să vadă? Și, pentru numele lui Dumnezeu, ce urma să se întâmple în camera următoare?

— Nu-i așa că-i minunată! zâmbi bunicuțul Joe spre Charlie.

Charlie aprobă cu o clătinare din cap și un surâs.

Pe neașteptate, domnul Wonka, așezat de partea cealaltă a lui Charlie, întinse mâna spre fundul bărcii, de unde luă o cană mare, pe care o cufundă în râu, o umplu cu ciocolată și i-o întinse lui Charlie.

— Bea asta! îl încurajă. O să-ți facă bine! Parc-ai fi mort de foame!

După asta, domnul Wonka umplu o a doua cană, pe care i-o dădu bunicuțului Joe.

— Beți și dumneavoastră! Îl îmbie. Semănați cu un schelet! Ce se-ntâmplă? N-ați mai avut ce mânca în ultimul timp?

— Nu prea, recunosc bunicuțul Joe.

Charlie puse cana la buze și ciocolata delicioasă și caldă i se scurse pe gât direct în stomăcelul gol; tot trupul, din cap până în vârful picioarelor, începu să i se înfioreze de plăcere, inundat de o senzație de fericire intensă.

— Îți place? se interesă domnul Wonka.

— Oh, e minunată! mărturisi Charlie.

— Cea mai cremoasă și mai delicioasă ciocolată pe care am gustat-o vreodată! i se alătură bunicuțul Joe, plescăind din buze.

— Asta din cauză că e amestecată de cascadă, îi spuse domnul Wonka.

Barca prindea viteză în josul râului. Râul se îngusta din ce în ce mai tare. În față se zărea un fel de tunel întunecat — un imens tunel rotund, care aducea cu o țeava enormă —, iar râul se vărsa direct în acest tunel. Și barca odată cu el!

— Vâsliți! striga domnul Wonka, ținând și agitându-și bastonul în aer. Cu toată viteza înainte!

Și, cum Umpa-Lumpa trăgeau la vâsle mai vârtos ca niciodată, barca țâșni drept în tunelul negru ca smoala, făcându-i pe pasageri să țipe de încântare amestecată cu teamă.

— Cum văd pe unde merg? zbieră Violet Beauregarde în beznă.

— N-au cum să vadă pe unde merg! strigă domnul Wonka, prăpădindu-se de râs.

„N-avem de unde s-aflăm
Încotro ne îndreptăm!
Nu știm unde-o să vâslească
Ori unde râul se varsă!
De lumină nici o rază
Nu se vede, sa ne-arate
Vreo primejdie de moarte;
Și vâslașii-i dau-nainte
Fără sa le dea prin minte
La vârtej să ia aminte...”

— E dus cu pluta! răzni unul din tați, îngrozit, iar ceilalți părinți i se alăturară într-un cor de zbierete înfricoșate.

— E nebun! strigau.

— E sărit!

— E țicnit!

— Îi lipsește-o doagă!

— E dus cu sorcova!

— E lovit cu leuca!

— E smintit!

— E scrântit!

— E sonat!

— E bătut în cap!

— E idiot!

— E tâmpit!

— E zănatic!

— Ba nu, nu e! îi contrazise bunicuțul Joe.

— Aprindeți luminile! strigă domnul Wonka.

Și, dintr-odată, se aprinseră luminile și Charlie putu să vadă că erau, într-adevăr, într-o țeavă gigantică și că pereții curbați în sus ai țevii erau

albi ca laptele și extrem de curați. Râul de ciocolată se revărsa cu mare repeziciune în interiorul canalului, Umpa-Lumpa vâsleau ca niște apucați și barca înainta cu o viteză amețitoare. Domnul Wonka țopăia fără încetare în spate, în barcă, îndemnând vâslașii să tragă din ce în ce mai iute. Părea să-i placă să treacă în viteză printr-un tunel alb, într-o barcă roz, pe un râu de ciocolată, și bătea din palme, râdea și se uita tot timpul la pasagerii săi, să vadă dacă și ei se distrează la fel de mult ca el.

— Uite, bunicuțele! exclamă Charlie. E o ușă în perete!

Era o ușă verde, băgată în peretele tunelului, chiar deasupra nivelului apei. Cum trecură fulgerător pe lângă ea, de-abia dacă avură destul timp să citească ce scria pe ușă:

„DEPOZITUL NUMĂRUL 54.

TOATE CREMELE — CREMĂ DE IAURT, CREMĂ DE FRIȘCĂ, CREMĂ DE VIOLETE, CREMĂ DE CAFEA, CREMĂ DE ANANAS, CREMĂ DE VANILIE ȘI CREMĂ DE PĂR”.

— Cremă de păr? strigă Mike Teavee. Doar nu folosiți crema de păr?

— Și tu ești una! replică domnul Wonka.

După doar cinci secunde, când în față le păru dintr-odată o ușă colorată în roșu-aprins, domnul Wonka își flutură brusc bastonul cu vârful aurit în aer și strigă:

— Vâsliți mai departe! îi îndemnă domnul Wonka pe Umpa-Lumpa. Nu-i timp de discuții! Dați-i bătaie înainte! N-avem timp de întrebări prostești!

Trecură în goană pe lângă o ușă neagră:

„DEPOZITUL NUMĂRUL 71”, scria pe ea. „BEȚE — TOATE FORMELE ȘI DIMENSIUNILE”.

— Bețe! exclamă Veruca Salt. La ce, Doamne sfinte, folosiți bețele?

— Ca să batem frișca, firește, o lămuri domnul Wonka. Cum poți să bați frișca fără bețe? Frișca bătută nu e frișcă bătută până nu e bătută cu bețele. Așa cum ochiurile în apă nu sunt ochiuri în apă până nu spargi oul să facă ochi! Vâsliți mai departe, vă rog!

Trecură apoi pe lângă o ușă galbenă, pe care scria:

„DEPOZITUL NUMĂRUL 77 — TOATE BOABELE, BOABE DE CACAO, BOABE DE CAFEA, BOABE DE JELEU ȘI CĂZĂTURI”.

— Căzături? se revoltă Violet Beauregarde.

— Opriți barca!

19

Camera Invențiilor - Gobstoppers⁷ și Hair Toffe⁸

Când domnul Wonka strigă: „Opriți barca!”, Umpa-Lumpa împinseră vâslele în râu și vâsliră frenetic în sens invers. Barca se opri.

Umpa-Lumpa dirijară barca astfel încât aceasta să ajungă lângă ușa roșie. Pe ușă scria:

„CAMERA INVENȚIILOR — SECRET — ACCESUL INTERZIS”. Domnul Wonka scoase o cheie din buzunar, se aplecă peste marginea bărcii și băgă cheia în broască.

— Aceasta e cea mai importantă cameră din întreaga fabrică! anunță el. Invențiile mele cele mai tainice se prepară și se fierb aici! Bătrânul Fickelgruber și-ar da o mână să poată sta trei minute în camera asta! La fel ar face și Prodnose, și Slugworth, și toți ceilalți fabricanți prăpădiți de

⁷ Leacul mâncăului

⁸ Trufe cu păr

ciocolată! Dar acum, ascultați-mă cu atenție! După ce intrați, nu vreau să vă băgați nasul nicăieri! Nu atingeți, nu amestecați, nu gustați nimic! Ne-am înțeles?

— Da, da! strigară copiii. N-o să atingem nimic!

— Până acum, spuse domnul Wonka, nimeni altcineva, nici măcar un Umpa-Lumpa, n-a avut voie să intre aici!

Deschise ușa și păși din barcă în cameră. Cei patru copiii, împreună cu părinții lor, se cățără după el.

— Nu atingeți nimic! strigă domnul Wonka. Și să nu răsturnați nimic!

Charlie Bucket porni să facă turul giganticei camere în care intrase. Locul semăna cu bucătăria unei vrăjitoare! De jur împrejurul lui, oale negre, de metal, dădeau în clocot și bolboroseau pe sobele uriașe, ibrice suierau și tigăi sfârâiau, mașinării ciudate, de fier, zăngăneau și pârlău și țevile umpleau tavanul și pereții, iar încăperea toată era plină de fum, aburi și arome bogate și delicioase.

Domnul Wonka devenise chiar și mai agitat decât de obicei, și era limpede pentru toată lumea că aceasta era camera pe care o iubea cel mai mult dintre toate. Țopăia printre cratițe și mașini ca un copil printre cadourile primite de Crăciun, fără să știe la ce să se uite mai întâi. Ridică un capac de pe o oală uriașă și adulmecă aroma plăcută; apoi, se duse grăbit la un butoi plin cu o substanță galbenă și lipicioasă, unde își băgă degetul să guste nițeluș; după asta, sări în colțul celălalt al încăperii, la una dintre mașinării, și învârti de vreo douăsprezece ori dintr-o direcție în alta; se uită cu atenție și nerăbdare pe ușa de sticlă a unui cuptor gigantic, frecându-și mâinile și chicotind, încântat de ceea ce zărea înăuntru. Mai încolo, fugi la o altă mașinărie, un aparat micuț și lucios, care făcea tot timpul poc-poc-poc-poc-poc-poc, și, de fiecare dată când făcea poc, câte o bucată mare de marmură verde cădea într-un coș așezat pe podea. Cel puțin semăna cu marmura.

— Gobstoppers care durează la nesfârșit! exclamă mândru domnul Wonka. Sunt complet noi! Le inventez pentru copiii care primesc foarte puțini bani de buzunar. Puneți un Gobstopper în gură și puteți să-l sugeți cât vreți, ca nu se micșorează niciodată!

— E ca guma! striga Violet Beauregarde.

— Nu e ca guma, o corectă domnul Wonka. Guma se mestecă și, dacă ai încerca să mesteci vreunul dintre aceste Gobstoppers, ți-ai sparge dinții în ele. Dar au un gust teribil! Și își schimbă culoarea în fiecare săptămână! Și nu se micșorează niciodată! Nu dispar niciodată! NICIODATĂ! Cel puțin, nu cred s-o facă. Testăm una dintre ele chiar acum, în Camera de Testare, care se află alături. Un Umpa-Lumpa suge acadeaua. O are de aproape un an deja și, cu toate că nu s-a oprit din supt, acadeaua e la fel de bună ca la început! Acum, în partea asta, continuă domnul Wonka, Țopăind emoționat prin încăpere, până la peretele opus, în partea asta inventez o linie complet nouă de trufe! Se opri lângă o cratiță plină cu melasă purpurie și cleioasă, care fierbea să dea în clocot.

Ridicându-se în vârful picioarelor, Charlie reuși să-i vadă conținutul.

— E Hair Toffee! strigă domnul Wonka. Mănânci doar o bucățică din așa ceva și, în exact o jumătate de oră, o claie nou-nouță de păr mătăsos, cu fir gros și lucios o să înceapă să-ți crească în vârful capului! Și mustață! Și barba!

— Barbă! se îngrozi Veruca Salt. Cine-și dorește barbă, pentru numele lui Dumnezeu?

— Ți s-ar potrivi de minune, își dădu cu părerea domnul Wonka, dar, din păcate, compoziția nu e gata încă. E prea puternică. Funcționează prea bine. Am încercat-o pe un Umpa-Lumpa ieri, în Camera de Testare,

și, imediat, o barbă imensă s-a pornit să țâșnească din bărbia lui, și creștea atât de rapid, încât pe dată s-a apucat să se întindă pe podea, de parcă ar fi fost un covor mișos. Creștea mai repede decât reușeam s-o tăiem! Până la urmă, a trebuit să apelăm la o mașină de tuns iarba, ca s-o ținem în frâu! Dar o să-i vin eu de hac! Și, când o să gădesc formula potrivită, n-o să mai existe nici o scuză pentru băiețelii și fetițele care umblă cu capul chel!

— Dar, domnule Wonka, se împotrivi Mike Teavee, băiețelii și fetițele nu umblă niciodată cu capul...

— Nu mă contrazice, scumpul meu copil, te rog, nu mă contrazice! exclamă domnul Wonka. Pierdem timp așa de prețios! Acuma, aici, dacă vreți să mă urmați, o să vă arăt ceva de care sunt îngrozitor de mândru. Da, dar fiți cu băgare de seamă! Nu răsturnați nimic! Păstrați distanța!

20

Minunata mașină de făcut gumă de mestecat

Domnul Wonka conduse grupul la o mașină gigantică, aflată chiar în mijlocul Camerei Invențiilor. Era un munte de metal sclipitor, ce se înălța cu mult deasupra copiilor și părinților acestora. Chiar din vârful ei răsăreau sute și sute de tuburi subțiri de sticlă, și aceste tuburi de sticlă se aplecau și se uneau într-un buchet care stătea suspendat deasupra unui cazan rotund, enorm, de dimensiunile unei căzi de baie.

— Să-i dăm drumul! strigă domnul Wonka, apăsând trei butoane diferite din partea laterală a mașinii.

O clipă mai târziu, dinăuntrul ei se auzi un zgomot puternic și hodorogit, și mașinăria începu să se zgâlțâie înfricoșător de tare și să scoată aburi peste tot, să șuiere, când, dintr-odată, privitorii observară că o substanță lichidă aluneca în interiorul celor câteva sute de tubulețe din sticlă și țâșnește în cazanul cel mare de dedesubt. Și, în fiecare tub, substanța lichidă avea o altă culoare, astfel încât toate culorile curcubeului (dar și multe altele) se vărsau cu un plescăit în cazan. Era o priveliște încântătoare. Și, când cazanul se umplu aproape de tot, domnul Wonka apăsă pe un alt buton și, imediat, substanța își opri curgerea din tubulețe, zgomotul hodorogit dispăru, înlocuit de un șuiurat învârtelit; și apoi, un malaxor gigantic se apucă să se învârtă în interiorul cazanului imens, amestecând toate lichidele de culori diferite, ca pe-o înghețată cu sifon. Treptat, amestecul începu să facă spumă. Era din ce în ce mai spumoasă, și din albastră deveni albă, verde, maro, galbenă și iarăși albastră.

— Priviți! îi îndemnă domnul Wonka.

Mașina făcu un „clic!” și malaxorul se opri din amestecat. Acum se auzi un fel de sorbitură și, foarte rapid, toată mixtura albastră și spumoasă din bazinul uriaș fu reînghițită de stomacul mașinii. Urmă un moment de liniște. Apoi, se auziră câteva ghiorțăituri bizare. Și iarăși liniște. Brusc, mașina scoase un muget monstruos și, în aceeași clipă, un sertăraș (nu mai mare decât sertarul de la un aparat de jocuri electronice) ieși în partea laterală a mașinii, purtând în el ceva cenușiu atât de mic și de subțire, că toată lumea își închipui că se produsese vreo greșeală pe undeva. Obiectul semăna cu o bucățică de carton gri.

Copiii și părinții lor rămaseră cu ochii ațintiți asupra fâșiei cenușii din sertar.

— Vreți să spuneți că asta-i tot? spuse Mike Teavee, dezgustat.

— Asta-i tot, răspunse domnul Wonka, sorbind rezultatul din ochi. Nu știi ce e?

Urmă o pauză. Apoi, Violet Beauregarde, fetița înnebunită după guma, scoase un țipăt de încântare.

— Pe guma mea, e gumă! zbieră ea. E o lamă de gumă de mestecat!

— Răspuns corect! exclamă domnul Wonka, bătând-o pe umeri pe Violet. E o lamă de gumă! E cea mai uimitoare, fabuloasă, senzațională lamă de gumă de mestecat din lume!

21

La revedere, Violet!

— Guma aceasta, continuă domnul Wonka, este cea mai recentă, mai măreață, mai fascinantă invenție de-a mea! E o masă întreagă într-o gumă de mestecat! E... e... e... lama aceea de gumă e o masă cu trei feluri de mâncare în ea!

— Ce fel de prostie mai e și asta? întrebă unul dintre tați.

— Scumpul meu domn, începu domnul Wonka, atunci când o să mă apuc să vând această gumă, totul se va schimba! Bucătăriile vor deveni demodate, nu se va mai găti nicăieri! Nici măcar la piață nu va mai trebui să mergeți! Gata cu cumpărăturile, cu carnea și zarzavaturile! Cuțitele și furculițele n-o să-și mai aibă rostul! Fără farfurii! Jos cu spălatul vaselor! Uitați de gunoi! Gata cu harababura! Luați o lamă de gumă magică Wonka — și doar de asta veți avea nevoie la micul dejun, prânz și cină! Această bucățică de gumă pe care tocmai am făcut-o conține supă de roșii, friptură de vită și plăcintă cu afine, dar puteți să încercați aproape tot ce vă pofteste inima!

— Cum adică, supă de roșii, friptură de vită și plăcintă cu afine? vru să se lămurească Violet Beauregarde.

— Dacă te-apuci s-o mesteci, explică domnul Wonka, atunci exact asta o să ai în meniu. E absolut uluitor! Poți să simți chiar cum mâncarea îți alunecă pe gât și ajunge în burtică! Și are un gust nemaipomenit! E foarte sățioasă! Îți astâmpără foamea! E teribil!

— E absolut imposibil, își dădu cu părerea Veruca Salt.

— Atâta timp cât e gumă, strigă Violet Beauregarde, atâta timp cât pot s-o mestec, atunci asta e de mine! Și, iute, își scoase din gură guma cu care bătuse recordul mondial și și-o lipi după urechea stângă. Haideți, domnule Wonka, zise ea, dați încoace guma aia magică a dumneavoastră și-o să vedem cum stau lucrurile.

— Potolește-te, Violet, încercă să o domolească doamna Beauregarde, mama ei, să nu faci vreo prostie, Violet.

— Vreau guma aia! insistă cu încăpățănare Violet. Ce-i așa o prostie?

— Aș prefera să n-o iei, o sfătui cu blândețe domnul Wonka. Vezi tu, n-am pus chiar toate lucrurile la punct, încă. Mai sunt vreo două-trei amănunte...

— Oh, la naiba cu ele! zise Violet și, brusc, până ca domnul Wonka să o poată opri, întinse o mână durdulie și înșfăcă lama de gumă din sertăraș și o băgă în gură. Pe data, fălcile ei uriașe, bine antrenate, se porniră să mestece ca doi clești.

— Oprește-te! îi strigă domnul Wonka.

— Fabulos! urlă Violet. E supă de roșii. E fierbinte, cremoasă și delicioasă! Simt cum îmi alunecă pe gât!

— Stai! strigă domnul Wonka. Guma nu e gata încă! Nu e terminată!

— Ba firește că e terminată! zise Violet. E absolut minunată! Oh, Doamne, ce supă delicioasă!

— Scuip-o imediat! strigă domnul Wonka.

— Își schimbă gustul! răcni Violet, mestecând și rânjind cu gura până

la urechi, în același timp. Vine al doilea fel! E friptură de vită! E fragedă și succulentă! Măiculiță, ce aromă! Și cartoful copt e minunat! Are o coajă crocantă și e umplut cu unt!

— Dar ce interesant, Violet, o laudă doamna Beauregarde. Ești o fată tare deșteaptă.

— Mestecă în continuare, puștoaico! o încurajă domnul Beauregarde. Așa, mestecă, scumpo! E o zi mare pentru familia Beauregarde! Fetița noastră e prima persoană din lume care mestecă o astfel de gumă!

Toată lumea era cu ochii ațintiți asupra lui Violet Beauregarde, care molfăia acea gumă extraordinară. Micuțul Charlie Bucket se uita lung la ea, complet fermecat, urmărind cum buzele uriașe, ca de cauciuc, ale fetei se unesc și se despart în ritmul mestecatului; bunicuțul Joe, care stătea lângă el, era și el cu gura căscată de uimire. Domnul Wonka își frângea mâinile, zicând:

— Nu, nu, nu, nu, nu! Nu e gata să fie mâncată! Nu-i terminată! Trebuie să încetezi!

— Plăcintă de afine, cu cremă! exclamă Violet. Vine acum! Măiculiță, e perfectă! E delicioasă! E... e ca și când aș înghiți-o! Parc-aș mesteca și aș înghiți linguri mari din cea mai minunată plăcintă cu afine din lume!

— Doamne apără-ne, fato! zbieră doamna Beauregarde dintr-odată, holbându-se la Violet. Ce se-ntâmpla cu nasul tău?

— Taci, mamă, lasă-mă să termin! o repezi Violet.

— Se face albastru! țipă doamna Beauregarde. Nasul ți se face albastru ca o afină!

— Mama ta are dreptate! răcni domnul Beauregarde. Tot nasul ți s-a făcut vinețiu!

— Ce vrei să spui? sări Violet, fără să se oprească din mestecat.

— Obrajii tăi! exclamă doamna Beauregarde. Se albăstresc și ei! La fel și bărbia! Toată fața ți se face albastră!

— Scui-pă imediat guma aia! îi ordonă domnul Beauregarde.

— Aveți milă! Salvați-ne! zbieră doamna Beauregarde. Fata mea se face albastră și vineție peste tot! Până și părul își schimbă culoarea! Violet, te faci violet, Violet! Ce se petrece cu tine?

— N-am spus că n-am terminat-o încă, oftă domnul Wonka, clătinând trist din cap.

— Văd și eu că nu-i terminată! se răsti doamna Beauregarde. Ia uitați-vă acum la fată!

Cu toții o priveau pe Violet. Și ce priveliște teribil de bizară le oferea! Fața și mâinile, picioarele și gâtul, ce să mai, pielea de pe tot corpul, precum și moțul imens de păr creț din vârful capului se coloraseră într-o nuanță sclipitoare de vânăt-albăstrui, exact ca sucul de afine!

— Întotdeauna se întâmplă ceva când ajungem la desert, suspină domnul Wonka. E din cauza plăcintei cu afine. O s-o pun la punct într-o bună zi, stați să vedeți.

— Violet, țipă doamna Beauregarde, te umfli!

— Mi-e rău, spuse Violet.

— Te umfli! țipă iarăși doamna Beauregarde.

— Mă simt foarte ciudat! reuși să îngâne Violet.

— Nici nu mă mir! zise domnul Beauregarde.

— Dumnezeule, fato! chițăi doamna Beauregarde. Te umfli ca un balon!

— Ca o afină, o corectă domnul Wonka.

— Chemați un doctor! tună domnul Beauregarde.

— Înțepați-o cu un ac! interveni unul dintre ceilalți tați.

— Salvați-o! urla doamna Beauregarde, frângându-și mâinile.

Numai că era cam târziu să mai poată fi salvată. Trupul fetei se umfla și își schimba forma cu așa o repeziciune, încât se transformase, într-un minut, în ce altceva dacă nu o minge enormă, albastră — o afină gigantică, de fapt —, și tot ce mai rămăsese din Violet Beauregarde erau o pereche de piciorușe și o pereche de mânuțe care ieșeau din imensul fruct rotund, dar și un căpșor în vârful.

— Așa se întâmplă tot timpul, oftă domnul Wonka. Am încercat de douăzeci de ori în Camera de Testare, pe douăzeci de Umpa-Lumpa, și absolut toți s-au transformat în afine. E extrem de supărător. Nu reușesc să-mi dau seama ce se întâmplă.

— Dar nu vreau ca fetea mea să rămână afină! țipă doamna Beauregarde. S-o prefaceți imediat la loc!

Domnul Wonka pocni din degete și zece Umpa-Lumpa își făcură apariția.

— Rostogoliți-o pe domnișoara Beauregarde la barcă, îi instrui el, și duceți-o la Camera de Făcut Sucuri imediat.

— Camera de Făcut Sucuri? strigă doamna Beauregarde. Da' ce-o să-i facă acolo?

— S-o stoarcă, replică domnul Wonka. Trebuie să storcem imediat sucul din ea. După aia, o să trebuiască să vedem ce-a ieșit. Dar nu vă faceți griji, dragă doamnă Beauregarde. O s-o reparăm noi, chiar de-ar fi ultimul lucru pe care-o să-l facem. Îmi pare rău că v-am cauzat neplăceri, să știți că-mi pare tare rău...

Cei zece Umpa-Lumpa rostogoleau deja uriașa afină pe podeaua Camerei Invențiilor, înspre ușa care dădea în Râul de Ciocolată, unde îi aștepta barca. Doamna și domnul Beauregarde se grăbiră să îi urmeze. Ceilalți din grup, inclusiv Charlie și bunicuțul Joe, nu se clintiră din loc, urmărindu-i cu privirea.

— Ascultă! șopti Charlie. Ascultă, bunicuțele! Umpa-Lumpa din barcă au început să cânte!

O sută de voci cântând în cor se auzeau tare și limpede în încăpere:

„Dragi amici, știm toți prea bine
Că nu-i lucru rău pe lume
Ca un plod neobrăzat
Cu gumă de mestecat.
(Aproape la fel de rău
Ca scobitul în nas, zău.)
Așadar, vă rog, ne credeți,
Și-adevăru' o să-l vedeți;
Obiceiul cel scârbos
Vă va da cu capu-n jos.
O știți, oare, careva
Pe domnișoara Oana?
Acea ființă-ngrozitoare
Cât era ziua de mare
Rumega fără-ncetare.
Mesteca mereu în cadă,
Mesteca la dans, la coadă,
La biserică și-n autobuz;
Făcea un adevărat abuz!
Și, când guma s-a sfârșit,
A mestecat tot ce-a găsit —
Niște botine, o ureche,
Și-o lenjerie mai veche,
Și, când nimic nu mâncase,

Nasul iubitului îl roase.
Și rumegă fără-ncetare,
Până bărbia-i crescuse tare,
Cât o vioară era de mare!
Ani și ani tot ronțai
Zeci de pachete pe zi.
Dar, vai, într-o seară, vara,
I se strică socoteala.
Oana noastră-n pat se duse
Și să citească se puse,
Cam din oră jumătate,
Fără guma a o scoate,
Molfăind în ritm titanic,
Ca un crocodil mecanic.
Când sfârși, își puse guma,
După cum ghiciți de-acuma,
La păstrare, pe tăviță
Cât face un pic năniță —
(Chestia îi reușea
Numai oi de număra.)
Acum însă ce ciudat,
Chiar și când dormea, în pat,
Fălcile-i cele masive
Clănțăneau ca obsesive:
Mestecau și flencăneau,
Chiar dacă gumă n-aveau;
Erau, pesemne, apucate,
Doreau gumă peste poate.
Și s-auzi era mortal
Așa, în beznă, foarte clar,
Cum, ca o mare capcană,
Gura femeii cere hrană —
Deschide, închide, haț-haț-haț!
Repede, repede, cranț-cranț-cranț!
Zgomotul n-avea sfârșit.
Până ce fălcile au obosit
Și-ntr-un final, au hotărât
Să se caște cam atât.
Și cu un haț! Nemaivăzut
Limba în două s-a făcut.
Așa că, de la atâta gumă,
Oana a ajuns legumă,
Și tot restul vieții-a stat
Într-un spital, la „reparat”.
De-aceea, vom încerca
Pe Violet a o salva
De-așa o soartă-ngrozitoare.
E tânără și șanse are
Să scape de mestecat.
Așa sperăm. Nu-i garantat."

neastâmpărați. Au rămas trei copii cuminți. Cred c-ar fi bine să ieșim de aici, până nu mai pierdem pe cineva!

— Dar, domnule Wonka, întrebă neliniștit Charlie Bucket, va mai fi Violet Beauregarde vreodată normală sau va rămâne afină pentru totdeauna?

— O să-i scoată sucul în doi timpi și trei mișcări! declară domnul Wonka. O s-o rostogolească în storcătorul de fructe și, de-acolo, o s-o scoată slabă ca o scoabă!

— Dar va rămâne albastră peste tot? se interesă Charlie.

— Va fi vineție! strigă domnul Wonka. Un vinețiu frumos și delicat, din creștet până-n tălpi! Asta se-ntâmplă când mesteci gumă scârboasă toată ziua!

— Dacă ziceți că guma e așa de scârboasă, se băgă în vorbă Mike Teavee, de ce-o mai produceți la dumneavoastră în fabrică?

— Ce mi-aș dori să nu mai mormăi, spuse domnul Wonka. N-aud nimic din ce bolborosești. Haideți! Să pornim! Grăbiți-vă! După mine! Intrăm din nou pe coridoare!

Și, zicând aceste cuvinte, domnul Wonka o zbughi în capătul celălalt al Camerei Invențiilor și ieși pe o ușiță secretă, ascunsă în spatele multor țevi și sobe. Cei trei copii rămași — Veruca Salt, Mike Teavee și Charlie Bucket — împreună cu cei cinci adulți însoțitori, îl urmară.

Charlie Bucket văzu că erau din nou într-unul dintre coridoarele lungi și roz, care dădeau în alte coridoare roz. Domnul Wonka se zorea în frunte, făcând la stânga, la dreapta, la dreapta iar și iar la stânga.

— Ține-mă strâns de mână, Charlie. Ar fi groaznic să te pierzi pe-aici.

— N-avem timp să tândălim! N-o s-ajungem nicăieri, în ritmu-n care mergem acum! Și iuți și mai tare pasul, pe nesfârșitele coridoare roz, cu jobenul negru cocoțat în vârful capului și cu cozile de catifea de culoarea prunei ale fracului fălfâind în urma lui, ca o flamură în bătaia vântului.

Trecură de încă o ușă, apoi de alta și de o alta. Erau uși la fiecare douăzeci de pași acum, pe coridor, și pe toate scria câte ceva, iar dindărătul unora dintre ele veneau zgomote ciudate, ca niște zăngănituri, și arome delicioase răzbăteau pe găurile cheilor și, câteodată, jeturi minuscule de abur colorat țâșneau pe sub uși.

Bunicuțul Joe și cu Charlie pe jumătate mergeau, pe jumătate alergau, ca să țină pasul cu domnul Wonka, însă izbuteau să citească ce scria pe unele din ușile pe lângă care treceau. Pe una scria: „PERNE COMESTIBILE DIN BEZEA”.

— Pernele din bezea sunt excelente! le strigă domnul Wonka, trecând ca vântul pe lângă ușă. Va fi o nebunie când o să le pun în vânzare! N-avem timp să intrăm, din păcate! Nu-i timp!

Pe următoarea scria:

„TAPET DE LINS PENTRU CAMERA COPIILOR”.

— O chestie delicioasă, tapetul de lins! exclamă domnul Wonka, trecând în goană pe lângă ea. Are desene de fructe pe el — banane, mere, portocale, struguri, ananas, căpșune, zmurici...

— Zmurici? ridică din sprâncene Mike Teavee.

— Nu mă întrerupe! spuse domnul Wonka. Tapetul are pozele tuturor acestor fructe pe el și, când lingi poza unei banane, simți gust de banană. Când lingi o căpșună, parcă ai mânca o căpșună. Și când lingi o zmurică, simți gustul inconfundabil al unei zmurici...

— Dar ce gust are o zmurică?

— Iar mormăi, zise domnul Wonka. Data viitoare, vorbește mai tare. Țineți pasul! Grăbiți-vă!

„ÎNGHEȚATE FIERBINȚI PENTRU ZILE FRIGUROASE”, scria pe următoarea ușă.

— Extrem de bine-venite iarna, comentă domnul Wonka, trecând rapid și de această ușă. Înghețata fierbinte te încălzește la nesfârșit pe vreme geroasă. Mai fac și cuburi de gheață fierbinți, de pus în băuturi fierbinți. Cuburile fierbinți de gheață fac băutura fierbinte să clocotească.

„VACI CARE DAU CIOCOLATĂ CU LAPTE”, scria pe următoarea ușă.

— Ah, drăguțele mele văcuțe! exclamă domnul Wonka. Cât de dragi îmi sunt văcuțele astea!

— Dar noi de ce nu putem să le vedem? vru să știe Veruca Salt. De ce doar trecem pe lângă încăperile astea încântătoare?

— O să ne oprim la timpul potrivit! strigă domnul Wonka. Nu mai fi așa nerăbdătoare, că mă-nnebunești!

„BĂUTURI ACIDULATE ÎNĂLȚĂTOARE”, scria pe următoarea ușă.

— Oh, acestea sunt fabuloase! se entuziasmă domnul Wonka. Te umplu cu bule, iar bulele conțin un gaz special, care e atât de înălțător, că te ridică de la pământ ca pe un balon, și te tot duci în sus, până te dai cu capul de tavan — și rămâi acolo.

— Dar cum ajungi iar jos? se interesă Charlie.

— Râgâi, firește, răspunse domnul Wonka. Scoți un râgâit puternic și nepolitic și gazul se duce în sus, iar tu — în jos! Dar să nu bei afară! Nu se știe cât de sus te duci, dacă faci una ca asta. I-am dat puțin suc, odată, unui Umpa-Lumpa bătrân, în curtea din spate, și s-a dus sus, tot mai sus, până când nu l-am mai văzut. A fost o întâmplare foarte tristă. Nu l-am mai văzut niciodată.

— Trebuia să râgâie, își dădu cu părerea Charlie.

— Firește că trebuia să râgâie, întări domnul Wonka. Am stat acolo și i-am strigat: „Râgâie, prostovane, râgâie, că altfel nu te mai întorci pe pământ!”, dar el n-a făcut asta — sau n-a putut, sau n-a vrut, nu știu care-i motivul. Poate că era prea manierat. Trebuie să fi ajuns pe lună până acum.

Pe ușa următoare scria: „BOMBOANE PĂTRATE, CARE PRIVESC ROTUND”.

— Așteptați! strigă domnul Wonka, punând brusc frână. Sunt foarte mândru de bomboanele mele pătrate care privesc rotund. Haideți să aruncăm o privire.

23

Bomboane pătrate, care privesc rotund

Toți se opriă și se buluciră în dreptul ușii. Jumătatea de sus a acesteia era făcută din sticlă. Bunicuțul Joe îl ridică pe nepotel, ca să vadă mai bine, și, privind înăuntru, Charlie observă o masă lungă, pe care se găseau șiruri peste șiruri de bombonele albe, pătrate. Bomboanele semănau foarte bine cu niște cuburi de gheață — doar că fiecare avea pe o latură câte o fețișoară simpatică, de culoare roz. În capătul mesei, câțiva Umpa-Lumpa desenau de zor pe bomboane.

— Aici îmi sunteți! exclamă domnul Wonka. Bomboanele mele pătrate, care privesc rotund!

— Nu mi se par deloc rotunde, zise Mike Teavee.

— Par pătrate, i se alătură Veruca Salt. Arată în întregime pătrate.

— Dar sunt pătrate, confirmă domnul Wonka, N-am spus că n-ar fi.

— Ați spus că sunt rotunde! strigă Veruca Salt.

— N-am spus nici pe departe așa ceva, negă domnul Wonka. Am spus că privesc rotund!

— Dar nu privesc rotund! zise Veruca Salt. Privesc pătrat!

— Privesc rotund, insistă domnul Wonka.

— Nici vorbă să privească rotund! zbieră Veruca Salt.

— Veruca, draga mea, interveni doamna Salt, nu-l băga în seamă pe domnul Wonka. Te minte!

— Scumpa mea cotoroanță, replică domnul Wonka, du-te și bagă-ți capul în apă clocotită!

— Da' cum îndrăznești să-mi vorbești așa? urlă doamna Salt.

— Of, mai închide gura aia odată, i-o retează domnul Wonka. Acuma, ia priviți aici!

Scoase o cheie din buzunar, descuie ușa și o deschise larg... și deodată... la auzul zgomotului, toate șirurile de bombonele pătrate își îndreptară pe dată privirile să vadă cine vine. Mutrișoarele se întoarseră, pur și simplu, spre ușă, cu ochisorii ațintiți asupra domnului Wonka.

— Ei, vedeți? exclamă el triumfător. Se uită în jur cu ochisorii lor rotunzi! Nu mai exista nici o îndoială! Sunt bomboane pătrate, care privesc rotund!

— Măi, să fie, are dreptate, spuse bunicuțul Joe.

— Haideți! zise domnul Wonka, reluându-și cursa de-a lungul coridorului. Să mergem mai departe! Nu putem să pierdem vremea!

„BUTTERSCOTCH⁹ ȘI BUTTERGIN¹⁰”, scria pe următoarea ușă pe lângă care trecură.

— Ei, da, asta sună ceva mai interesant, comentă domnul Salt, tatăl Verucăi.

— E o chestie fenomenală! le spuse domnul Wonka. Toți Umpa-Lumpa o adoră. Îi face să se amețească. Ia ascultați! Îi auziți cum chefuiesc înăuntru.

Hohote de râs și frânturi de cântece puteau fi auzite dincolo de ușă închisă.

— Sunt morți de beți, spuse domnul Wonka. Beau cremă de scotch cu sifon. Asta le place cel mai mult. Și crema de gin cu tonic e foarte căutată. Urmați-mă, vă rog! Chiar nu mai trebuie să ne oprim așa.

Și o luă la stânga. Coti la dreapta. Ajunseră la un șir lung de trepte. Domnul Wonka se lăsă să alunece pe balustradă. Cei trei copii îi urmară exemplul. Doamna Salt și doamna Teavee, singurele femei rămase în grup, de-abia reușeau să respire. Doamna Salt era o ființă masivă și grasă, cu picioare scurte, și răsufla asemenea unui rinocer.

— Pe-aici! strigă domnul Wonka, făcând la stânga, în capătul scărilor.

— Mai încet! găfâi doamna Salt.

— Imposibil, spuse domnul Wonka. N-o să ajungem niciodată la timp dacă încetăm.

— S-ajungem unde? vru să știe Veruca Salt.

— Nu-ți bate tu capul, o liniști domnul Wonka. Așteaptă și-ai să vezi.

24

Veruca în Camera Alunelor

Domnul Wonka mergea de zor pe coridor. Pe următoarea ușă la care se opriă scria:

„CAMERA ALUNELOR”.

— Așa, spuse domnul Wonka, opriți-vă puțin aici, țineți-vă răsuflarea și aruncați o privire prin geamul acestei uși. Dar să nu intrați! Indiferent

⁹ Cremă de scotch

¹⁰ Crema de gin

ce-ați face, să nu intrați în CAMERA ALUNELOR! Dacă intrați, deranjați veverițele.

Toată lumea se strânse în jurul ușii.

— Oh, ia uitate, bunicuțule, uitate! strigă Charlie.

— Veverițe! răzni Veruca Salt.

— Mii de bombe! exclamă Mike Teavee.

Era o prveliște uluitoare. O sută de veverițe ședeau frumos pe niște tabureți înalți, în jurul unei mese încăpătoare. Pe masă se aflau grămăjoare peste grămăjoare de alune, iar veverițele munceau nebunește să le descojească, cu o viteză fantastică.

— Aceste veverițe sunt dresate special să scoată alunele din cojile de lemn, explică domnul Wonka.

— Dar de ce folosiți veverițe? se miră Mike Teavee. De ce nu-i puneți pe Umpa-Lumpa să facă asta?

— Pentru că, începu domnul Wonka, Umpa-Lumpa nu reușesc să scoată alunele din coji într-o singură bucată. Întotdeauna le rup în două. Nimeni, în afară de veverițe, nu reușește să scoată întregi alunele din coajă, absolut de fiecare dată. E extrem de dificil. Însă, în fabrica mea, insist să se folosească numai alune întregi. De aceea, a trebuit să apelez la veverițe ca să ducă treaba la bun sfârșit. Nu-i așa că-i minunat cum scot alunele? Și, observați, mai întâi ciocănesc fiecare nucleu cu gheruțele, să se asigure că nu-i stricată! Dacă-i stricată, scoate un sunet sec, și atunci nici nu se mai obosesc să le deschidă. Le aruncă direct pe toboganul de gunoi. Uitați acolo! Fiți atenți! Observați veverița aceea, foarte aproape de noi! Cred că a dat de una stricată!

Urmăriră cu toții cum micuța veveriță ciocăni în coaja alunei. Își înclină capul să asculte cu atenție, după care, cu o mișcare bruscă, azvârli aluna peste umăr, într-o groapă mare din podea.

— Hei, mămico! strigă Veruca Salt pe neașteptate. M-am hotărât, vreau o veveriță! Ia-mi una din veverițele alea!

— Nu te prosti, scumpete, spuse doamna Salt. Toate cele de aici sunt ale domnului Wonka.

— Ce-mi pasă mie? țipă Veruca. Eu vreau una. N-am acasă decât doi câini, patru pisici și șase iepurași, doi peruși, trei canari și un papagal verde, o broască țestoasă, un acvariu cu pești, și o cușcă cu șoricei albi, și un hamster bătrân și prost! Vreau o veveriță!

— Bine, odorul meu, zise împăciuitor doamna Salt. Mămica o să-ți ia o veveriță cu prima ocazie.

— Dar nu vreau orice veveriță bătrână! țipă Veruca. Vreau o veveriță dresată!

În acest punct al discuției, domnul Salt, tatăl Verucăi, făcu un pas înainte.

— Prea bine, domnule Wonka, rosti el, plin de sine, scoțând un portofel plin cu bani, cât ceri pe o veveriță din asta scrântită? Zi-mi un preț.

— Nu sunt de vânzare, răspunse domnul Wonka. Nu poate să ia nici una.

— Cine zice că nu pot să iau? strigă Veruca. O să-nhaț chiar în clipa asta o veveriță doar pentru mine!

— Nu! Încercă să o oprească domnul Wonka, cât putu de repede, însă era prea târziu. Fetița trântise deja ușa de perete și năvălise înăuntru.

În clipa în care își făcu apariția în încăpere, o sută de veverițe se opriră din activitatea lor și o fixară cu ochișorii lor mici și negri, ca niște mărgelușe.

Veruca Salt se opri și ea, întorcându-le privirea. Apoi, ochii îi căzură

asupra unei veverițe mărunțele, care stătea în capătul mesei, foarte aproape de ea. Veverița ținea în lăbuțe o alună.

— Bine, spuse Veruca, te iau pe tine!

Întinse brațele să înhațe veverița... Însă când făcu asta... În prima fracțiune de secundă în care mâinile începură să i se miște, o străfulgerare, asemenea unui trăsnet cafeniu, scânteie în încăpere, și toate veverițele, până la una, făcură un salt uriaș și aterizară pe corpul fetei.

Douăzeci și cinci puseră stăpânire pe brațul ei stâng și i-l ținură lângă corp.

Alte douăzeci și cinci puseră stăpânire pe brațul drept și i-l ținură și pe acesta.

Douăzeci și cinci îi prinseră piciorul drept și i-l ancorară la sol.

Douăzeci și patru o prinseră de piciorul stâng.

Veverița rămasă (evident, șefa tuturor celorlalte) se sui pe umărul ei și se apucă să cioc-cioc-ciocănească cu gheruțele capul sărmaneii fetei.

— Salvați-o! țipă doamna Salt. Veruca! Întoarce-te! Ce-i fac?

— O testează, să vadă dacă e o alună stricată, explică domnul Wonka. Priviți!

Veruca se zbătea cu furie, însă veverițele o țineau strâns, și fetea nu se putea mișca. Veverița de pe umărul ei continua să o cioc-cioc-ciocănească în cap.

Atunci, ca la un semn, toate veverițele o trântiră pe Veruca la pământ și începură să o târască pe podea.

— Doamne sfinte, dar chiar e o alună stricată, până la urmă, spuse domnul Wonka.

Capul trebuie să-i fi sunat gol de tot.

Veruca dădea din picioare și zbiera cât o ținea gura, dar fără folos. Lăbuțele puternice o țineau strâns și nu-i dădeau nici o șansă să scape.

— Unde o duc? chițăi doamna Salt.

— Acolo unde se duc și celelalte alune stricate, spuse domnul Willy Wonka. Pe toboganul de la gunoi.

— Măiculiță, chiar se duce pe tobogan! exclamă domnul Salt, cu ochii pironiți la fiica sa.

— Atunci, salvează-o! strigă doamna Salt.

— Prea târziu, îi anunță domnul Wonka. S-a dus!

Și așa se și întâmplase.

— Dar unde? țipă ascuțit doamna Salt, fluturându-și brațele. Ce se întâmplă cu alunele stricate? Unde duce toboganul?

— Acel tobogan special, o lămuri domnul Wonka, duce direct la marea conductă de colectare a gunoiului din toate părțile fabricii — tot ce s-a măturat de pe jos, cojile de cartofi, varza putrezită, capetele de pește și alte asemenea lucruri.

— Și cine mănâncă pește, varză și cartofi în fabrica asta, aș vrea să știu și eu? întrebă Mike Teavee.

— Eu, bineînțeles, răspunse domnul Wonka. Doar nu crezi că eu trăiesc cu boabe de cacao, nu?

— Dar... dar... dar... zbieră doamna Salt, unde duce conducta aia mare, până la urmă?

— Cum, păi la cuptor, firește, spuse calm domnul Wonka. La crematoriul pentru gunoaie.

Doamna Salt își deschise gura uriașă și roșie și începu să urle.

— Nu vă faceți griji, spuse domnul Wonka, există întotdeauna o șansă — poate au hotărât să nu-l aprindă astăzi.

— O șansă! se tângui doamna Salt. Scumpa mea Veruca! Va fi... va fi... va fi prăjită ca un cârnă!

— Chiar așa, draga mea, i se alătură domnul Salt. Fii atent la mine acum, Wonka, adăugă el, cred că ai mers un pic prea departe de data asta, da, da. O fi fiică-mea cam arțăgoasă — nu mă feresc s-o recunosc —, dar asta nu înseamnă că poți s-o prăjești ca pe-o alună. Trebuie să-ți aduc la cunoștință că sunt extrem de supărat pe chestia asta, să știi!

— Vai, dar nu fiți supărat, scumpul meu domn! îl rugă domnul Wonka. Mă aștept să apară dintr-o clipă-n alta. S-ar putea să nici nu fi alunecat pe tobogan. Poate că e prinsă chiar sub gaura de la intrare și, dacă-i așa, tot ce trebuie să faceți e să intrați și să o trageți de-acolo.

Auzind una ca asta, domnul și doamna Salt năvăliră amândoi în Camera Alunelor și se repeziră să se uite în gaura din podea.

— Veruca! urlă doamna Salt. Ești acolo?

Nu primi nici un răspuns.

Doamna Salt se aplecă și mai tare, să se uite mai bine. Îngenunchease chiar pe marginea gropii, cu capul în jos și cu imensul posterior ridicat în aer, asemenea unei ciuperce gigantice. Era o poziție tare periculoasă. Avea nevoie doar de puțin ajutor... un brânci delicat în locul potrivit... și exact asta i-au dat și veverițele!

Femeia căzu în groapă cu capul înainte, scoțând un țipăt strident, de papagal.

— Doamne sfinte! exclamă domnul Salt, urmărind rostogolirea trușei sale soții pe tobogan, ce de gunoi o să mai fie astăzi! O văzu cum e înghițită de beznă. Cum e acolo jos, Angina? strigă spre ea, aplecându-se ceva mai mult.

Veverițele se grăbiră să se strângă în spatele lui...

— Ajutor! strigă el.

Însă era deja în cădere, și așa că se duse pe tobogan, exact așa cum făcuseră și nevasta și fiica lui ceva mai devreme.

— Oh, Doamne! strigă Charlie, care privea spectacolul pe gemuleț, împreună cu ceilalți, ce-o să se întâmple cu ei acum?

— Presupun că o să-i prindă cineva, la gura cealaltă a toboganului, își dădu cu presupusul domnul Wonka.

— Dar cum rămâne cu crematoriul încins? vru să afle Charlie.

— Îl aprind din două în două zile, zise domnul Wonka. Poate că azi e una dintre acele zile când nu funcționează. Nu se știe niciodată... s-ar putea să aibă noroc...

— Șșșș! zise bunicuțul Joe. Ascultați! Se mai aude un cântecel!

De undeva, de pe coridor, se auzeau bătaii ritmate de tobe. Apoi, începu și cântecelul:

„Veruca Salt!

Veruca Salt, pe-un tobogan,

La gunoi s-a dus, morman,

(Și corect noi ne-am gândit

C-ar fi foarte nimerit

S-avem grijă de părinți

Să fie și ei cuminți.)

Jos cu Veruca! Pe tobogan,

Și-aici, poate, ar fi normal

Să spunem ca, în cădere,

Diverși prieteni îi vor cere

Să uite ce-a lăsat în spate

Ei rafinați n-or fi, se poate.

Un cap de pește retezat

Astăzi în zori, de un bărbat.

„Buna ziua! Ce mai faci?

Mersi, bine, tu ce faci?"
Un pic mai jos, pe tobogan,
Alte resturi au un clan
Șuncă, untură, osânză râncedă
Pâine tare și mucedă,
Friptură de nemestecat,
Un homar ce-a eșuat,
Un crenvurst așa de gri
De la o poștă vârsta-i știi.
O nucă putredă, o pară amară,
Ce-a lăsat pisica pe scară,
Și-alte lucruri de-acest fel
Ce-ți mută nasul de fel.
Aceștia-s prietenii cei noi,
Ce-i întâlnește la gunoi.
Și-ăsta-i prețul ce-l plătește
Singură că rățăcește.
Acum însă v-ați gândit
Că nu-i foarte nimerit
Să-ncărcăm cu toată vina,
Cu mustrarea și rușinea
Pe fetiță doar — e clar,
N-ar putea Veruca doar
Să fie așa ciudată,
Dacă n-ar fi răsfățată.
Și cine-o răsfăță, oare?
Știe careva sub soare?
Cine-i face orice moft?
Cine-a învățat-o prost?
Cine sunt cei vinovați?
Cine? Mai și întrebați?
Vai! Dar nu priviți departe
Vinovații să se-arate;
Ei sunt (și ne scot din minți)
Iubitorii ei părinți.
De-asta suntem veseli noi
Că și ei sunt în gunoi."

25

Marele Lift de Sticlă

— N-am văzut așa ceva în viața mea! exclamă domnul Wonka.
Dispar copiii ca iepurii în jobenul magicianului! Dar nu trebuie să vă
îngrijorați! O să apară ei la ieșire!

Domnul Wonka se uită la grupul restrâns care rămăsese cu el, pe
coridor. Mai erau doar doi copii — Mike Teavee și Charlie Bucket. Și nu
erau decât trei adulți, domnul și doamna Teavee și bunicuțul Joe.

— Mergem mai departe? întrebă domnul Wonka.

— Oh, da! strigară într-un glas Charlie și bunicuțul Joe.

— Mă dor picioarele, se plânse Mike Teavee. Vreau să mă uit la
televizor.

— Dacă te dor picioarele, atunci ar fi mai bine să luăm liftul, propuse
domnul Wonka. E-n direcția asta. Haideti! Să urcăm!

Și țopăi pe hol către două uși duble, care se deschiseră. Cei doi copii
și adulții rămași se suiră în lift. Charlie Bucket căscă ochii de jur

împrejurul lui, uluit. Era cel mai neobișnuit lift pe care-l văzuse vreodată. Erau butoane peste tot! Pereții, până și tavanul, erau acoperiți în întregime de șiruri-șiruri de butonașe negre! Se prea poate să fi fost câte o mie de butoane pe fiecare perete, ca să nu mai vorbim de cele o mie de pe plafon! Atunci, Charlie băgă de seamă că fiecare buton avea lipită lângă el câte o etichetă mititică, pe care scria în ce încăpere ajungi dacă apeși pe respectivul buton.

— Acesta nu este un simplu lift care merge în sus și-n jos, anunță cu mândrie domnul Wonka. Acest lift poate să meargă în lateral, în lungime, sau pieziș, sau în orice altă direcție vă trece prin cap! Poate să vă ducă în orice încăpere din fabrică, indiferent unde s-ar afla ea! Doar apăsați pe buton... și „zang!...” ați și pornit!

— Fantastic! murmură bunicuțul Joe, căruia îi sclipeau ochii de entuziasm, la vederea șirurilor nesfârșite de butoane.

— Liftul e fabricat în întregime din sticlă groasă, transparentă! declară domnul Wonka. Pereții, ușa, plafonul, podeaua, totul e făcut din sticlă, să se poată vedea în afara lui!

— Da' nici n-ai ce să vezi! se pronunță indignat Mike Teavee.

— Alege un buton! îl îndemnă domnul Wonka. Cei doi copii pot să apese, fiecare, pe câte un buton. Așa că alegeți-vă câte un buton! Grăbiți-vă! În fiecare încăpere se pregătește ceva delicios și minunat.

Charlie începu cu repeziciune să citească unele dintre etichetele înșirate lângă butoane.

„MINĂ DE EXTRAGERE A BOMBOANELOR-ROCĂ — 400 DE METRI ADÎNCIME”, scria pe una.

„PATINOARE DE ÎNGHEȚATĂ CU NUCĂ DE COCOS”, scria pe alta.

Apoi... „PISTOALE CU SUC DE CĂPȘUNI”. „POMI CU TRUFE DE MERE, DE PLANTAT ÎN GRĂDINĂ — TOATE MĂRIMILE”.

„BOMBOANĂ EXPLOZIVĂ PENTRU INAMICI”.

„JELEURI LUMINOASE, DE MÂNCAT SEARA, ÎN PAT”.

„TABLETE MENTOLATE PENTRU BĂIEȚELUL DIN VECINI — ÎI VOR ÎNVERZI DINȚII VREME DE O LUNĂ”.

„CAMELE-PLOMBĂ — NU MAI AVEȚI NEVOIE DE DENTIST”.

„BATON CLEIOS PENTRU PĂRINȚI GURALIVI”.

„BOMBOANE-SĂLTĂREȚE, CARE ȚOPĂIE ÎNCÂNTĂTOR ÎN BURTICI DUPĂ ÎNGHIȚIRE”.

„BATOANE INVIZIBILE DE CIOCOLATĂ, DE RONȚĂIT ÎN TIMPUL OREI”.

„CREIOANE ACOPERITE ÎN ACADEA, PENTRU SUPT”.

„PISCINE CU LIMONADĂ ACIDULATĂ”.

„FONDANTĂ MAGICĂ MANUALĂ — CÂND O ȚII ÎN MÂNĂ, ÎI SIMȚI GUSTUL ÎN GURĂ”.

„PICĂTURI DE CURCUBEU — DUPĂ CE LE SUGEȚI, PUTEȚI SCUIPA ÎN ȘASE CULORI”.

— Haideți, haideți, strigă domnul Wonka. Nu putem zăbovi toată ziua!

— Nu există și o Cameră cu Televizor între toate astea? vru să știe Mike Teavee.

— Firește că există și o cameră cu televizor, spuse domnul Wonka. Apeși pe butonul de-acolo — indică el cu degetul. Pe eticheta de lângă buton scria „TELEVIZOR DE CIOCOLATĂ”.

— Iu-huu! se entuziasmă Mike Teavee. Asta-i de mine!

Întinse degetul mare și apăsa pe buton. De îndată, se auzi un huruit nemaipomenit. Ușile se închiseră cu zgomot și liftul țâșni ca înțepat de o viespe. Numai că țâșni pieziș! Toți pasagerii (cu excepția domnului Wonka, care se ținea de o curelușă agățată de tavan) se dezechilibrară și căzură pe podea.

— Hopa sus, hopa sus! le strigă domnul Wonka, prăpădindu-se de râs.

Numai ca, tocmai când se străduiau ei să se ridice, liftul își schimbă direcția și coti brusc la o curbă, așa că se treziră din nou pe jos.

— Ajutor! strigă doamna Teavee.

— Luați-mă de mână, doamnă, se oferi domnul Wonka, galant. Așa! Acum, ține-ți-vă de curelușă! Toată lumea să se țină de curele! Călătoria nu s-a sfârșit încă!

Bătrânul bunicuț Joe se opinti să se ridice și să apuce o curelușă. Micuțul Charlie, care nu avea nici o șansă să ajungă atât de sus, își încolăci brațele în jurul picioarelor bunicuțului Joe și se ținu strâns de ele.

Liftul zbura cu viteza unei rachete, începea să urce. Mergea din ce în ce mai sus, pe o rută piezișă și abruptă, de parcă ar fi urcat o colină foarte abruptă. Apoi, pe neașteptate, ca și când ar fi ajuns în vârful acesteia și ar fi trecut peste o prăpastie, se prăbuși ca un bolovan, și Charlie simți cum stomăcelul i se ridică în gât, în vreme ce bunicuțul Joe striga:

— Iu-huuu! Am plecat! Și doamna Teavee urlă:

— S-a rupt funia! O să ne prăbușim!

Iar domnul Wonka spuse:

— Calmați-vă, scumpă doamnă, și o bătu prietenește pe umăr, să o calmeze.

Atunci, bunicuțul Joe se uită în jos, la Charlie, care îl strângea de picioare, și întrebă:

— Te simți bine, Charlie?

Și Charlie strigă:

— Îmi place la nebunie! Parcă ne-am da în montagnes russes!

Și, prin pereții de sticlă ai liftului, prinseră, în viteză, câteva frânturi de lucruri ciudate și minunate ce aveau loc în alte încăperi...

Un burlan enorm, din care țâșnea o chestie maro, lipicioasă, ce se revărsa pe podea...

Un munte imens, încrețit, făcut în întregime din fondant, cu Umpa-Lumpa (prinși cu sfori, pentru siguranță) smulgând bucăți mari de fondant de pe laturi...

O mașină care împrăstia o pudră albă, ca o furtună de zăpadă...

Un lac de caramel fierbinte, din care ieșeau aburi...

Un sat de Umpa-Lumpa, cu căsuțe și străduțe și sute de copii Umpa-Lumpa, nu mai mari de cincisprezece centimetri, care se jucau pe stradă...

Acum, liftul părea să meargă din nou la orizontală, numai că gonea mai iute ca niciodată, și Charlie auzea șuieratul vântului, în timp ce vehiculul se avânta înainte... și se răsucea... și se întorcea... și se ducea în sus... și o lua în jos... și...

— O să vomit! zbieră doamna Teavee, verde la față.

— Vă rog să nu vomitați, comentă domnul Wonka.

— Încercați să mă opriți! îl provocă doamna Teavee.

— Bine, atunci țineți asta, spuse domnul Wonka, scoțându-și magnificul joben negru de pe cap și răsturnându-l cu fundul în sus, ținându-l în fața gurii doamnei Teavee.

— Opriți grozăvia asta! comandă domnul Teavee.

— Nu pot să fac asta, îi răspunse domnul Wonka. Nu se oprește decât atunci când ajunge la destinație. Pot doar să sper că nu folosește nimeni celălalt lift în acest moment.

— Care celălalt lift? urlă doamna Teavee.

— Cel care merge în direcția opusă acestuia, pe aceeași linie, explică domnul Wonka.

— Să fiu al naibii! strigă domnul Teavee. Adică, s-ar putea să ne ciocnim?

— Până acum, am avut noroc, mărturisi domnul Wonka.

— Acum chiar că vomit! zbieră doamna Teavee.

— Nu, nu! o rugă domnul Wonka. Nu acum! Aproape am ajuns! Nu-mi stricați bunătate de joben!

În secunda următoare, cu un scrâșnit de frâne, liftul începu să încetinească, după care se opri de tot.

— Ce mai cursă! exclamă domnul Teavee, ștergându-și fața mare și asudată cu batista.

— Nu mai merg în așa ceva! găfâi doamna Teavee.

Ușile se deschiseră larg.

— O clipă, doar! spuse domnul Wonka. Ascultați-mă cu atenție! Vreau ca toată lumea să umble cu grijă în această cameră. Pe-aici sunt lucruri periculoase, cu care nu trebuie să vă jucați.

26

Camera cu Televizorul de Ciocolată

Familia Teavee, împreună cu Charlie și cu bunicuțul Joe, pășiră din lift într-o cameră amețitor de luminoasă și orbitor de albă, încât se frecară la ochi de durere și se opriră din mers. Domnul Wonka îi dădu fiecăruia câte o pereche de ochelari întunecați, zicând:

— Puneți-vă ăștia repede! Și nu vi-i scoateți, indiferent de faceți! Lumina asta poate să vă orbească!

De cum își puse ochelarii întunecați, Charlie izbuti să privească în jurul său. Văzu că era într-o încăpăre lungă și îngustă, zugrăvită complet în alb. Până și podeaua era albă, și nu se zărea nici un fir de praf pe nicăieri. Din tavan, lămpi uriașe atârnavă și scaldau camera într-o lumină puternică, alb-albastră. În afara extremităților încăperii, aceasta era complet goală. La un capăt, se afla o uriașă cameră de luat vederi pe roți, în jurul căreia se înghesuiau o armată de Umpa-Lumpa, care îi ungeau încheieturile, îi potriveau butoanele și îi lustruiau lentila imensă, de sticlă. Umpa-Lumpa erau îmbrăcați într-un mod extrem de ciudat. Purtau costume de astronauți, de un roșu-aprins, cu măști și glugi — arătau exact ca niște costume de astronauți, chiar dacă poate nu erau — și lucrau într-o liniște desăvârșită. Privindu-i, pe Charlie îl încercă un sentiment bizar, de pericol. Era ceva primejdios în toată această afacere, și Umpa-Lumpa erau conștienți de acest lucru. Nu mai sporovăiau și nici nu cântau, ci se mișcau încet și cu mare băgare de seamă în jurul uriașului aparat negru, în costumele lor stacojii.

În capătul celălalt al încăperii, la vreo cincizeci de pași depărtare de aparat, un singur Umpa-Lumpa (care purta și el un costum de astronaut) stătea la o masă neagră, zgâindu-se la ecranul unui televizor imens.

— Iată c-am ajuns! exclamă domnul Wonka, ținându-și încoace și-ncolo de bucurie. Aceasta este Camera de Testare a celei mai recente și mai mari invenții ale mele — Televizorul de Ciocolată!

— Dar ce este Televizorul de Ciocolată? întrebă Mike Teavee.

— Dumnezeule, copile, nu mă mai întrerupe! îl apostrofă domnul Wonka. Funcționează cu ajutorul televizorului. Mie, personal, nu-mi place televizorul. Presupun că nu-i o problemă, în doze mici, însă copiii nu par capabili să ia doar doze mici de emisiuni. Ei vor să stea în fața lui cât e ziua de lungă și să se holbeze la nesfârșit la ecran...

— Da, ăsta-s eu! confirmă Mike Teavee.

— Taci din gură! spuse domnul Teavee.

— Mulțumesc, șopti domnul Wonka. Acum, am să vă spun cum funcționează acest uluitor televizor. Numai că, mai întâi, știți cum funcționează televizoarele obișnuite? E foarte simplu. În primul rând, când se înregistrează o imagine, avem un aparat imens, cu care se fotografiază ceva. Aceste fotografii sunt apoi împărțite în milioane de bucățele infime, care sunt trimise în aer prin intermediul electricității, în aer, ele tot zbârnâie peste tot, până dau de antena de pe acoperișul casei cuiva. Atunci, coboară fulgerător pe firul care duce în spatele televizorului, și acolo se tot scutură și tremură, până când, în cele din urmă, fiecare bucățică din cele câteva milioane ajunge la locul ei (exact ca într-un joc de puzzle), și presto! — imaginea apare pe ecran...

— Asta nu e exact ce se întâmplă, comentă Mike Teavee.

— Sunt un pic cam tare de urechea stângă, spuse domnul Wonka. Trebuie să mă scuzi dacă nu aud tot ce spui.

— Am spus că asta nu e exact ce se întâmplă! răcni Mike Teavee.

— Ești un băiat drăguț, aprecie domnul Wonka, numai că vorbești prea mult. Să revenim! Când am văzut, pentru prima dată, cum funcționează televizoarele obișnuite, mi-a venit o idee fantastică. „Ia să vedem, am strigat eu, dacă oamenii ăștia pot să împartă o imagine în milioane de bucățele, pe care să le trimită zbârnâind în aer, și să le pună la loc în capătul celălalt, de ce n-aș putea eu să fac același lucru cu un baton de ciocolată? De ce n-aș putea eu trimite un baton adevărat de ciocolată să zbârnâie în bucățele infime prin aer, și-apoi să reunesc bucățelele în capătul celălalt, gata să fie mâncate?”

— E imposibil! sări Mike Teavee.

— Crezi? strigă domnul Wonka. Ei bine, ia urmărește-mă! O să trimit un baton din cea mai bună ciocolată de-a mea dintr-un capăt al încăperii în celălalt — cu ajutorul televizorului! Pregătiți-vă, voi, de-acolo! Aduceți ciocolata!

Pe dată, șase Umpa-Lumpa mărșăluiră în față, cărând pe umeri cel mai mare baton de ciocolată pe care-l văzuse Charlie în viața lui. Era cam cât salteaua pe care dormea el acasă.

— Trebuie să fie mare, explică domnul Wonka, pentru că, atunci când trimiți ceva cu televizorul, întotdeauna ajunge cu mult mai mic decât atunci când a intrat. Chiar și în cazul televiziunii obișnuite, când se imprimă imaginea unui om masiv, pe ecran el nu apare mai mare decât un creion, nu? Hai să vedem, atunci! Pregătiți-vă! Nu, nu! Stop! Opriți totul! Tu de-acolo! Mike Teavee! Du-te mai în spate! Ești prea aproape de cameră! Din chestia aia ies niște raze periculoase! Te-ar putea împărți într-un milion de bucățele într-o secundă! De-asta poartă Umpa-Lumpa costume de astronauți! Ca să-i protejeze! Așa! Acum e mai bine! Și-acum... porniți!

Un Umpa-Lumpa puse mâna pe un întrerupător mare și îl dădu în jos. Un fulger orbitor străbătu încăperea.

— A dispărut ciocolata! strigă bunicuțul Joe, agitându-și brațele.

Și avea dreptate! Enorma bucată de ciocolată se evaporase de-a dreptul!

— E pe drum! exclamă domnul Wonka. Gonește acum în aerul de deasupra capetelor noastre, împărțită într-un milion de fărâmițe. lute! Veniți aici! Și o zbughi în capătul celălalt al camerei, unde se afla ecranul uriaș, urmat de toți ceilalți. Priviți ecranul! strigă el. Vine acum! Ia uitați!

Ecranul pâlpâi și se aprinse. Apoi, deodată, un mic baton de ciocolată apăru chiar în mijlocul lui.

— Ia-o! strigă domnul Wonka, din ce în ce mai entuziasmat.

— Da' cum s-o iau? întrebă Mike Teavee, râzând. E doar o imagine

pe un ecran de televizor!

— Charlie Bucket! strigă domnul Wonka. Ia-o tu! Întinde mâna și ia-o!

Charlie întinse mâna și atinse ecranul și, brusc, batonul de ciocolată îi apărură între degete. Rămase atât de surprins, că era cât pe ce să îl scape.

— Mănâncă ciocolata! strigă domnul Wonka. Haide, mănânc-o! O să fie delicioasă! E aceeași bucată! S-a făcut mai mică în timpul călătorie, asta-i tot!

— E absolut fantastic! suspină bunicuțul Joe. E... e... e un miracol!

— Închipuți-vă, strigă domnul Wonka, ce-o să fie când o să încep să folosesc metoda în toată țara... o să stați acasă și-o să vă uitați la televizor, când, deodată, o să apară un semnal publicitar și o voce o să spună: „MÂNCAȚI CIOCOLATA WONKA! E CEA MAI BUNĂ DIN LUME! DACĂ NU NE CREDEȚI, ÎNCERCAȚI UNA — ACUM!” Și doar o să întindeți mâna și o să luați una! Ce ziceți de asta, ei?

— Grozav! exclamă bunicuțul Joe. O să schimbe lumea!

27

Mike Teavee e trimis cu televizorul

Mike Teavee era chiar mai entuziasmat decât bunicuțul Joe la vederea batonului de ciocolată trimis cu televizorul.

— Dar, domnule Wonka, zbieră el, puteți trimite și alte lucruri prin aer, în același fel? Cereale pentru micul dejun, să zicem?

— Oh, să mă ferească sfântul! Nu pomeni de chestia aia dezgustătoare de față cu mine! Știi din ce sunt făcute cerealele pentru micul dejun? Din bucățelele alea crețe de lemn care rămân în ascuțitori!

— Dar ați putea să le trimiteți cu televizorul, dacă ați vrea, așa cum faceți cu ciocolata? întrebă Mike Teavee.

— Bineînțeles că aș putea!

— Dar oameni? se interesează Mike Teavee. Ați putea să trimiteți o persoană dintr-un loc în altul, în același mod?

— O persoană! striga domnul Wonka. Nu ești întreg la minte?

— Dar s-ar putea face?

— Dumnezeu, copile, chiar nu știu... presupun că da... da, sunt aproape sigur... firește că aș putea... n-aș vrea să-mi asum riscul, totuși... s-ar putea să aibă niște rezultate foarte urâte...

Însă Mike Teavee plecase deja și era în plină goană. În momentul în care îl auzise pe domnul Wonka spunând: „Sunt aproape sigur... firește că aș putea...”, se răsuca pe călcâie și o zbughise la fugă, spre capătul celălalt al încăperii, unde se afla imensa cameră de luat vederi.

— Uitați-vă la mine! strigă el. O să fiu prima persoană din lume trimisă cu televizorul!

— Nu, nu, nu, nu! se opuse domnul Wonka.

— Mike! urlă după el doamna Teavee. Stai! întoarce-te! O să te împartă într-un milion de bucățele!

Numai că Mike Teavee era de neoprit. Smintitul băiat se avânta mai departe și, când ajunsese la imensul aparat, sări direct la întrerupător, făcându-și loc printre Umpa-Lumpa.

— Ne vedem mai încolo! strigă el, trăgând de manetă.

De îndată ce făcu acest lucru, sări direct în lumina orbitoare a puternicei lentile.

Urmă un fulger extraordinar.

Și imediat se lăsă tăcerea.

Apoi, doamna Teavee o luă și ea la fugă... dar se opri înmărmurită în mijlocul camerei... Rămase acolo împietrită... cu ochii la locul unde stătuse fiul ei... și gura cea mare și roșie i se căscă și începu să zbiere:

— A dispărut! A dispărut!

— Dumnezeule, a dispărut! urlă și domnul Teavee.

Domnul Wonka veni în grabă și puse cu blândețe mâna pe umărul doamnei Teavee.

— Va trebui să sperăm că va fi bine, spuse el. Trebuie să ne rugăm ca băiețelul dumneavoastră să apară nevătămat în partea cealaltă.

— Mike! țipă doamna Teavee, ținându-se cu mâinile de cap. Unde ești?

— Îți spun eu unde e, zise domnul Teavee, zumzăie pe deasupra capetelor noastre, într-un milion de bucățele!

— Nu vreau să mai aud despre asta! Se tângui doamna Teavee.

— Trebuie să urmărim televizorul, spuse domnul Wonka. Poate să apară dintr-o clipă în alta.

Domnul și doamna Teavee, bunicuțul Joe și Charlie, însoțiți de domnul Wonka, se strânseseră cu toții în jurul televizorului, concentrându-și atenția asupra ecranului. Ecranul rămânea tot gol.

— Îi ia al naibii de mult să apară, observă domnul Teavee, ștergându-se pe frunte.

— Oh, Doamne! Oh, Doamne! repetă domnul Wonka. Sper din tot sufletul că nu rămâne nici o parte din el în urmă.

— Ce naiba vreți să spuneți cu asta? întrebă pe un ton tăios domnul Teavee.

— Nu vreau să vă alarmez, explică domnul Wonka, dar se mai întâmplă uneori ca doar jumătate din bucățele să găsească drumul până la televizor. Așa am pățit săptămâna trecută. Nu știu de ce, dar rezultatul a fost doar o jumătate de baton de ciocolată.

Doamna Teavee lăsa să-i scape un urlet de groază.

— Vreți să spuneți că doar jumătate din Mike o să se întoarcă la noi? țipă ea.

— Să sperăm că e jumătatea superioară, se pronunță domnul Teavee.

— Opriți orice activitate! ceru domnul Wonka. Priviți ecranul! Se întâmplă ceva!

Ecranul începuse să pâlpâie dintr-odată.

Apoi, apărură câteva linii.

Domnul Wonka învârti de un buton și liniile vălurite dispărură.

Acum, foarte lent, ecranul începu să devină din ce în ce mai luminos.

— Vine! strigă domnul Wonka. Da, el e!

— E întreg? întrebă plângând doamna Teavee.

— Nu sunt sigur, răspunse domnul Wonka. E prea devreme să ne pronunțăm.

Ștearsă la început, apoi cu fiecare secundă din ce în ce mai clară, imaginea lui Mike Teavee apăru pe ecran. Băiatul stătea în picioare, făcea cu mâna la public și un rânet i se lăbărța pe față, de la o ureche la alta.

— Dar e pitic! exclamă domnul Teavee.

— Mike, țipă doamna Teavee, te simți bine? Îți lipsește vreo parte a corpului?

— N-o să mai crească? urlă domnul Teavee.

— Vorbește cu mine, Mike! țipă doamna Teavee. Spune ceva! Spune-mi că ești bine!

Un glăscior pierit, nu mai tare decât un chițait de șoricel, se auzi dinspre televizor:

— Bună, mami! Bună, tati! Ia uitați-vă la mine! Sunt prima persoană trimisă vreodată cu televizorul!

— Luați-l de-acolo! ordonă domnul Wonka. Repede!

Doamna Teavee întinse iute mâna și culese silueta minusculă a lui Mike Teavee de pe ecran.

— Uraaa! strigă domnul Wonka. E întreg! E întreg și nevătămat!

— Numiți chestia asta nevătămat? îl repezi doamna Teavee, fixând cu privirea grăuntele de băiat care, acum, alerga înapoi și-ncoace și-ncoace în palma ei, agităndu-și pistoalele în aer.

N-avea, cu siguranță, mai mult de doi centimetri.

— S-a micșorat! spuse domnul Teavee.

— Firește că s-a micșorat, confirmă domnul Wonka. Dar la ce vă așteptați?

— Dar asta e groaznic! se jeli doamna Teavee. Ce-o să ne facem acum?

— Nu putem să-l trimitem la școală în halul ăsta, spuse și domnul Teavee. O să calce colegii pe el! O să-l zdrobească!

— Nu va fi în stare să facă nimic! țipă doamna Teavee.

— Ba da, o să fac ceva! chițăi glăsciorul lui Mike Teavee. O să pot să mă uit la televizor!

— Niciodată! bubui domnul Teavee. O să arunc televizorul pe fereastră, cum ajungem acasă. M-am săturat de televizor!

Auzind aceste cuvinte, Mike Teavee intră într-o criză teribilă. Începu să țopăie în palma mamei sale, țipând și zbierând și încercând să o muște de degete:

— Vreau să mă uit la televizor! Vreau să mă uit la televizor! Vreau să mă uit la televizor!

— Poftim! Dă-mi-l mie! ceru domnul Teavee, care îl și luă pe băiețel și îl vârî în buzunarul de la piept al hainei, peste care îndesă o batistă.

Scâncete și țipete se auzeau din buzunarul care tremura, semn că furiosul prizonier se lupta să iasă.

— Vai, domnule Wonka, se vaită doamna Teavee, cum o să-l facem să crească?

— Ei bine, spuse domnul Wonka, mângâindu-și barba și ațintindu-și privirea în tavan, trebuie să mărturisesc că e o chestiune foarte delicată. Numai că băiețelii sunt extrem de săritori și de elastici. Se întind nebunește. Așa că, iată ce zic eu să facem: îl băgăm într-o mașină specială, pe care testez capacitatea de alungire a gumei de mestecat. Poate că o să-l aducă la dimensiunile pe care le-a avut.

— Vai, vă mulțumesc din suflet! exclamă doamna Teavee.

— Pentru puțin, stimată doamnă.

— Cât de mult credeți că se va întinde? vru să afle domnul Teavee.

— Poate câțiva kilometri, își dădu cu părerea domnul Wonka. Cine știe? Numai că o să fie îngrozitor de subțire. Toate lucrurile se subțiază, când le întinzi.

— Adică, așa, ca guma? întrebă domnul Teavee.

— Exact.

— Cât de subțire o să fie? întrebă neliniștită doamna Teavee.

— N-am nici cea mai vagă idee, recunosc domnul Wonka. Și, oricum, nu prea contează, pentru că o să-l îngrășăm noi repede la loc. Tot ce trebuie să facem e să-i dăm o supradoză triplă din minunata mea Bomboană Supervitamină. Această bomboană conține cantități imense de vitaminele A și B, precum și vitamina C, vitamina E, vitamina F, vitamina G, vitamina I, vitamina J, vitamina K, vitamina L, vitamina M, vitamina N, vitamina O, vitamina P, vitamina Q, vitamina R, vitamina U, vitamina V, vitamina W, vitamina X, vitamina Y și, mă credeți sau nu,

vitamina Z! Singurele vitamine pe care nu le are sunt vitamina S, care îl face stupid, și vitamina H, pentru ca îl face să hohotească toată ziua, ca o hienă. Dar are, într-o cantitate foarte mică, cea mai rară și mai magică vitamina dintre toate — vitamina Wonka.

— Și ce îi face acea vitamină? întrebă neliniștit domnul Teavee.

— Îi face degetele de la picioare să crească la fel de lungi ca acelea de la mâini...

— Oh, nu! strigă doamna Teavee.

— Nu vă pripiți, spuse domnul Wonka. E ceva foarte folositor. Va putea să cânte la pian cu picioarele.

— Dar, domnule Wonka...

— Nu mă contraziceți, vă rog! zise domnul Wonka, care se întoarse și pocni de trei ori din degete. Imediat apăru un Umpa-Lumpa chiar lângă el. Astea sunt ordinele, îl înștiință domnul Wonka, înmânându-i lui Umpa-Lumpa o bucătică de hârtie pe care erau scrise instrucțiunile pe larg. Și găsești băiatul în buzunarul tatălui său. La drum! La revedere, domnule Teavee! La revedere, doamnă Teavee! Și, vă rog, să nu vă îngrijorați prea tare! Totul o să se termine cu bine, știți — absolut totul...

În capătul opus al camerei, Umpa-Lumpa aflați în jurul aparatului gigantic băteau deja în tobele lor micuțe, pornind să se zbânțuie în ritmul muzicii.

Micuțul Charlie îl apucă de mână pe bunicuțul Joe și amândoi rămaseră lângă domnul Wonka, în mijlocul încăperii lungi și luminoase, ascultându-i pe Umpa-Lumpa. Și iată ce cântau:

„Lucrul cel mai important
Pe care l-am învățat
E: copilul nu se lasă
La televizor, în casă —
Mai bine nu-l cumpărați
Și-n priză nu îl băgați.
În toate casele în care-am fost
Se zgâiau toți, fără rost,
Trândăvesc, se irosesc,
Și ochii din cap le ies,
(Ieri pe seara, am zărit
Undeva, la asfințit.
Cam doișpe ochișori căscați,
Pe-o dușumea aruncați.)
Stau ațintiți și se zgâiesc,
Și ca hipnotizați trăiesc,
Și porcăria idioată
Pe toți ai zice că-i îmbată.
O, da, știm c-așa-s mai cumiți,
Nu își mai scot vreo doi-trei dinți,
Nu se mai cațără-n copaci,
Și cina poți și tu s-o faci,
Și chiar desert să pregătești —
Dar ai stat să te gândești,
Să te-ntrebi ce efect are
La o astfel de putoare?
SIMȚURILE-S AMORȚITE;
IMAGINAȚIA-I PE SFÂRȘITE,
MINTEA-N CAP S-A CAM TOPIT,
PŁODUL AȘA S-A TÂMPIT,
CĂ ÎN STARE NU MAI ESTE

SĂ-NȚELEAGA VREO POVESTE!
CREIERU-I MOALE CA BRÂNZA,
I SE SCURGE CA OSÂNZA,
ȘI A GÎNDI NU MAI POATE,
DOAR VEDEREA-I ȚINE PARTE!
„Bine! veți striga, Așa e!
Dar, dacă obiectul nu e,
Cum să-i ținem ocupați
Pe scumpii noștri? Explicați!"
Drept răspuns, vom întreba:
Ce făceau scumpii cândva,
Când stăteau cuminți prin case,
Dar monstrul nu se inventase?
Ați și uitat? Nu știți, măcar?
O spunem noi, tare și rar:
CITEAU! CITEAU, CITEAU,
Și, mai apoi, se apucau
Să citească iar. Ferească sfântul!
Din viață, jumate trecea ca vântul
Cu cărțile din bibliotecă!
La copii în cameră, potecă
Făceai printre cărți — pe jos
Împrăștiate erau — frumos!
Pe rafturi, rânduri-rânduri stau,
Pe lângă pat se-ngrămădeau
Alte grămezi, să le citești!
Așa fantastice povești
Cu țigani și cu balauri,
Regine și pirați mauri,
Cu comori, și-ndepărtate
Ținuturi la miazănoapte.
Caraghioși cu pantaloni mov,
Elefanți, și chiar și-un clown,
Canibali lâng-un cazan
Unde fierbe un vlăjgan.
(Miroase bine, cine-i oare?
Doamne, e chiar nea Mardare!)
Mititeii se-amuzau
Cu Beatrix Potter dansau,
Cu Squirrel Nutkin, Pigling Bland,
Și doamna Tiggy-Winkle — învățând
Cum și-a luat cămila cocoașa,
De ce melcul își cară casa,
Cum furnica tot muncește
Când greierele trândăvește.
Oh, ce de cărți mai citeau
Copiii când televizor n-aveau!
Vă spunem cu binișorul
S-aruncați televizorul
Și, când acesta dispare,
O bibliotecă apare.
Umpleți rafturile toate
Cu cărțile nenumărate
Apărute vreodată.
Ignorați acea ciudată
Privire fără cuvinte

Ce copilul o trimite.
Nu luați măcar în seamă
Zbieretele de alarmă,
Pe cei cu disperate fețe
Care vă lovesc cu bețe —
Nu vă temeți — vă promitem,
Într-o săptămână, două,
Odrasla este ca nouă.
Sătui de-atâta lenevit,
Toți s-or pune pe citit.
Când se-apucă, măi, să fie!
Observați ce bucurie
Inimile le inundă;
Și, captați de-această undă,
Într-atât le va plăcea,
Încât se vor minuna
Ce-au văzut la acea mașină
Ridicolă și cretină,
La acel îngrețosător
Ecran de televizor!
Mai târziu, toți copilașii
Vă vor mulțumi, pungașii,
Pentru gestul minunat.
P.S. Cu Mike Teavee nu am aflat
Cum trebuie procedat.
Vom aștepta să vedem
De putem să îl aducem
Să nu depășească poarta.
De nu —își merită soarta.”

28

A rămas doar Charlie

— Ce cameră urmează? întrebă domnul Wonka, răsucindu-se pe călcâie și îndreptându-se ca săgeata în lift. Haideți! Grăbiți-vă! Trebuie să pornim! Și câți copii au rămas?

Micuțul Charlie se uită la bunicuțul Joe, iar bunicuțul Joe se uită la micuțul Charlie.

— Dar, domnule Wonka, strigă bunicuțul Joe după acesta, n-a mai rămas... n-a mai rămas decât Charlie.

Domnul Wonka se răsuci și îi aruncă o privire lungă lui Charlie.

Se făcu liniște. Charlie stătea acolo, ținându-l strâns de mână pe bunicuțul Joe.

— Vrei să spui că doar tu ai rămas? zise domnul Wonka, prefăcându-se surprins.

— Păi, da, șopti Charlie. Da.

Domnul Wonka explodează de fericire.

— Dar, dragul meu băiat, exclamă el, asta înseamnă că ai câștigat! Ieși val-vârtej din lift și porni să scuture atât de riguros mâna lui Charlie, că era cât pe ce să i-o rupă. Oh, felicitările mele! strigă el. Cât mă bucur! Sunt absolut încântat! Nici că se putea mai bine! Ce minunat! Am avut eu o presimțire, să știi, chiar de la început, că tu ai să fii acela! Bravo, Charlie, bravo! E grozav! Acum abia începe distracția cea mare! Dar nu trebuie să zăbovim! Nu trebuie să tândălim! Acum avem chiar mai puțin timp decât înainte! Avem un număr enorm de treburi până la sfârșitul

zilei! Gândește-te doar la câte aranjamente trebuie să facem! Și câte persoane să aducem! Dar, din fericire pentru noi, avem Marele Lift de Sticlă, ca să grăbim lucrurile! Hopa sus, dragul meu Charlie, hopa sus! Și dumneavoastră, bunicuțule Joe! Nu, nu, după dumneavoastră! Așa! Acuma! De data asta, eu aleg butonul pe care să apăsăm! Ochii strălucitori, albastru-deschis, se opriră pentru o clipă asupra feței lui Charlie.

„Acum o să se întâmple ceva extraordinar”, își zise Charlie. Numai că nu îi era teamă. Nici măcar nu era neliniștit. Era doar teribil de emoționat. Și la fel era și bunicuțul Joe. Chipul bătrânului strălucea de emoție, urmărind fiecare mișcare pe care o făcea domnul Wonka. Acesta întinse mâna spre un buton aflat sus, pe plafonul de sticlă al liftului. Charlie și bunicuțul Joe își lungiră amândoi gâturile să citească ce scrie pe mica etichetă de lângă buton.

Scria... „sus și AFARĂ”.

„Sus și afară”, se gândi Charlie. „Ce fel de cameră o fi și asta?”

Domnul Wonka apăsă pe buton.

Ușile de sticlă se închiseră.

— Țineți-vă bine! strigă domnul Wonka. Apoi, VÂJ! Liftul țâșni în sus, ca o rachetă!

— lu-huuu! chiui bunicuțul Joe.

Charlie se ținea strâns de picioarele bunicuțului Joe, iar domnul Wonka stătea agățat de o curelușă din tavan, și mergeau tot în sus, sus, sus, drept de data aceasta, fără să schimbe direcția sau să cotească, și Charlie auzea șuieratul aerului de afară, pe măsură ce liftul prindea viteză din ce în ce mai mare.

— lu-huu! chiui iar bunicuțul Joe. luhuuu! Am pornit!

— Mai iute! strigă domnul Wonka, lovind peretele liftului cu mâna. Mai iute! Mai iute! Dacă nu mergem mai iute de-atât, n-o să pătrundem niciodată!

— Să pătrundem prin ce? strigă bunicuțul Joe. Prin ce trebuie să pătrundem?

— A-ha! strigă domnul Wonka, aveți răbdare și-o să vedeți! De ani de zile mi-am dorit să apăs pe butonul ăsta! Dar n-am făcut-o până acum! Am fost tentat s-o fac de-atâtea ori! Oh, da, am fost de multe ori tentat! Dar n-am putut suporta ideea că o să fac o gaură imensă în acoperișul fabricii! La drum, băieți! Sus și afară!

— Dar nu vreți să spuneți... strigă bunicuțul Joe... adică să spuneți chiar că acest lift...

— Ba da, asta spun! răspunse domnul Wonka. Stați să vedeți! Sus și afară!

— Dar... dar... dar... e făcut din sticlă! exclamă bunicuțul Joe. O să se spargă în milioane de cioburi!

— Presupun că așa se va-ntâmpla, aprobă domnul Wonka, la fel de vesel ca de obicei, dar e totuși o sticlă groasă.

Liftul gonia înainte, tot mai sus și mai sus, mai repede, mai repede și mai repede...

Apoi, deodată, „ZBANG!” — și cel mai puternic zgomot de lemn rupt și țigle sparte se auzi chiar deasupra capetelor lor. Bunicuțul Joe strigă:

— Ajutor! S-a sfârșit! Ne-am dus pe copcă!

Domnul Wonka răspunse:

— Nu, nu ne-am dus! Am străbătut! Suntem afară!

În mod sigur, liftul pătrunsese prin acoperișul fabricii, iar acum se înălța în văzduh, ca o rachetă, iar prin plafon intrau razele soarelui, care îi inundau cu lumină pe cei trei pasageri. În cinci secunde, ajunseră la o mie de metri în văzduh.

— Liftul a luat-o razna! strigă bunicuțul Joe.

— Nu vă temeți, scumpul meu domn, îi spuse calm domnul Wonka și apăsă pe un alt buton.

Liftul se opri. Se opri și rămase suspendat în aer, plutind ca un elicopter pe deasupra fabricii și a orașului, care se întindea dedesubt, asemenea unei cărți poștale! Privind în jos, prin podeaua de sticlă pe care stătea, Charlie reuși să zărească străduțele și căsuțele îndepărtate și zăpada care se așezase în strat gros peste tot. Era un sentiment ciudat și înspăimântător, să stai pe sticlă transparentă, suspendat în văzduh. Te făcea să te simți ca și când nu ai fi stat pe nimic.

— Suntem în siguranță? vru să afle bunicuțul Joe. Cum reușește să plutească?

— Cu ajutorul puterii dulciurilor! zise domnul Wonka. Un milion de dulciuri putere! Hei, priviți, exclama el, arătând în jos, ceilalți copii pleacă! Se întorc acasă!

— Înainte de orice altceva, trebuie să coborâm și să aruncăm o privire mai de aproape către micuții noștri prieteni, spuse domnul Wonka.

Apăsă pe un alt buton și liftul începu să coboare, ajungând în curând să plutească exact deasupra porților de la intrarea în fabrică.

29

Ceilalți copii se întorc acasă

Privind în jos, Charlie îi zări pe copii și pe părinții lor strânși într-un grup micuț chiar lângă porți.

— Văd doar trei copii, spuse el. Cine lipsește?

— Presupun că Mike Teavee, zise domnul Wonka. Dar o să apară și el cât de curând. Vezi camioanele? indică domnul Wonka o coloană de camioane gigantice, parcate în apropiere.

— Da, confirmă Charlie. Pentru ce sunt acolo?

— Nu-ți amintești ce scria pe Biletele Aurii? Fiecare copil pleacă acasă cu o provizie de dulciuri pentru toată viața. Fiecare are câte un camion încărcat să dea pe-afară. A-ha, continuă domnul Wonka, uite, pleacă prietenul nostru, Augustus Gloop. Îl vezi? Se suie cu părinții în primul camion.

— Vreți să spuneți că n-a pățit nimic? întrebă Charlie, uimit. Chiar dacă a trecut prin conducta aceea îngrozitoare?

— E cum nu se poate mai bine, răspunse domnul Wonka.

— Dar s-a schimbat! observă bunicuțul Joe, privind prin sticla liftului. Era gras! Acum e slab ca un țâr!

— Firește că s-a schimbat! spuse domnul Wonka, râzând. A fost strâns în țeavă. Nu va aduceți aminte? Și, ia uitați! Vine domnișoara Violet Beauregarde, marea consumatoare de gumă! Se pare că au reușit să stoarcă sucul din ea, până la urmă. Mă bucur nespus. Și ce sănătoasă arată! Mult mai bine decât înainte!

— Dar e vineție la față! strigă bunicuțul Joe.

— Așa este, confirmă domnul Wonka. Ah, asta e, n-avem ce-i face.

— Doamne sfinte! strigă Charlie. Uitați-vă la biata Veruca Salt și la domnul și doamna Salt! Sunt pur și simplu acoperiți de gunoaie!

— Și uite că vine și Mike Teavee! completă lista bunicuțul Joe. Măiculiță, ce i-au făcut? Are aproape trei metri și e subțire ca un fir de ață!

— L-au întins prea tare în mașina de întins gumă, spuse domnul Wonka. Câtă neglijență!

— Dar ce îngrozitor trebuie să fie pentru el! strigă Charlie.
— Prostii, zise domnul Wonka. E foarte norocos. Toate echipele de baschet din țară o să se bată să îl obțină. Dar acum, adăugă el, e timpul să-i lăsăm pe acești patru copii. Am ceva foarte important de discutat cu tine, dragul meu Charlie.

Domnul Wonka apăsă un alt buton și liftul se ridică iarăși în văzduh.

30

Fabrica de Ciocolată a lui Charlie

Liftul cel minunat de sticlă plutea deasupra orașului. În el se aflau domnul Wonka, bunicuțul Joe și micuțul Charlie.

— Cât de mult îmi iubesc Fabrica de Ciocolată, rosti domnul Wonka, privind în jos. Apoi, făcu o pauză și se întoarse să se uite la Charlie cu o expresie extrem de serioasă întipărită pe față. Dar tu o iubești, Charlie? întrebă el.

— Oh, da, exclamă Charlie, cred că e cel mai minunat loc din întreaga lume!

— Sunt foarte mulțumit să aud asta, declară domnul Wonka, părând mai serios ca niciodată și continuând să îl privească pe Charlie. Da, zise, sunt, într-adevăr, foarte bucuros să te aud spunând asta. Iar acum o să-ți spun de ce. Domnul Wonka își înălță capul și se uită în stânga și-n dreapta și, dintr-odată, când zâmbi, îi apărură în colțurile ochilor riduri delicate. Vezi tu, dragul meu băiat, zise el, am hotărât să îți dau în dar fabrica. Atunci când o să fii destul de mare să o conduci, întreaga fabrică va fi a ta.

Charlie făcu ochii cât cepele la domnul Wonka. Bunicuțul Joe deschise gura să zică ceva, însă cuvintele nu voiau să iasă.

— E foarte adevărat, spuse domnul Wonka, rânjind cu gura până la urechi. Chiar îți dau fabrica. Nu ai nimic împotrivă, nu?

— Să i-o dați lui? se mira bunicuțul Joe. Probabil că-i o glumă.

— Nu-i nici o glumă, domnule. Vorbesc cât se poate de serios.

— Dar... dar... de ce ați dori să-i dați fabrica lui Charlie?

— Ascultați, începu domnul Wonka să explice, eu sunt bătrân. Sunt mult mai bătrân decât vă închipuiți. Nu pot s-o țin așa la infinit. Nu am nici copii, nici familie. Prin urmare, cine o să conducă fabrica, atunci când eu o să fiu mult prea bătrân și n-o să mai pot ține totul sub control? Cineva trebuie să continue treaba — măcar de dragul celor din tribul Umpa-Lumpa. Aveți grijă, sunt mii de oameni inteligenți care ar da orice să aibă șansa să vină și să îmi preia afacerea, dar eu nu vreau o astfel de persoană. Nu vreau un adult. Un adult nu m-ar asculta; nu ar vrea să învețe. Ar încerca să facă lucrurile așa cum le vede el, nu cum le văd eu. Așa că am nevoie de un copil. Vreau un copil iubitor și ascultător, căruia să îi pot dezvălui, cât mai sunt încă în viață, toate secretele mele neprețuite despre fabricarea dulciurilor.

— De-asta ați trimis Biletele Aurii! strigă Charlie.

— Exact! încuviință domnul Wonka. Am decis să invit cinci copii în fabrică, iar cel pe care îl plăceam cel mai mult la sfârșitul zilei avea să fie declarat învingător!

— Dar, domnule Wonka, băigui bunicuțul Joe, intenționați cu adevărat să-i dați această fabrică enormă micuțului Charlie? La urma urmelor...

— N-avem timp de ceartă! spuse autoritar domnul Wonka. Trebuie să mergem pe dată și să aducem și restul familiei — pe tatăl și mama lui Charlie, și pe toată lumea care mai e în casă! Pot să locuiesc în fabrică,

de azi înainte! Pot să ajute cu toții s-o conducă, până crește Charlie destul de mare, ca să facă treaba singur! Unde locuiești, Charlie?

De sus, de la înălțimea Liftului de Sticlă, Charlie cercetă casele acoperite de zăpadă.

— E acolo, o descoperi el, arătând cu degetul. E coliba aceea mititică de la marginea orașului, cea mică de tot...

— Am văzut-o! zise cu încântare domnul Wonka și, apăsând vreo câteva butoane, făcu liftul să pornească înspre casa lui Charlie.

— Mă tem că mama n-o să poată veni cu noi, mărturisi cu tristețe Charlie.

— Și de ce nu, mă rog?

— Fiindcă n-o să-i părăsească pe bunicuța Josephine, și pe bunicuța Georgina, și pe bunicuțul George.

— Dar trebuie să vină și ei cu noi.

— Nu pot, zise Charlie. Sunt foarte bătrâni și nu s-au dat jos din pat de douăzeci de ani.

— Atunci, o să luăm cu noi și patul, cu ei cu tot, găsi domnul Wonka soluția. Avem destul loc în lift și pentru pat.

— N-o să puteți scoate patul din casă, își exprimă temerile bunicuțul Joe. Nu încape pe ușă.

— Nu trebuie să disperați! strigă domnul Wonka. Nimic nu e imposibil! Priviți aici!

Liftul plutea acum chiar deasupra acoperișului căsuței familiei Bucket.

— Ce vreți să faceți? strigă Charlie.

— Intru să îi iau, răspunse domnul Wonka.

— Dar cum? vru să afle bunicuțul Joe.

— Prin acoperiș, le explică domnul Wonka, apăsând un alt buton.

— Nu! țipă Charlie.

— Opriți-vă!, strigă bunicuțul Joe.

ZDRANG! Liftul pătrunse, chiar prin acoperișul casei, în dormitorul bătrânilor. O ploaie de praf, țigle sparte, bucăți de lemn, gândaci, păianjeni, cărămizi și ciment căzu peste cei trei bătrâni care zăceau în pat, și absolut toți crezură că a sosit sfârșitul lumii. Bunicuța Georgina leșină, bunicuța Josephine își scăpă proteza din gură, bunicuțul George își ascunse capul sub pătură, iar domnul și doamna Bucket se năpustiră în cameră.

— Salvați-ne! țipă bunicuța Josephine.

— Liniștește-te, nevastă dragă, o rugă bunicuțul Joe, coborând din lift. Suntem noi.

— Mamă! strigă Charlie, aruncându-se în brațele doamnei Bucket. Mamă! Mamă! Ascultă ce s-a întâmplat! Ne ducem cu toții să locuim în fabrica domnului Wonka, și-o să-l ajutăm să o conducă, și-o să mi-o dea mie pe toată și... și... și...

— Ce tot spui tu acolo? încercă să se dumirească doamna Bucket.

— Uită-te la casa noastră! strigă sărmanul domn Bucket. E distrusă!

— Dragul meu domn, interveni domnul Wonka, sărind în față și strângându-i călduros mâna domnului Bucket, sunt atât de fericit să vă cunosc. Nu trebuie să vă faceți griji din cauza casei. De acum înainte, n-o să mai aveți nevoie de ea.

— Cine e bărbatul ăsta smintit? zbieră bunicuța Josephine. Putea să ne omoare pe toți.

— Acesta, zise bunicuțul Joe, este domnul Wonka în persoană.

Le luă ceva timp lui Charlie și bunicuțului Joe să le explice tuturor ce li se întâmplase în acea zi. Și, chiar și atunci, refuzară cu toții să meargă cu liftul la fabrică.

- Mai degrabă mor în patul meu! strigă bunicuța Josephine.
- Și eu la fel! strigă bunicuța Georgina.
- Eu refuz să merg! anunță bunicuțul George.

Așa că, fără să țină seama de țipetele lor, domnul Wonka, bunicuțul Joe și Charlie împinseră patul în lift. Îi împinseră și pe domnul și doamna Bucket după el. Apoi, se urcară și ei. Domnul Wonka apăsă pe un buton. Ușile se închiseră. Bunicuța Georgina țipă. Liftul se ridică de pe podea și tâșni prin gaura din acoperiș, drept în văzduh.

Charlie se sui pe pat și încercă să îi calmeze pe cei trei bătrânei, care înghețaseră de frică.

— Vă rog să nu vă temeți, le spuse el. Sunteți în siguranță. Și mergem în cel mai frumos loc de pe pământ!

— Charlie are dreptate, întări bunicuțul Joe spusele băiețelului.

— O să avem și ceva de mâncare, când ajungem acolo? vru să afle bunicuța Josephine. Mor de foame! Întreaga familie e lihnită de foame!

— Ceva de mâncare? se miră Charlie, râzând. Oh, stați să vedeți numai!

UN INTERVIU CU Roald Dahl

Acest interviu, luat de un prieten de familie, Todd McCormack, a fost realizat în 1988, când Roald Dahl avea 71 de ani. După cum Dahl însuși spunea: „Am muncit toată viața într-o colibă din livada noastră. E un loc liniștit și privat, și nimănui nu îi este permis să își bage nasul înăuntru”. Nu numai că l-a lăsat pe Todd McCormack în colibă, dar i-a și oferit informații prețioase despre cum lucra, de unde îi veneau ideile și cum le modela în povești de neuitat. Roald Dahl s-a stins din viață în 1990, la doi ani după interviu.

— CUM E SĂ SCRII O CARTE?

— Când scrii, e ca și cum ai porni într-o plimbare foarte lungă, printre văi, munți și lucruri, și capeți o primă imagine a ceea ce vezi, pe care o descrii. Apoi, te plimbi ceva mai departe, poate până în vârful dealului, și vezi altceva. Scrii și acest lucru, și continui tot așa, zi după zi, obținând, de fapt, priveliști diferite ale aceluiași peisaj. Cel mai înalt munte din drumul pe care te plimbi reprezintă, firește, și sfârșitul cărții, fiindcă trebuie să fie cea mai bună imagine dintre toate, când totul se împletește, și poți privi înapoi ca să vezi că tot ce ai făcut până atunci se leagă, însă e un proces foarte, foarte lung și lent.

— DE UNDE ÎȚI IEI IDEILE PENTRU POVEȘTI?

— Întotdeauna începe cu o sămânță minuscule, cu un germene mic, și nici măcar asta nu vine ușor. Poți să-ți pierzi un an sau mai bine, până să capeți o idee bună. Când îmi vine vreo idee bună, fiți atenți, o scriu repede, ca să n-o uit, fiindcă, altfel, dispare ca un vis trecător. Însă în acest moment, nu mă grăbesc să vin aici și să mă apuc de scris. Sunt foarte precaut. Mă plimb în jurul ei, îi dau târcoale, o miros și de-abia apoi îmi dau seama dacă o să aibă într-adevăr succes. Odată ce ai pornit, ești pe un drum care o să te țină ocupat un an de zile, așa că ai de luat o decizie importantă.

— DE UNDE ȚI-A VENIT IDEEA CARE A STAT LA BAZA CĂRȚII *JAMES ȘI PIERȘICA URIAȘĂ*?

— Mă fascinează un gând care mi-a încolțit în minte: ce s-ar întâmpla dacă un măr —și pe aici cresc mulți meri, dar și alți pomi fructiferi, și poți

să-i urmărești vara cum cresc, un măr micuț devenind din ce în ce mai mare, și mi s-a părut un gând inevitabil — nu s-ar mai opri din crescut. De ce-ar trebui să se oprească la o anumită mărime? Și ideea mi-a plăcut, mi s-a părut chiar drăguță [după care a trebuit să mă gândesc] ce fruct ar fi bine să aleg pentru povestea mea. M-am gândit la mere, pere, prune, piersici. Piersica e un fruct plăcut, savuros. E mare, plăcută și moale și, dacă intri în ea, descoperi un miez tare, cu care poți să te joci. Și așa a început povestea.

— CARE E PROGRAMUL TĂU DE LUCRU?

— Programul meu de lucru e același de 45 de ani. Cel mai important, desigur, e să nu lucrezi până la epuizare, pentru că eu, de exemplu, după două ore, nu mai ating maximum de concentrare, și atunci trebuie să mă opresc. Unii scriitori aleg o anumită perioadă a zilei ca să scrie, alții [aleg] o alta, iar pe mine, unul, mă avantajează să încep ceva mai târziu. Încep să lucrez pe la ora zece și termin la doisprezece. Întotdeauna. Indiferent de cât de bine sau de prost merge treaba, stau acolo până la 12. Altfel, dacă începi să te obișnuiești să pleci când te-ai împotmolit, nu mai termini niciodată.

— CUM ÎȚI PĂSTREZI AVÂNTUL, CÂND SCRII UN ROMAN?

— Unul dintre lucrurile vitale pentru un scriitor, când scrie o carte, care e un proiect amplu și durează aproximativ un an, e să își păstreze impulsul inițial. E aceeași situație cu cea în care un tânăr scrie un eseu de patru, cinci sau șase pagini. Numai că, atunci când scrii un an de zile, pleci, dar trebuie să te și întorci. Eu nu mă întorc niciodată la o pagină goală; întotdeauna termin pagina undeva pe la jumătate. Să te confrunți cu o pagină goală nu e un lucru plăcut. Însă Hemingway, marele scriitor american, m-a învățat cel mai subtil truc la care trebuie să apelezi când scrii o carte lungă; spune așa, și astea sunt vorbele lui: „Când totul merge bine, oprește-te din scris”. Asta înseamnă că, dacă totul merge bine și știi exact încotro duce sfârșitul capitolului și încotro se îndreaptă personajele, nu scrii până când ajungi la final, pentru că, atunci, o să spui: „bine, și acum ce mai fac?” Și te ridici și pleci și nu vrei să te mai întorci, fiindcă nu știi încotro te îndrepti. Însă, dacă te oprești atunci când totul îți merge bine, cum a spus Hemingway... atunci știi ce ai să spui în continuare. Te forțezi să te oprești, pui creionul jos și lași totul, și pleci. Și abia aștepti să te întorci, pentru că știi ce vrei să spui mai departe, și e minunat, și trebuie să încerci să faci acest lucru. De fiecare dată, în fiecare zi, pe parcursul întregului an. Dacă te oprești când te-ai împotmolit, ești terminat!

— CARE E SECRETUL PĂSTRĂRII INTERESULUI PUBLICULUI?

— Norocul meu e că râd de aceleași lucruri ca toți copiii, și acesta e unul dintre motivele pentru care reușesc să fac asta. Nu stau să râd în hohote toată ziua, dar am tot timpul glumițe minunate, și cartea trebuie să fie interesantă, să meargă într-un ritm alert, să aibă o intrigă bună, însă trebuie să fie și amuzantă. Trebuie să fie amuzantă. Și fiecare carte a mea e diferită, la acest nivel. Oh, *Vrăjitoarele* e diferită de *Urișul Cel Prietenos*, sau de *James* [și piersica uriașă] sau de *Danny* [campionul lumii]. Granița dintre râsul în hohote și plâns, pentru că-i un dezastru, e subțire cât un fir de ață. Vezi un individ că alunecă pe o coajă de banană, pe stradă, și râzi în hohote, când ajunge cu picioarele în sus. Dacă, pe când faci asta, vezi că și-a rupt piciorul, te oprești brusc din râs, iar gluma nu ți se mai pare glumă. Nu știu, e o graniță foarte fină, dar trebuie să te străduiești să o găsești.

— CUM CREEZI PERSONAJE INTERESANTE?

— Când scrii o carte, cu oameni, nu cu animale, ca personaje, nu e bine să îți alegi personaje obișnuite, pentru că asta nu îi interesează

deloc pe cititori. Fiecare scriitor din lumea asta trebuie să apeleze la personaje care au ceva interesant, cu atât mai mult când e vorba de o carte pentru copii. Găsesc că singura modalitate de a face personajele cu adevărat interesante pentru copii e să le exagerez calitățile sau defectele și, dacă o persoană e rea sau crudă, sau nesuferită, să o fac foarte rea, foarte crudă, foarte nesuferită. Dacă sunt personaje urâte, le faci extrem de urâte. Asta, cred eu, e amuzant și are un impact asupra publicului.

— CUM INCLUZI ÎNTÂMPLARI ORIBILE, FĂRĂ SĂ ÎȚI SPERII CITITORII?

— Nu descrii niciodată cum se întâmplă ororile, doar spui că se întâmplă. Copiii care se prind în Mașina de Ciocolată a lui Willy Wonka sunt duși de acolo, și cu asta se sfârșește totul. Când părinții zbiară: „Unde s-a dus?” și Wonka spune: „Ei, s-a dus să se prefacă în fondant”, lumea râde, pentru că nu vede lucrul acesta întâmplându-se, nu se aude vreun copil că urlă disperat, niciodată.

— CÂT DE MULT TE-A INFLUENȚAT VIAȚA LA ȚARĂ?

— Nu aș putea trăi altundeva, decât aici, la țară. Și, firește, dacă locuiești la țară, e firesc ca munca să îți fie influențată într-o groază de feluri, nu doar de pure fantezii — cum ar Charlie cu Fabricile de Ciocolată, vrăjitoarele, Uriașul Cel Prietenos — ci și de alte lucruri din jurul tău. Probabil cea mai strâns legată [carte] de peisajul rural de aici este Danny, campionul lumii, o carte pe care o iubesc. Și, pe când mă gândeam la planul ei, întrebându-mă unde să îi pun să locuiască pe Danny și pe tatăl său, tot ce aveam de făcut —și nu îmi dădusem seama de asta — era să mă uit în jurul meu, în grădină, și gata.

ROALD DAHL DESPRE CIOCOLATA

În... șapte ani din această decadă glorioasă, de aur (anii 1930), s-au inventat toate marile ciocolate clasice: Crunchie, Whole Nut, Mars, sortimentele Black Magic, Tiffin, Caramello, Aero, Malteser, Quality Street, Kit Kat, Rolo, Smarties. În muzică, am găsit un echivalent în perioada de aur a compozitorilor Mozart, Beethoven și Bach. În pictură, ar fi echivalentul Renașterii din arta italiană și apariției impresioniștilor, spre sfârșitul secolului al nouăsprezecelea. În literatură, ar fi Tolstoi, Balzac și Dickens. Credeți-mă pe mine, nu a mai existat niciodată ceva asemănător în toată istoria ciocolatei și nici nu va mai exista.